ÜLKEDE
Gündem
1 EKİM 1998 PERŞEMBE
YIL: 2 SAYI: 445/1
BİRİNCİ BASKI
FİYATI: 125.000

'Gazi davası İstanbul'a alınsın'

Gazi katliamı davasının Trabzon'dan İstanbul'a alınması için mağdur yakınları ile insan hakları savunucularının çabaları sürüyor. İHD İstanbul Şubesi'nde dün yapılan açıklamada davanın Trabzon'da görülmesinin uluslararası hukuka aykırı olduğu belirtilerek, İstanbul'a alınması istendi ve davaya katılım çağrısı yapıldı. 4'te

Türkiye defalarca uyarılmasına rağmen işkence sistematik olarak sürüyor

Yine tecavüz!

sızlık yaptıkları gerekçesiyle altına alındılar. Yaşamlarının dehşet dolu günlerini adılar. Hamile bir kadın ile 14 ndaki kız çocuğuna akolda tecavüz edildi.

rtum ve tazyikli suyla tecavüz

stanbul'da sivil polislerce hırsızlık yaptıkları idiasıyla gözaltına alınan 29 yaşındaki evli ve hamile N.S. adlı kadın ile 14 yaşındaki P.Ö. adlı kız ocuğu Gayrettepe Asayiş Şube Müdürlüğü Hırzlık ve Dolandırıcılık bölümünde tecavüze uğıdı. Çırılçıplak soyularak işkenceden geçirilen, .S ve P.Ö, daha sonra cinsel organına hortum okulmak ve içine tazlikli su akıtmak suretiyle ecavüze uğradı.

ktora çıkarılmadan cezaevine

oktora sevkedilmeden Kartal Savcılığı ve nöbet- hakime çıkarılan N.S. ve P.Ö., tutuklanarak akırköy Çocuk ve Kadın Cezaevi'ne gönderildi. layın ardından N.S ve P.Ö'nün avukatları Eren eskin ve Fatma Karakaş, görevli polisler ve airler hakkında "insanlık dışı aşağılayıcı davraış, tecavüz ve işkence" suçlarından Şişli Başsavlığı'na suç duyurusunda bulundular. 3'te

12 yaşındaki Fırat Kıvanç sokak ortasında asker tarafından öldürüldü

ASKER KURŞUNUYLA ÖLDÜRÜLMÜŞTÜ

İnfaz AİHK'e götürülecek

Olay kasıtlı

- Van'ın Şerefiye mahallesinde askeri lojmanların önünden geçerken nöbetçi asker tarafından öldürülen 12 yaşındaki Fırat Kıvanç'ın davası AİHK'e götürülecek. İHD Genel Başkan Yardımcısı Av. Eren Keskin yaptığı açıklamada, olay hakkında Askeri Savcıyla görüştüğünü, incelemelerde bulunduğunu belirterek, olayın kasten yapıldığını tesbit ettiklerini söyledi.

Tanıklar var

- Av. Keskin, hazırlanan otopsi raporuna ilişkin şunları söyledi: "Fırat Kıvanç otopsi raporuna göre sırtından aldığı üç kurşun yarasıyla ölmüş. Asker 'tedbirsizlik sonucu ölüme sebebiyet vermek' suçundan tutuklanmış. Oysa görgü tanıklarının beyanlarına göre 'dur' ihtarında bulunmadan ateş açmış." Keskin, Kıvanç ailesinin davayı AİHK'e götürmek istediklerini İHD'nin de bu konuda yardımcı olacağını söyledi. Haberi 4'te

Türkiye'nin bütün girişimlerine rağmen toplantı Roma'da gerçekleşti

Türkiye'de PKDW sancısı sürüyor

- Türkiye ile İtalya arasında tam bir krize neden olan, Sürgünde Kürdistan Parlamentosu'nun (PKDW) İtalyan Meclisi'nde basın toplantısı yapması ve Genel Kurul'unu gerçekleştirmesi hükümet ortağı partiler ve diğer siyasileri de harekete geçirdi. Hükümet yetkilileri ve siyasiler yaptıkları açıklamada, İtalya'ya tepki gösterdiler.
- Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı Büyükelçi Korkmaz Haktanır, TİKA'nın kuruluşunun 6. yıldönümü dolayısıyla düzenlenen törenin ardından gazetecilerin sorularını yanıtlarken, İtalya'nın topraklarına Kürt parlamenterlere açmasını "çok vahim" olarak nitelendirdi. Partilerden ANAP "İtalya bizi üzmüştür", DSP "saygısızlık", DYP de "dostluk ve müttefiklikle bağdaşmaz" diye tepki gösterdi. 2'de

Ordu ateşkesi zorluyor

- ARGK, PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan'ın 1 Eylül'te ilan ettiği tek taraflı ateşkese rağmen TSK'nın askeri harekatlar düzenlediğini ve halka yönelik saldırılarını sürdürdüğü bildirildi. ARGK basın bürüso tarafından yapılan açıklamada, TSK'nın bir aylık süre içerisinde 63 harekat düzenlediği, gerillaların ise ateşkese titizlikle uyduğu belirtildi.
- Türkiye'nin, Kürt halkının en temel haklarının sözünün bile edilmesine tahammül etmediği ve bu gerçeğin Güney Kürdistan'da yaşanan gelişmeler karşısındaki tavrıyla bir daha ortaya çıktığı belirtilen açıklamada, bu tutumun iyi görülmesi gerektiği vurgulandı. Açıklamada kamuoyuna da bir çağrı yapılarak, barışın inşaası için sorumlululuklarına sahip çıkması gerektiği belirtildi. 2'de

Suriye sınırına askeri yığınak

- Türk Silahlı Kuvvetleri'nin Suriye'ye yığınak yaptığı bildirildi. Hatay'ın Hassa ve Reyhanlı, Antep'in Kilis ile Urfa'nın Akçakale ve Ceylanpınar ilçeleri ile Yayladağı, Karkamış ve Elbeyli bölgelerinde askeri personel ve zırhlı birlikler gönderildi. Yığınağın Kara Kuvvetleri Komutan'ı Orgeneral Atilla Ateş'in geçtiğimiz günlerde Suriye'ye yönelik tehditlerinden sonra yapılması dikkat çekti. 2'de

EMEP'ten ittifak çağrısı

- Özgürlük, demokrasi ve barışın sağlanması için HADEP ve ÖDP'ye seçimlerde ittifak çağrısı yapan EMEP Genel Başkanı Levent Tüzel, "Böyle bir birlik, geleceğe yürüyebilecek tek seçenektir" dedi. Türkiye'yi bugünkü konuma getirenlerden hesap sormak için ittifakın kaçınılmaz hale geldiğini vurgulayan Tüzel, "Burada emekçi halkın çıkarları için hareket edenlere, sol ilan edenlere büyük görev düşüyor" dedi. Tüzel, EMEP'in bu çerçevede üzerine düşeni yapacağını söyledi. Haberi 5'te

Çeteye ödenek 24 trilyon

telerle mücadele adı altında camalar örtülü ödenekten yapıldı

cadele adına

YP Lideri Tansu Çiller döneminde çeteler in kullanılan örtülü ödenek, Yılmaz Hükümedöneminde çetelerle mücadele adı altında, zli haber alma harcamalarında kullanılarak yük bir rekor kırıldı. Temmuz 1997'den, 998'in Ağustos ayı sonuna kadar, Emniyet, İT, Sahil Güvenlik Komutanlığı'nın gizli haer alma çalışmaları için toplam 23 trilyon 923 ilyar lira kullanıldığı öğrenildi.

kor artış

pılan değerlendirme sonucunda 14 aylık Yılaz hükümetinin, ayda ortalama olarak 1.7 ilyon liralık "örtülü harcama" yapmış olığu ortaya çıktı. REFAHYOL hükümetinin emmuz 96'dan Temmuz 97'yi kapsayan bir ılık döneminde ise örtülü ödenek harcamasın 13 trilyon 721 milyar lira olduğu kaydedil. 55. Hükümet döneminde örtülü ödenekten pılan harcamaların 54. Hükümet'e göre yüze 71 oranında arttığı saptandı. 4'te

Yağmurun altı hüzün...

Güz yağmurları kapıda. Şimdiden inmeye başladı bile inceden inceye; bundan sonrasında bardaktan boşalır misali olacak diyor meteroloji. Bağ-bahçe şenlenecek besbelli; toprak doyacak ve tohumlar içecek damla damla güz yağmurlarını... Herşey doğallığında yürüse, insan hayatında da hükmünü sürdürse bu doğallık, bu kadarla anlatılabilirdi güzün getirecekleri... Gel gör, hayata nice silahlarla saldırılmış, nice öyküler kesilmiştir bıçakla kesilircesine ve böylece güz yağmurları bir yerlerde biçareliğin damla damla tescili olur... Ege'de kurulu naylon çadırlarında Kürt göçerler böyle bekliyor güz yağmurlarını: Gayrı yaza kadar ıslaklık, nem, uyurken bile iliklerde hissedilecek ürperti... Güz yağmurları kapıda. Ege'de Kürt göçerler naylondan barınaklarını sağlamlaştırmaya başlıyorlar; sıvgının içerilere sızmasını önleyemeyeceklerini bile bile... Çadır önünde çocuklar hala şen... Yağmursuz bir günün keyfi bedenlerini sarmalamış. Fakat güz yağmurları kapıda. Göçerin acısının artması da kapıda... ■ Ü. GÜNDEM / İZMİR

HADEP 3. Kurultay için start verdi

- Aralarında Genel Başkan Murat Bozlak'ın da bulunduğu HADEP yöneticilerinin yaklaşık 8 ay tutuklu kalmalarının ardından geçtiğimiz günlerde tahliye edilmeleri üzerine, HADEP MYK toplanarak, son siyasal gelişmeleri değerlendirdi.
- Bozlak başkanlığında yapılan toplantıda, 7 ilde bölge toplantıları yapılması, İstanbul'da HADEP'in sorunlarının tartışılacağı konferansın hazırlıklarının tamamlanması ve Parti Meclisi'nin 6 Ekim'de toplantıya çağrılması kararı alındı.
- Kurultay hazırlıklarının yürütülmesi için, Genel Başkan Yrd. Osman Özçelik'in başkanlığında PM üyesi Selim Özalp, MYK üyesi Cihan Sincar, Sayman İshak Tepe ve PM üyesi Melik Aygül'ün yeraldığı 'Hazırlık Komisyonu' oluşturuldu. 5'te

Çürüme...

Ortaya çıkan gerçekler devrimcilerin görüşlerini birer birer doğruluyor. Özel savaşa bulaşıp da kirlenmeyen tek bir kurum, ilişki ve kişi var mıdır? Doğası gereği ölçüsüz, ahlaksız sınırsız bir savaş olan özel savaş, kirlidir; dolayısıyla bulaştığı ilişkileri, yapıları ve kişileri kirletir, çürütür, insanlıktan çıkarır... 2'de

M. CAN YÜCE

eni yasaya acil nlem paketi

dınlık İçin Yurttaş Girişimi Sözcüsü Av. Ergin inmen, yeni yasama yılında yurttaşın önerdiği il önlem paketini açıkladı. Av. Cinmen, Adalet akanı Hasan Denizkurdu'nun yeni yasama nemine ilişkin tasarısında siyasi davalar ile ger organize suçlara verilecek cezanın karşıtırılması gerektiğini söyledi.

. Cinmen şunları söyledi: "Tasarıdaki ceza starlarının arttırılması, mücadeledeki kilotre taşlarından biri olacaktır. Aksi takdirde çları protesto etmek için pankart açan genç, vasa suç örgütlerinin reislerinden, onların letle bağlantısı olan siyasetçiden daha fazla eyle hapis yatmaya devam edecektir." 4'te

Çeteler her şeye hakim

Türk-İş Başkanı Bayram Meral, bakanlara kadar sıçrayan çete ilişkilerine değindi. Meral çetelerin siyasal ve toplumsal yaşama egemen olduğu bir ülkede demokrasiden söz etmenin mümkün olmayacağını söyledi. 6'da

Dünya Bankası'ndan kehanet

Dünya Bankası-IMF ortak toplantıları devam ederken Dünya Bankası'nca yayınlanan bir raporda mali krizin milyonlarca insanı yoksullaştırabileceği belirtildi. Raporda, devalüasyon nedeniyle gıda maddelerinin fiyatlarının arttığına dikkat çekildi. 7'de

Perinçek'e tutuklama kararı

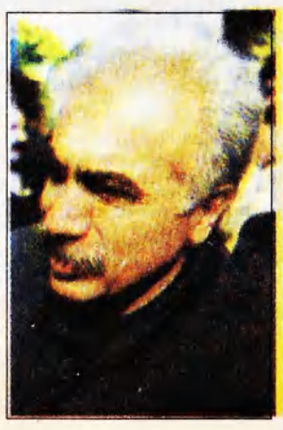

Ankara DGM Başsavcılığı'nca başlatılan soruşturma kapsamında gözaltına alındıktan sonra yedek hakimlik tarafından serbest bırakılan Doğu Perinçek ile Mehmet Bedri Gültekin hakkında tutuklama kararı çıktı. 4'te

Dengbêjlerde gizli tarih

Kürtlerde yazılı tarihin yerini dolduran dengbêjler bu gelişme ile büyük bir gelenek yaratmışlar Kürt müziğinde. Günümüzde hızla tükenmekte olan kültür değerleri karşısında hala etkisini koruyan klan veya stranlar aynı zamanda bir tarihi belgedir de. 9'da

Ordu ateşkesi zorluyor

YURT HABERLER SERVİSİ

ARGK, PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan'ın 1 Eylül'te ilan ettiği tek taraflı ateşkese rağmen TSK'nın askeri harekatlar düzenlediğini ve halka yönelik saldırılarını sürdürdüğü bildirildi. TSK'nın bir aylık süre içerisinde 63 harekat düzenlediği, gerillaların ise ateşkese titizlikle uydukları belirtilen açıklamada, barıştan yana olan tüm çevreler ve kamuoyunun ortaya çıkan tabloyuyu doğru anlaması ve sorumluluklarına sahip çıkması gerektiği kaydedildi.

ARGK Basın Bürosu'ndan yapılan açıklamada gerilaların, PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan tarafından ilan edilen ateşkese tam bir kesinlik içinde uyduğu ve TSK'ye ait hedeflere planlı bir saldırı gerçekleştirmediği bildirildi. Buna karşın TSK'nın hiçbir şekilde ateskes uygulamasına yanaşmadığı vurgulanan açıklamada "Türk ordusu ateşkesi bir saldırı fırsatı olarak değerlendirdi. Kapsamlı ve imha amaçlı operasyonlar düzenleyerek, gerilla güçlerinize Serhat'tan Akdeniz'e kadar tüm bölgelerde saldırdı.

Özellikle Botan ve Amed eyaletlerinde geçtiğimiz ay boyunca operasyon yapılmayan gün ve bölge olmamıştır. Geçen süreç kimin savaştan yana olduğunu kamuoyuna açıkca göstermiştir. Birazcık gözlerini kaçırmayarak bakma dürüstlüğünü gösteren herkes için gerçek saldırgan ve teröristin kim olduğu ortaya çıkmıştır" denildi.

Türkiye'nin, Kürt halkının en temel haklarının sözünün bile edilmesine tahammül etmediği ve bu gerçeğin Güney Kürdistan'da yaşanan gelişmeler karşısındaki tavrıyla bir daha ortaya çıktığı belirtilen açıklamada şunlara yer verildi: Bu ateşkes süresince askeri planda gerillamıza rağmen Kürt halkının inkarını tüm bölge güçlerine, diğer Kürt örgütlerine ve uluslararası kamuoyuna dayatmaktan da geri durmadı.

Ateşkese savaşla cevap veren Türk devleti bu tavrını Güney Kürdistan'da da sürdürecek bölgesel bir savaşı zorlamaktadır. Türk özel savaşı en geri temelde bir Kürt statüsünün oluşturulmasına bile tahammül edememekte. Kürde düşmanlık politikasından vazgeçmeyen Ankara'nın bu niteliğini görmeyen veya onunla işbirliği yapan her çevre, örgüt ve kişi de, Türk özel savaşımının bu insanlık suçunun ortağıdır."

Bir ayda 63 harekat

1 Eylül'den 30 Eylül'e kadar geçen sürede TSK'nın 26'sı Botan, 17'si Amed, 7'si Mardin, 3'ü Dersim, 4'ü Serhat, 1'i Erzurum, 2'si Zagros'da ve 2'si Toros'ta olmak üzere 63 harekat düzenlediği, halka yönelik katliam, baskı, işkence ve göçertme politikalarının devam ettirilerek Van, Batman ve Şırnak'ta 21 köyün boşaltıldığı vurgulanan açıklama şöyle sürdürüldü: "Gerilanın titizliği sonucu sadece 11 harekatta çatışma yaşandı. Aynı süre içerisinde pusu sonucu 11 çatışma yaşandı. Bu çatışmalarda 4'ü subay olmak üzere 34 asker ile 62 gerilla öldü. Bu bilanço Genel Başkanımız başta olmak üzere Partimizin barışa bir şans tanımak için büyük bir olgunluk ve dirayet gösterdiğini ortaya koymaktadır. Ordu güçlerimiz tüm yaşanan şahadetlere ve düşmanın halkın saldırılarını rağmen, Partimizin kararlarını büyük bir duyarlılıkla uygulamışlardır."

Açıklamada ayrıca barıştan yana olan tüm çevreler ve kamuoyunun ortaya çıkan tabloyuyu doğru anlaması ve sorumluluklarına sahip çıkması gerektiği de kaydedildi.

Suriye sınırına askeri yığınak

YURT HABERLER SERVİSİ

Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK) Suriye sınırına yığınak yapıyor. Antep, Hatay ve Urfa'nın sınır bölgelerine zırhlı birlikler gönderildi. Yığınağın Kara Kuvvetleri Komutanı'nı Orgeneral Atilla Ateş'in Suriye'ye yönelik tehditlerinden sonra yapılması dikkat çekti.

TSK, Suriye sınırına son üç gündür yığınak yapıyor. Hatay'ın Hassa ve Reyhanlı, Antep'in Kilis ile Urfa'nın Akçakale ve Ceylanpınar ilçeleri ile Yayladağı, Karkamış ve Elbeyli bölgelerinde askeri personel ve zırhlı birlikler gönderildi. Yığınak ağırlıklı olarak Kilis'in Suriye ile olan sınır kesiminde yoğunlaşırken, sevkedilen birlikler sınır karakollarında konuşlandırıldı. Yığınak üzerine çok sayıda basın mensubu Kilis ve Ceylanpınar'a gitti. Askeri yığınağın Kara Kuvvetleri Komutanı'nı Orgeneral Atilla Ateş'in Suriye'ye yönelik tehdit açıklamalarından sonra yapılması dikkat çekti. Ateş, 16 Aylül günü Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde Hudut Bölük Komutanlığı'nı denetlerken yaptığı konuşmada Suriye'nin PKK'ye yardım ettiğini ileri sürerek "Artık sabrımız kalmadı. Her türlü fesatlıktan Suriye çıkmalıdır. Türkiye kendi topraklarını koruyacak, fesatlıklara karşılık verecek güçtedir. Türkiye beklediği karşılığı almazsa, Türk milleti olarak her türlü tedbiri almaya hak kazanacaktır" demişti.

Suriye'den uyarı

Şam yönetimi Ankara ile stratejik işbirliğine giden İsrail'i sert şekilde eleştirdi. Dışişleri Bakanı Faruk El Şara, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda yaptığı konuşmada İsrail'i Ortadoğu barış sürecinin altını oymakla suçladı. Şara, "İsrail güvenlik anlayışını işgal ettiği Arap toprakları içinde sınırlandırmaya devam etmektedir. Bölgede askeri ittifaklar oluşturmaya çalışarak barış sürecinin altını oymaya çalışmaktadır. Böylece bölgeyi tehlikeli, gergin ve patlayacak bir yola sokmaktadır. Bölge halklarının askeri pakt ve eksenlere ihtiyacı yoktur" dedi. Telaviv yönetiminin Golan tepeleri, Güney Lübnan ve Batı Bekaa'dan çekilmesini, Filistin halkının yasal ve meşru haklarını tanımasını isteyen Şara, Şam yönetiminin Ortadoğu barış sürecinin bir parçası konumundaki İsrail-Suriye görüşme sürecinin durduğu noktadan devam etmesini istediğini de kaydetti.

Türkiye'de PKDW sancısı sürüyor

HABER MERKEZİ

Türkiye ile İtalya arasında tam bir krize neden olan, "Sürgünde Kürdistan Parlamentosu'nun (PKDW) İtalyan Meclisi'nde basın toplantısı yapması ve hükümetin tahsis ettiği Roma Belediye Salonu'nda Genel Kurul Toplantısı'nı gerçekleştirmesi" hükümet ortağı partiler ve diğer siyasiler üzerinde de sancı yarattı. Hükümet yetkilileri ve siyasiler yaptıkları açıklamada, İtalya'ya tepki gösterdiler.

Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı Büyükelçi Korkmaz Haktanır, TİKA'nın kuruluşunun 6. yıldönümü dolayısıyla düzenlenen törenin ardından gazetecilerin sorularını yanıtlarken, İtalya'nın topraklarına Kürt parlamentere açmasını "çok vahim" olarak nitelendirdi. "İtalya'dan doğru dürüst tutum bekliyoruz" diyen Haktanır gazetecilerin Roma Büyükelçisi İnal Batu'nun geri çağrılıp çağrılmayacağına ilişkin soruları üzerine, "Büyükelçinin geri çağrılması kolay birşeydir. Önemli olan İtalya'nın tutumunu düzeltmesidir" dedi.

Haktanır'dan seferberlik sözleri

Haktanır, İtalya ile yaşanan sorunun sadece Dışişleri Bakanlığı'nın değil, parlamenterlerin, hükümet üyelerinin, teşkilatlarının ve medyanın sorunu da olduğuna belirterek, adeta seferberlik ilan etti. Bütün bu sektörlerden İtalya'ya gereken yanıtın verilmesini isteyen Haktanır, "Biz burada milletçe, devletçe, bir şey ile karşı karşıyız" şeklinde konuştu.

İtalya'dan "PKK'ye karşı olduğunu, PKK'ye izin vermeyeceğini" söylemesini beklediklerini söyleyen Haktanır, İtalya'nın gereken adımları atmaması halinde bundan ikili ilişkiler için doğuracağı olumsuz sonuçlar konusunda da uyarıda bulundu. Haktanır, İtalya'nın savunma sanayii ihalelerinden çıkarılmasına ilişkin bir soru üzerine "Kötü gidişat, savunma sanayii de etkiler, çok şey etkiler" şeklinde konuştu.

İtalya ANAP'ı üzmüş!..

Kürt milletvekillerinin İtalyan parlamento binasında basın toplantısı yapması ve belediye salonunda yemin töreni yapılmasına tepki gösteren ANAP Genel Sekreteri Erkan Mumcu, parti genel merkezinde düzenlediği basın toplantısında, "Bu ANAP olarak bizleri üzmüştür" dedi. Mumcu, İtalya ile Türkiye arasında NATO, AGİT ve OİB gibi çok sayıda uluslararası ve ikili anlaşma bulunduğunu kaydederek, dost ve müttefik konumunda olan İtalya'nın davranışına şaşkınlıkla karşılandığının söyledi. Mumcu, yaşanan gelişmelerin Türkiye'nin zafiyeti gibi algılanmaması gerektiğini kaydederek, "Türkiye birlik ve bütünlük konusunda son derece hassastır. Ve bu bütünlüğe yönelecek girişimlere müdahale etme konusunda da hazırlıklıdır" dedi.

DSP Grup Başkanvekili Metin Bostancıoğlu ise, İtalya'nın tavrını kendilerine yapılmış bir "saygısızlık" olarak nitelendirdi. Türkiye'nin bütün çabalarına rağmen PKDW'nin Roma'da toplanmasını engelleyemediklerini ifade eden Bostancıoğlu, olayın Türkiye açısından son derece vahim olduğunu savundu.

Bostancıoğlu, Avrupa'nın diğer "dost" ülkelerini de İtalya'nın geldiği duruma gelmemeleri konusunda uyardı.

DYP'nin tepkisi...

DYP Grup Başkanvekili Saffet Arıkan Bedük de, PKDW'nin Roma'da toplanması konusunda İtalya'yı eleştirdi. Parlamentoda düzenlediği basın toplantısında, "Nato müttefiki olan İtalya'nın bu hareketi dostluk ve müttefiklikle bağdaşmaz" diyen Bedük, "Bizim açımızdan kabul edilemez olan şey, böyle bir toplantının İtalya Parlamentosu'nda yapılmasıdır.

Düne kadar Türkiye'nin Avrupa'daki en iyi dostu imajını veren İtalya, yapmış olduğu bu hareketi ile dostluğa ihanet etmiştir" iddiasında bulundu. Kuzey Kıbrıs Meclis Başkanı Hakkı Atun da yaptığı açıklamada İtalya'ya tepki gösterdi.

Bu arada, Marmara Grubu Stratejik ve Sosyal Araştırmalar Vakfı Başkanlık Divanı, Sürgünde Kürdistan Parlamentosu'nun Roma'da toplanmasına izin verilmesi nedeniyle, İtalya'nın Ankara Büyükelçisi Massimiliano Bandini'ye bir "protesto mektubu" gönderdi.

Vakıf Genel Başkanı Akkan Suver imzasıyla gönderilen mektupta, "NATO nezdinde askeri, Avrupa Konseyi nezdinde siyasi müttefikimiz olan İtalya'nın, parlamentosunu tahsis etmesini büyük bir talihsizlik olarak değerlendiriyoruz" denildi.

MHP siyah çelenk bıraktı

Öte yandan, MHP Genel Sekreteri Koray Aydın'ın başkanlığındaki Başkanlık Divanı üyeleri, üzerinde "TC, ülkesi ve milletiyle bir bütündür" yazılı siyah çelengi, Ankara'daki İtalya Büyükelçiliği önüne bıraktı. Koray Aydın, burada yaptığı açıklamada, PKDW'nin toplantısına göz yuman İtalya'nın Türkiye'nin dostu olamayacağını söyledi.

Ticari ilişkileri gelişkin

Sürgünde Kürdistan Parlamentosu'nun (PKDW), İtalyan Meclisi'nde basın toplantısı yapmasına izin veren ve 2. Yasama Dönemi 1. Genel Kurul Toplantısı için Roma Belediyesi'nin salonunu tahsis ederek Türkiye'yi "şoke" eden İtalya, Türkiye'nin en büyük ticari partnerleri arasında bulunuyor.

Yabancı sermaye izinlerinde 1 milyar 600 milyon dolarla Fransa, ABD, Hollanda, Almanya, İsviçre ve İngiltere'nin ardından 7. sırada bulunan İtalya, Türkiye'nin dış ticaretinde de çok önemli bir konuma sahip bulunuyor. DİE verilerine göre, İtalya ençok ithalat yapılan 40 ülke arasında, yedi ayda 2 milyar 529 milyon dolarla Almanya ve ABD'nin arkasından üçüncü sırada yer alıyor. İtalya, 873 milyon dolarlık ihracatla da Almanya, ABD, İngiltere ve Rusya Federasyonu'nun arkasından beşinci sıraya yerleşmiş bulunuyor. İtalyan sermayesinin Türkiye'deki en büyük yatırımının, otomotiv sektöründe KOÇ grubu ile gerçekleştirdiği ortak yatırım olduğu belirtilirken, Türkiye'nin, İtalya ile gerçekleştireceği savunma sanayii yatırımlarının askıya alınması ve İtalyan firmasının 5 milyar dolarlık helikopter ihalesinden dışlanması bekleniyor.

ANAP'ı tırpan korkusu sardı

YASEMİN ÖZTÜRK / ANKARA

Milli Güvenlik Kurulu (MGK), Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in başkanlığında toplandı. MGK toplantısında Alaaddin Çakıcı'nın piyasaya sürdüğü kasetlerden ve türban konularının gündeme gelmesi ANAP'lı yöneticileri telaşlandırdı. Bir ANAP'lı yönetici "Susurluk olayında halk ayağa kalktı ama çete meselesi bir kez bile MGK'nin gündemine gelmedi" diye konuştu.

MGK'nın Eylül ayı olağan toplantısı Çankaya Köşkü'nde yapıldı. Toplantıya Başbakan Mesut Yılmaz, Genelkurmay Başkanı Orgeneral Hüseyin Kıvrıkoğlu, Başbakan Yardımcısı ve Devlet Bakanı Bülent Ecevit, Başbakan Yardımcısı ve Milli Savunma Bakanı İsmet Sezgin, İçişleri Bakanı Kutlu Aktaş, Dışişleri Bakanı İsmail Cem, Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Atilla Ateş, Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral İlhan Kılıç, Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Salim Dervişoğlu, Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Rasim Betir ile MGK Genel Sekreteri Orgeneral Ergin Celasin katıldı. Toplantıda, Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı Büyükelçi Korkmaz Haktanır, MİT Müsteşarı Şenkal Atasagun, Emniyet Genel Müdürü Necati Bilican ile Olağanüstü Hal Bölge Valisi Aydın Aslan ve diğer ilgililer de bulundu.

Toplantıda Suriye ile PKK ilişkileri masaya yatırıldı. Toplantıda ayrıca devlet Bakanı Eyüp Aşık ile Alaaddin Çakıcı ve DYP Genel Başkan Yardımcısı Meral Akşener ile Çakıcı'nın telefon görüşmelerini kaydettiği kasetlerdeki konuşmaların gündeme geldiği öğrenildi.

Üniversitelerin açılmasıyla birlikte askerlerin her MGK toplantısında olduğu gibi bu toplantıda da türban konusunu gündeme getirdi.

MGK toplantısının Başbakan Yılmaz'ın ABD ve Meksika gezisinin sona erdiği gün daha önceden belirlendiğini ifade eden bir ANAP'lı yönetici MGK gündemine kaset ve türban konularının sonradan eklendiğini söyledi. Aynı yönetici, 1996 3 Kasım'ında meydana gelen Susurluk kazasının ve devlet-çete-mafya ilişkilerinin söz konusu tarihten beri bir kez bile MGK gündemine askerler ve hükümet tarafından getirilmediğine dikkat çekti.

ANAP'lı yönetici, Yılmaz'ın yurtdışında bulunduğu bu dönemde Çakıcı-Aşık telefon görüşmesini içeren kasetlerin ortaya çıkarılmasına işaret ederek, "Susurluk olaylarının ardından halk büyük tepki gösterdi. Adeta ayaklandı. Her gece ışıklar söndürüldü ama devlet-çete-mafya ilişkileri bir kez bile MGK'nin gündemine gelmedi. Oysa şimdi alelacele kaset konusu daha araştırılmadan askerler tarafından MGK'de görüşülüyor" şeklinde yorumu yaptı.

Aynı ANAP'lı yönetici, MGK toplantısında Yılmaz'ın türban konusunda "Türbanda bir orta nokta buluruz" şeklindeki açıklamalarının da askerler tarafından eleştiri konusu yapıldığını belirterek "Kasetler ortaya çıkarıldığında biz ANAP olarak bu olayı derin devlet FP ile olan ilişkilerimizden rahatsızlık duyuyor şeklinde yorumlamıştık. Bu yorumumuzun doğruluğu bugün ortaya çıktı" diye konuştu.

Yılmaz'ın ANAP Başkanlık Divanı'nı toplayarak Çakıcı tarafından ortaya atılan iddiaları ve söz konusu kasetleri tartışarak ANAP'ın bu konulardaki tavrını belirleyeceği öğrenildi. Toplantıda Yılmaz'ın ANAP'lı yöneticilere MGK toplantısı hakkında da bilgi vererek askerlerin hükümete yaklaşımını değerlendireceği ifade edildi.

Üçüncü komutan da Bilican'ı ziyaret etti

TSK'nin Bilican ile görüşmeleri sürüyor

Jandarma Genel Komutanı Orgenaral Rasim Betir, Emniyet Genel Müdürü Necati Bilican'ı makamında ziyaret etti.

Genelkurmay Başkanı Orgeneral Hüseyin Kıvrıkoğlu'nun geçtiğimiz Pazartesi günü, Genelkurmay İkinci Başkanı Hilmi Özkök'ün de önceki gün görüştüğü Emniyet Genel Müdürü Necati Bilican'ı dün de Jandarma Genel Komutanı Rasim Betir'in ziyaret etmesi dikkat çekti. Susurluk'ta meydana gelen kazayla birlikte, soğuk savaş yaşayan ordu ile emniyetin, son günlerde üst düzey görüşmelerde bulunması, ilişkilerin düzeltilmesi yönünde girişimlerin başlatıldığı ve Türkiye'yi önümüzdeki dönem bekleyen sıkıntılarda görüş alış verişinde bulunulması olarak değerlendiriliyor. Orgeneral Betir ile Genel Müdür Bilican arasında gerçekleşen görüşme, yaklaşık yarım saat sürdü.

Görüşmeden sonra açıklama yapan Emniyet Genel Müdürü Bilican, görüşmenin iade-i ziyaret amacı taşıdığını öne sürdü. Bir gazetecinin, "3 gün içerisinde 3 önemli komutan sizi ziyaret etti. Ziyaretlerle ilgili başka yorumlar yapılıyor" şeklindeki sözleri üzerine Bilican, görüşmelerin tamamıyla özel maksatlı olduğunu, herhangi bir konunun ele alınmadığını ileri sürerek, "Güvenlik konularını veya başka konuları görüşsek, toplantı yaparız. Bundan da kimsenin haberi olmaz" diye konuştu.

ANKARA

M.CAN YÜCE

Çürüme...

Ortaya çıkan gerçekler devrimcilerin görüşlerini birer birer doğruluyor. Özel savaşa bulaşıp da kirlenmeyen tek bir kurum, ilişki ve kişi var mıdır? Doğası gereği ölçüsüz, ahlaksız sınırsız bir savaş olan özel savaş, kirlidir; dolayısıyla bulaştığı ilişkileri, yapıları ve kişileri kirletir, çürütür, insanlıktan çıkarır...

Bir süre önce Mesut Yılmaz düzenlediği basın toplantısında "Organize suç örgütleri"ne karşı savaş açtıklarını, bugüne kadar yaptıkları çalışmalarla önemli başarılar elde ettiklerini, Çakıcı'nın yakalanmasının bu bağlamda değerlendirilmesi gerektiğini, bu konuda gerekli tüm tedbirleri aldıklarını, almaya devam edeceklerini açıkladı. Bu basın toplantısında çok kararlı bir tablo sergilemeye özen gösterdi, özel savaş şeflerini de yanına alarak bunu yapmaya çalıştı. Devlet ve özel savaş gerçeği hakkında fazla bir bilgisi ve bilinci olmayanlar için "tamam, bu kez çetelerin sonu geliyor" havası yaratılmıştı... Ancak Türkiye'de gerçekler daha başka türlüydü. Sözle davranış arasında büyük bir farklılık, hatta büyük bir karşıtlık vardı.

Daha bu toplantının üzerinden bir hafta bile geçmeden Alaattin Çakıcı'nın telefon görüşmelerini içeren ses kasetleri ortalığı kapladı. Buna göre Devlet Başkanı Eyüp Aşık'ın ve dolayısıyla Mesut Yılmaz'ın Çakıcı ile ilişkili olduğu, sayısız kez telefon görüşmesi yaptığı, Çakıcı'nın yakalanmasını önlediği anlaşıldı. Aynı ilişkinin DYP hükümetteyken de yaşandığı benzer bir kasetle ortaya çıktı. Bu haberlerin ayrıntıları biliniyor, günlerce işlendi. Bakan istifa etmek durumunda kaldı, Mesut Yılmaz ve Meral Akşener'le ilgili tartışmalar ise sürüyor.

Susurluk'ta ve en son Çakıcı olayında ortaya çıkan gerçekler devletleşen mafya, mafyalaşan devlet gerçekliğini, kirliliğin, çürümenin ve kokuşmanın boyutlarını bütün çarpıcılığı ile gözler önüne seriyor. Devrimciler, bu gerçekliği yeni söylemiyor, daha ortada bu anlamda sıradan bir belirti bile yokken özel savaş gerçeğinin tahlilinden yola çıkarak bu durumu dile getiriyorlardı. Gelinen noktada devrimcilerin dile getirdiği kirlilik gerçeğine hemen hemen herkes, her kesim şu veya bu biçimde dokunmaya çalışıyor.

Ancak kirliliğin kaynakları ve kirliliği temizleme konusunda ciddi görüş ayrılıkları var. Egemenler bu tartışmalardan düzeni ve rejimi en az zararla, küçük sıyrıklarla kurtarmak istiyor. Emekçiler ve devrimciler ise kirliliği düzenle, özel savaş rejimi ile açıklıyor ve temizliğin devrimle, büyük siyasal alt-üst oluşlarla gerçekleşebileceğini anlatmaya çalışıyorlar. Yaşam, her gün kendilerini doğruluyor. Son olgular da kirlilikle özel savaş arasındaki ilişkiyi tüm çıplaklığı ile ortaya koymadı mı? Yine kirlilik üretenlerin, gırtlağına kadar kire, mafya ve pis işlere bulaşmış bir rejimin ve onun çeşitli düzeylerdeki temsilcilerinin kirliliğe karşı savaşamayacaklarını, savaş ilanlarının ise kuru bir demagoji ve gösteriden ibaret olduğunu kanıtlamadı mı? Mayfa ile ilişkili olan bir başbakanın mafyaya karşı savaşması mümkün mü?

Peki, Çatlıları, Çakıcıları ortaya çıkaran kim, hangi rejim, hangi politikalar? Bunlar kendiliğinden mi ortaya çıktı?

Daha önce deşifre edilen MGK belgeleriyle kanıtlandığı gibi, Ağarlar, Çatlılar, Çakıcılar özel savaş politikalarının bir ürünüdür. Bu özel savaş çeteleri bizzat devlet tarafından örgütlendirilmiş, devletin içinde faaliyet yürütmüş unsurlardır. Daha açığa çıkmamış sayısız çete var. Özel savaş sürdüğü sürece bu gerçeklik değişmeyecektir.

Hiç kuşkusuz çeteleşmeyi, salt kullanılan bir kaç isimle sınırlandırmak doğru değildir. Özel savaş gerçeğinde çeteleşm ile özel savaş aygıtı içiçedir, bu ikisini birbirinden ayırmak mümkün değildir.

Yine açığa çıktı ki uyuşturucu ticareti, kara paranın aklanması ve diğer mafya işlerini bizzat özel savaşın kendisi yürütmektedir. Özel savaş milyarlarca doları bulan bu kaynakla finanse edilmeye çalışılıyor. Avrupa mahkemeleri, insan hakları kuruluşları devletin mafyalaşma olgusunu bir çok kez belgeli olarak açıklamıştı. Çakıcı ve onun ekseninde gelişen olaylar, açığa çıkan bazı gerçekler mayfalaşan devlet gerçeğini hiç tartışmaya yer bırakmayacak kadar kanıtlıyor.

Egemenler, açığa çıkan bu kirli ve pis ilişkileri salt bir devlet görevlisi, bir kaç bakanla açıklayıp kapatmak istemektedirler. Kirlilik ve çürüme salt hükümet, partiler ve meclisle açıklanmayacak kadar kapsamlı ve boyutludur. Çeteleşme salt belli başlı özel savaş kurumlarıyla da açıklanamaz. Soru şu: Özel savaş kirine bulaşmayan tek bir düzen ve rejim kurumu, ilişkisi, düzeyi kalmış mıdır? Özel savaş doruğu ve kurmaylığı kirliliğin ve çürümenin gerçek üreticisi ve sürdürücüsü değil mi?

Elbette çeteleşme, kirlenme, mafyalaşma, çürüme ve kokuşma çok boyutludur. Kaynak, Kürtler'i inkar eden, yıllardır Kürtler'e soykırımı dayatan ve bunda hiçbir sınır, ölçü ve ahlak tanımayan resmi ideoloji ve özel savaş rejiminin kendisidir. Kirliliğin, çürümenin ve kokuşmanın gerçek adresi budur.

Dolayısıyla kirliliğe ve çürümeye karşı savaş ancak özel savaş karşı savaş bağlamında anlam kazanır ve başarıya ulaşabilir.

Özel savaş hükümetlerinden kirliliğe ve çürümeye karşı sıradan bir mücadele ve sonuç beklemek büyük bir saflık olur. O kadar teşhir olmasına rağmen Susurluk çetesine ne yapıldı? Hepsini tekrar bağırlarına basmadılar mı?

Ara sıra böyle açığa çıkanlar ise çürümenin, kirlenmenin artık gizlenemez boyutlar kazanması ve kendi aralarındaki çelişki ve çekişmenin ciddi boyutlar kazanmasından dolayıdır. Yoksa Mesut Yılmaz'ın iddia ettiği gibi hükümetin çeteleşmeye karşı bir politikaları olduğundan değildir.

Aslında çürümenin, kirlenmenin açığa çıkmasında yükselen devrimci mücadele belirleyici bir rol oynuyor. Başarılı bir özel savaşın suçlarını örtbas etmesi daha rahat olmaz mıydı?

Evet, Türkiye'de düzen ve özel savaş rejimi oradan-burasından dökülüyor, çürüme büyük boyutlar kazanmış ve dayanılmaz kokular saçıyor. Yönetenler geçekten de eskisi gibi yönetemiyorlar. Aslında yönetilenler de eskisi gibi yönetilmek istemiyorlar. Türkiye'de siyaset iflas etmiş, kurumlar gırtlağına kadar kire batmıştır. Ancak buna rağmen rejim ve düzen ayakta kalmayı devam ediyor. Bu, önemli bir paradokstur, ancak anlaşılırdır. Toplumsal muhalefet güçlerinin iktidar perspektifinden yoksunluğu, dağınıklığı, rejim karşısında güçlü bir alternatif olmamaları, dolayısıyla güçsüzlüğü rejimi ayakta tutan en belirleyici etkendir. Devrim durumu var, ama bu, kendiliğinden devrime dönüşmez. Devrim için toplumsal ve ulusal devrimci güçlerin birleşi bir tarzda ağırlıklarını koymaları ve sonuç alıcı bir mücadele düzeyini kazanmaları gerekiyor.

Şimdi başarılması gereken budur!

Polisi tarafından gözaltına alınan hamile bir kadın ile 14 yaşındaki bir kız hortumlu tecavüze uğradı

İğrençliğin sınırı kalmadı

Cinsel Taciz ve Tecavüze Karşı Hukuki Yardım Projesi üyelerinden Av. Eren Keskin (ortada) ve Av. Fatma Karakaş (sol başta), P.Ö ve N.S'ye yapılan tecavüzle ilgili Şişli Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulundu.

FARUK AKTAŞ / İSTANBUL

İskenceden, yargısız infaza her türlü insanlık dışı uygulamaların yaşandığı emniyet müdürlüklerinde, tecavüz uygulamaları 'iğrençliğin' sınırlarını aştı. Hırsızlık yaptıkları iddiasıyla gözaltına alınan hamile bir kadın ile 14 yaşındaki bir kız, Gayrettepe Asayiş Şube Müdürlüğü'nde hortum ve tazyikli su ile tecavüze uğradı.

Sivil polislerce hırsızlık yaptıkları iddiasıyla 30 Haziran 1998 günü gözaltına alınan 29 yaşındaki evli ve hamile N.S. adlı kadın ile henüz 14 yaşındaki P.Ö. adlı genç kız götürüldükleri Gayrettepe Asayiş Şube Müdürlüğü Hırsızlık ve Dolandırıcılık Bölümü'nde tecavüze uğradı. Avukatları Eren Keskin ve Fatma Karakaş'tan aldığımız bilgiye göre, ayrı yerlerde, aynı gün gözaltına alınan N.S. ve P.Ö.'nün başından geçenler şöyle gelişti:

N.S. olay günü 6 yaşındaki yeğeni ile birlikte gözaltına alınıp şubeye götürüldü. Burada zorla, elbiseleri parçalanarak çırılçıplak soyulduktan sonra göğüsleri ve cinsel organı sıkılmak suretiyle taciz edildi. Hamile olduğunu söyleyen N.S.'ye, polislerden birisi, "Onu düşür, bir tane de benden yaparsın" diyerek hakaret etti. Bazı polisler ise, N.S.'nin çıplak vücuduna coplarla vurmaya devam etti. N.S.'nin 6 yaşındaki yeğeninin ise başka bir odada gördüğü işkenceden dolayı bir kolu kırıldı ve hastaneye kaldırıldı.

N.S. daha sonra çıplak bir halde koridorlarda dolaştırılarak tuvalete götürüldü. Tuvalette bir süre tazyikli suyun altına tutulan N.S., polislerden birisi tarafından cinsel organına hortum sokulmak ve içine tazlikli su akıtmak suretiyle tecavüze uğradı.

Doktora çıkarılmadan cezaevine

Doktora sevkedilmeden 1 Temmuz günü Kartal Savcılığı ve nöbetçi hakim karşısına çıkarılan N.S. tutuklanarak Bakırköy Çocuk ve Kadın Cezaevi'ne gönderildi.

Henüz 14 yaşında olan P.Ö.'nün başından geçenler de N.S.'ninkinden farksız değil. O da aynı gün 57 yaşındaki bir akrabasıyla birlikte 'hırsızlık' iddiasıyla gözaltına alınarak Asayiş Şube'ye götürüldü. Çırılçıplak soyulduktan sonra önce göğüsleri ve cinsel organı sıkılarak taciz edilen P.Ö., ardından polislerden birisi tarafından "oral seks" yapmaya zorlandı. Aynı polis, zorla "oral seks" yaptırdıktan sonra P.Ö.'nün üzerine işedi. N.S. gibi çırılçıplak bir halde koridorlarda dolaştırılarak teşhir edilen P.Ö., yine çıplak bir vaziyette 6-7 erkeğin bulunduğu bir koğuşa konuldu. Bir süre sonra koğuştan çıkarılan P.Ö. götürüldüğü tuvalette önce tazyikli suyun altına tutuldu. Ardından cinsel organına hortum sokulmak ve içine tazyikli su akıtmak suretiyle tecavüze uğradı. Uğradığı tecavüz sonrasında içine kapanan ve psikolojik rahatsızlık geçiren P.Ö., 1 Temmuz günü doktora sevkedilmeden Kartal Savcılığı ve nöbetçi hakim karşısına çıkarıldı. Korkusundan ve utancından başına gelenleri savcılığa ve mahkemeye açıklayamayan P.Ö. de tutuklanarak Bakırköy Çocuk ve Kadın Cezaevi'ne gönderildi.

Polislere suç duyurusu

Olayın ardından N.S ve P.Ö'nün avukatları Eren Keskin ve Fatma Karakaş, görevli polisler ve amirleri hakkında "işkence, insanlıkdışı ve aşağılayıcı davranış, sarkıntılık, cinsel şiddet, tecavüz tehdidi ve tecavüz" suçlarından 28 Temmuz günü, Şişli Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulundu.

Her iki mağdurun da, cinsel organlarına hortum sokulduğunu ve tazyikli su akıtıldığını, bununla "tecavüz" olayının gerçekleştiğini belirten Av. Karakaş, tecavüzün kadına yönelik en ağır işkence biçimi olduğunu vurguladı. Av. Karakaş, tecavüzün, artık yaygın bir sorgulama yöntemi haline geldiğine dikkat çekti.

RAGIP ZARAKOLU

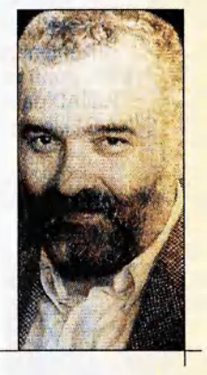

Galatasaray'da 'siklon b'

Cumartesi günleri sanki bir ülkenin nasıl tükendiğinin bir simgesi haline geldi.

Çürümenin, insanlıkdışılaşmanın, tersine evrimin bir göstergesi...

Haluk Gerger'in tahliye olduğu gün verdiği bir söz vardı kendi kendine, yüreğini yanlarında bıraktığı cezaevindeki dostlarını ve Cumartesi Annelerini ziyaret edecekti. Başvekil Mesut Yılmaz, üstelik dünya basın konseyleri toplantısında, içerdekilerin yazar, gazeteci, düşünür filan değil, düpedüz terörist olduğunu ilan ede dursun...

Gösterilen olağanüstü ağırlamanın hatırı bile, yabancı gazetecilerin, külahıma anlat kabilinden, dudak ucuyla gülümseyişlerini engelleyemedi.

Üstelik ortalığı kaplayan kasetler, çete pisliğine hükümet ve muhalefet kanadından bulaşmayanın kalmadığının kanıtlandığı günlerde.

Eli kanlı katiller, halk düşmanları, kitle kıyımcıları değil, düşüncelerini ifade eden, yaşamı ve dünyayı güzelleştirme kavgası veren her yaştan insanlardı terörist bay Yılmaz'a göre.

Baş vekilin görüşü böyle olur da, tabandaki bıçkın delikanlıların ki farklı mı olacaktı.

Haluk Gerger, Cumartesi Annelerine yetişemedi, çünkü cumhuriyetin 75. yıldönümü nedeniyle köprüde bir klip çekilecekti. Neredeyse figüranlar arasında isyan çıkacakmış, düşük katılım nedeniyle, çekim uzadığı için. Her türlü heyecandan uzak, tamamen sanal bir temel üzerinde yürütülen hazırlıklar.

Binlerce insan size de, yıldönümünüze de, beceriksizliğinize de diye söyleniyordu, kilitlenmiş, köprü ve çevre yolu trafiğinde. Cumhuriyet kutlamaları da, yurttaşlara bir işkence haline getirmeden yapılamaz dı çünkü.

Galatasaray'a ulaşıldığında ortalık savaş sonrası bir ortam içindeydi.

Kahramanca bir meydan muharebesi daha verilmişti.

tarihteki büyük zaferlerle sabah akşam öğünenlerin torunları, zafer listesine birini daha eklemişlerdi.

Kadınlar, yaşlılar, acılı insanlar üzerinde kazanılmış bir zafer...

Yeni atanan komutanları çok kararlıymış, herhalde kendisinden öncekileri, "Cumartesi annelerine bir sürpriz yapacağım" diyen ve anneleri dövdürmekten vazgeçen Ağar'dan da ileri bir amir.

İnsanlar hırpalanıyor hoyratça, tutukluların tıka basa doldurulduğu minibüsün içine hangi sadistçe duyguyla ise, kapalı mekanın içine bir gaz bombası atıyor "kahraman"lardan biri.

İnsanlar boğulma eşiğine geliyor, kalpleri sıkışıyor.

Anlaşılan yapılan bir deneme.

Sistemin çürüyüşü ortaya çıktıkça, pislikler ortaya serildikçe. saldırganlık dozu daha da artıyor acılı insanlara karşı.

Aklıma geçen yıl ziyaret ettiğim Auschwitz temerküz kampıdaki Gestapo merkezi geliyor. Kasvetli bodrumda bir odayı geziyoruz. Bu basık tavanlı odaya 1942 yılında tam ikiyüz Sovyet savaş esiri doldurulmuş tıka basa, kitle katliamında kullanılan Siklon B gazının ilk denemeleri, çeşitli dozlar uygulanarak, günlerce ağız burun köpük içinde, çiğerleri parçalanarak, tarifsiz acılarla kıvrandırılarak onlar üzerinde yapılmıştı.

Çünkü Sovyet insanları "insan" değil "hayvan" olarak kabul ediliyordu ve kamplardaki en alt grubu oluşturuyordu. Savaşın ilk yıllarında esir düşenlerden sağ kalan yok gibiydi zaten.

Meselenin bütün püf noktası burada zaten.

İnsana insan olarak bakmaktan vazgeçince, insana her türlü vahşeti uygulama hakkkını kendinizde görünce, asıl kendi insanlığınızı bitiriyorsunuz.

O gaz bombasını atan insanı çok merak ediyorum.

Bir anneyi, üstelik acılı bir anneyi tartaklamak nasıl bir duygu.

Bu tür emirleri vermek nasıl bir duygu.

Yılmaz'dan aşağı uzanan bir hiyerarşi.

Hepsi sorumlu atılan bu gazdan.

İnsanlık Auschwitz'de atılan Siklon B'nin bedelini çok ağır ödedi.

Soğuk kanlı bir biçimde kasetlerdeki konuşmalardan bahsediliyor şimdi.

Kim kimle konuşmuş. Yada konuşmamış.

Benim için zerre kadar önemi yok.

Asıl bu ilişkiler ağı içinde, katledilen, kaybedilen, işkenceden sonra infaz edilen insanların sorgulayıcı bakışları, bu ilişkiler ağının kurbanları önemli benim için.

Her Cumartesi Galatasay önünde annelerinin ve yakınlarının ellerindeki resimlerde sorgulayıcı bakışlarla sonsuzluğa bakan resimler...

Ve devletin içindeki karanlık ilişkiler ağı ortaya çıktıkça artan saldırganlık...

Her halde suçluluk duygusu bunları bu kadar saldırgan, acımasız, neretle dolu kılan.

Ama bu ülkede tek bir namuslu insan kalsa da, gerçeği yüzlerine haykırmaktan yılmayacak.

Siviller harekat mağduru

Bölgede düzenlenen askeri harekatlarda sivil halka yönelik saldırılar artıyor. Mardin'in Ömerli ilçesinde askerlerin açtığı ateş sonucu çok sayıda hayvan telef oldu. Askerler, köylüleri davacı olmamaları için tehdit etti.

Ömerli, Midyat, Savur, Dargeçit, Mazıdağı ve Nusaybin ilçeleri kırsalında 22 Eylül günü başlatılan askeri harekat sürüyor. 8 bin dolayında askerin katıldığı harekata savaş uçakları ve helikopterler de hava desteği veriyor. 28 Eylül günü Diyarbakır'dan aralarında 2 panzer ve 2 tankın da bulunduğu 20 dolayında askeri araç bölgeye sevkedildi. Mazıdağı ilçesinde Metina aşiretine mensup 100 korucunun da harekata katıldığı öğrenildi.

Ömerli, Midyat ve Savur çevresindeki bir çok bölgeyi mayınlayan askerler, 28 Eylül günü sabah saatlerinde Ömerli yakınlarında R.B.'a (15) ait sürüyü taradılar. Tarama sonucu 14 büyükbaş hayvan telef oldu. Askerler, olaydan sonra R.B'nin yakınlarını gözaltına alarak şikayetçi olmamaları için ölümle tehdit ettiler.

■ **Ü. GÜNDEM** / DİYARBAKIR

Ajanlık tehdidi

MALATYA- Elazığ'da HADEP üyesi Hişyar Turgut (19) adlı bir kişi, 26 Eylül günü sivil polisler tarafından kaçırıldığını ve kendisine ajanlık dayatması yapıldığını bildirdi. Turgut yaptığı açıklamada, Aksaray Camisi'nin önünden geçerken sivil polisler tarafından Renault Toros marka beyaz bir araca zorla bindirildiğini belirterek, şehir merkezine bir saat uzaklıkta bulunan Yeniköy'e götürüldüğünü ve kendisine ajanlık dayatıldığını söyledi. Polislerin, HADEP'e gelip gidenleri öğrenmek istediklerini, bunun için de kendisinin kullanılmak istendiğini vurgulayan Turgut, teklifi kabul etmediğini söylediğini, bunun üzerine de dayaktan geçirildiğini belirtti. Yeniköy'den Beyazdağ mahallesine kadar 3 saat süreyle arabayla dolaştırıldığını ifade eden Turgut, Aksaray Tren İstasyonu'nda serbest bırakıldığını söyledi. Turgut, kendisini kaçıran polisler hakkında 28 Eylül günü savcılığa suç duyurusunda bulundu.

Gözaltı operasyonları

DİYARBAKIR- Kent merkezinde önceki gün yapılan ev baskınlarında Cihan ve Makbule Özbek, Sultan ve Bubi Esen, Necmiye ve Zekiye Aslanoğlu ve Zuhal Odabaşı adlı kişiler gözaltına alındı. Bismil ilçesinde düzenlenen ev baskınlarında ise Enver ve Naci Çelik, Muzaffer, Süleyman, Zeki ve Abdullah Şahin adlı kişiler gözaltına alındı. Aynı gün Bismil'in Şahira (Kılavuztepe) köyüne de baskın düzenleyen polisler, Gürsel Çelik adlı bir kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınanların yakınları, İHD Genel Merkezi'ne ve Diyarbakır DGM Başsavcılığı'na başvuruda bulunarak, yakınlarının can güvenliğinden endişe ettiklerini bildirdi. Bu arada, Van merkezde de 28 Eylül günü Kaytaran Semur isimli bir kişi, Gevaş'a bağlı Sarik (Yuva) köyünde ise, Hüsrev isimli bir Petrol Ofisi çalışanı ile köy muhtarının adı öğrenilemeyen oğlu askerler tarafından gözaltına alındı. Gözaltına alınan 3 kişinin Van Alay Komutanlığı'nda tutuldukları öğrenildi.

Annelere saldırı kınandı

ADANA- KESK Adana Şubeler Platformu Dönem Sözcüsü ve Eğitim-Sen Adana Şube Başkanı Kamuran Karaca 26 Eylül günü Cumartesi Anneleri'ne yapılan kimyasal gazlı, coplu saldırıyı kınadı. Eğitim-Sen Adana Şubesi'nde dün bir basın toplantısı düzenleyen Karaca, dünyadaki en büyük öfkenin anaların öfkeleri olduğunu belirtti. Cumartesi Anneleri'nin her türlü baskıya rağmen evlatlarını kaybedenlerden hesap sormaya devam edeceğini ifade eden Karaca, sendikacı olarak kendilerinin de kaybedilenlerin emanetlerine sonuna kadar sahip çıkacaklarını dile getirdi.

Mülteciye işkence

Almanya'dan sınırdışı edildikten sonra geldiği Mardin'de gözaltına alınarak tutuklanan Hüzni Almaz'ın yargılanmasına başlandı. Avukatları, Almaz'ın ifadesinin işkence ile alındığını belirtti.

KEMAL ŞAHİN / DİYARBAKIR

Avrupa ülkelerinde iltica talepleri kabul edilmeyerek geri gönderilenlere yönelik baskılara bir yenisi eklendi. Sınırdışı edildikten sonra geldiği Mardin'de gözaltına alınarak işkence yapılan Hüzni Almaz, 'PKK'ye yardım ettiği' iddiasıyla yargılanıyor. Diyarbakır DGM'deki duruşmayı izleyen Alman sivil toplum örgütü temsilcileri işkenceden Türkiye kadar Alman hükümetinin de sorumlu olduğunu söylediler.

Mardin Kızıltepe ilçesi nüfusuna kayıtlı Hüzni Almaz, 1994 yılında çalışmak üzere kaçak olarak Almanya'ya gitti. Alman makamları yaptığı iltica başvurusunu kabul etmeyerek Almaz'ı sınırdışı etme kararı aldı. PKK lehine afiş astığı ve gösterilere katıldığı gerekçesiyle Türkiye'de hakkında soruşturma başlatıldığı ve kötü muameyele maruz kalacağı bildirilmesine rağmen Almaz, geçtiğimiz Haziran ayında sınırdışı edildi. Kızıltepe'nin Sürekli köyüne yerleşen Almaz, Temmuz ayı başlarında babasının mezarını ziyaret etmek üzere gittiği Bozok köyünde korucuların ihbarı sonucu gözaltına alındı. Almaz, 20 Temmuz günü çıkarıldığı Cumhuriyet Savcılığı'nca, PKK'ye yardım yataklık ettiği gerekçesiyle tutuklanarak Derik Kapalı Cezaevi'nde konuldu.

Gözaltında işkence gördü

Almaz'ın yargılanmasına Diyarbakır 3 Nolu DGM'de önceki gün başlandı. Duruşmaya katılmayan Almaz'ın avukatı Fırat Anlı, davada kolluk beyanları dışında delil olmadığını belirterek müvekkilinin tahliyesini istedi. Almaz'ın gözaltında işkenceye maruz kaldığını da belirten Anlı, "İfadeleri işkenceyle alınmış. Beraat edeceğine inandığımız için tahliyesini talep ediyorum" dedi. Av. Sezgin Tanrıkulu da aynı talepte bulundu. Duruşmaya kısa bir ara veren mahkeme heyeti sanığın henüz sorgusunun yapılmamış olması nedeniyle tutukluluk halinin devamına karar vererek duruşmayı 13 Ekim'e erteledi.

Almanya işkenceye ortak

Duruşmayı Uluslararası Af Örgütü temsilcisi Helmut Oberdieck, Almanya Kiliseler Birliği'nden Peter Cliani, Aşağı Saksonya Eyaleti Mülteciler Meclisi yetkilileri ve Almanya'nın Ankara Büyükelçiliği'nden gözlemcilerin yanı sıra yerli ve yabancı çok sayıda basın mensubu izledi. Almaz'a gözaltına alındığı sırada yapılan işkence nedeniyle Türkiye ile Almanya arasında mültecilerin iadesi konusunda yapılan anlaşmanın ihlal edildiğini belirten sivil toplum örgütü temsilcileri davanın takipçisi olacaklarını bildirdi. İşkence suçundan Alman hükümetinin de sorumlu olduğunu belirten Aşağı Saksonya Mülteciler Meclisi yetkilileri " Bu olay önceden belirtilen koşulların ihlalidir. İşkenceci bir devlette işkence edileceğini bile bile insanları göndermek işkence ile işbirliğidir. Bu işkence suçuna Alman hükümeti de ortak olmuştur. Dolayısıyla Alman toplumunun ve politikasının değişmesi artık zorunludur. Biz bunu anlatacağız" dediler.

Alman Kiliseler Birliği Üyesi Peter Cliani ise " Olayı insanlık dışı olarak görüyorum. Alman yetkililer sorumluluklarını yerine getirmelidir. Burada işkenceye ve insanlık dışı muameleye prim söz konusudur" şeklinde konuştu.

Bütün dünya ve Avrupa ülkelerindeki hak ihlallerinin takipçisi olduklarını söyleyen AF Örgütü Temsilcisi Helmut Oberdieck de

Almaz olayının Alman ve Türk yetkililerinin daha önce üzerinde anlaştıkları prensiplerin ihlali olduğunu yineleyerek, " Bu olay Almanya'nın mülteci politikasını değiştirir mi bilemem. Ama en azından mahkemeler daha temkinli olacaklardır" diye konuştu.

Alman sivil toplum örgütü temsilcileri, işkenceden Almanya'yı da sorumlu tuttular.

Korucubaşına polis kurşunu

Batman Valisi M. Temel Koçarlar'ın Kozluk ilçesindeki gezisi

sırasında, bir polisin elindeki silahın ateş alması sonucu, Hingozîk köyünden korucubaşı Cemal Yorulmaz (60) öldü, M. Zeki Özdemir (40) ile Bahattin Arslan adlı köylüler de yaralandı.

Batman Valisi M. Temel Koçaklar, İl Emniyet Müdürü Öztürk Şimşek ve beraberindeki yetkililer, önceki gün incelemelerde bulunmak üzere Kozluk'a gitti. İlçede incelemelere devam eden yetkililer, saat 16.00 sıralarında Hükümet Konağı'na geldi. Konağın girişinde güvenlikten sorumlu soyadı açıklanmayan Gökmen adlı bir polisin elindeki uzun namlulu silah aniden ateş aldı. Silahtan çıkan mermiler, yetkililerin arasında bulunan Hingozik köyü nüfusuna kayıtlı korucubaşı Cemal Yorulmaz ile konağın karşısındaki kaldırımda oturmakta olan Daragozîn (Cevizlik) köylüleri M. Zeki Özdemir ve Bahattin Arslan'ı yaraladı. Kafasından aldığı kurşunla ağır yaralanan korucubaşı Yorulmaz ile Özdemir önce Batman Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. Durumlarının ağır olması üzerine yaralılar Diyarbakır Tıp Fakültesi Hastanesi'ne kaldırılırken, korucubaşı Yorulmaz hastaneye yetiştirilemeden yolda öldü.

Kozluk Cumhuriyet Savcılığı'ndan yerel gazetelere yapılan açıklamada, olayın bir kaza olduğu ve soruşturmanın devam ettiği belirtilerek, polisin gözaltına alındığı ifade edildi. ■ **Ü.GÜNDEM** / BATMAN

Koruculara komplo

ZEYNEL BAĞIR / DİYARBAKIR

Şırnak'ın Güçlükonak ilçesine bağlı Çobankazanı köyünde PKK'ye üye olmak suçlamasıyla gözaltına alınarak tutuklanan korucuların yargılanmasına Diyarbakır 3 No'lu DGM'de başlandı. Sanıkların avukatı Tahir Elçi korucularla artık ihtiyaç olmadığını belirterek, tutuklamaların komplo olduğunu söyledi. Mahkeme heyeti dosyadaki eksikliklerin tamamlanması için ileri tarihe erteledi.

Güçlükonak ilçesine bağlı Çobankazanı köyünde, İtirafçı M. Salih Yalo'nun ifadeleri doğrultusunda "PKK'nin sair efradı olmak" suçlamasıyla 9 Temmuz 1998 tarihinde gözaltına alınarak tutuklanan Esat Aslan ile korucular Yusuf Kılıç, Resul Kaya, Salih Kılıç, Abdullah Kılıç, Ahmet Suçin, Ali Duman, Mehmet Duman, Ömer Alma, Bahattin İmre ve Süleyman İlhan, İbrahim Suçin'in yargılanmasına Diyarbakır 3 No'lu DGM'de başlandı. Duruşmaya

Mardin Cezaevi'nde tutuklu bulunan İbrahim Suçin getirilmezken Cizre Cezaevi'nde kalan diğer tutuklular hazır bulundu. Yargılananlar verdikleri ifadelerinde kendilerine komplo kurulduğunu belirterek "8 gün gözaltında kaldık. Bize işkence yapıldı. İfadeler gözlerimiz bağlı olarak okutulmadan imzalatıldı. Suçu kabul etmiyoruz" dediler. Korucu Ömer Alma, "Evim kerpiçtendir. Sıva yapmak için köyün dışında toprak getirdik. Toprak getirdiğimiz yerlerde doğal olarak çukurlar oluşuyor. Biz o çukurları sığınak yapmak amacıyla yapmadık" dedi.Korucu Süleyman İlhan ise, gösterdiği sığınakta el bombası ve ERNK mühürlü kağıtların bulunduğu iddiasını yalanlayarak "Askerler, daha önce toprak almak için kazdığımız çukuru kazmamı söylediler. Çukuru kazıp içeri girdim, hiçbir şey yoktu. Ben çukurdan dışarı çıktıktan sonra, bir Jandarma uzman çavuş içeri girdi. Dışarı çıktıktan sonra 'git içeridekileri alıp bana getir' dedi. İçeri girdiğimde bir el bombası ve ERNK mühürlü bir kaç sayfa kağıt duruyordu. Onları uzman çavuş içeri bıraktı" şeklinde konuştu.

Tasfiye ediliyorlar

Yargılanan korucuların avukatı Tahir Elçi ise, yaptığı savunmada, korucular a artık ihtiyaç duyulmadığı için tasfiye amaçlı kimi komplolar yapıldığını belirterek, şöyle devam etti: "Sanıklar koruculuk yapmaktadırlar. Askerler ile birlikte operasyonlara katılarak silahlı çatışmalara girmektedirler. Köy korucularına eskisi kadar ihtiyaç duymayan kolluk güçleri son yıllarda yaşanan kaotik ortamın etkisiyle olacak ki çoğu zaman devlet görevlisi olma sorumluluğundan uzaklaşarak, yasadışı uygulamaları, bir anlayış haline getirmişlerdir. DGM'ye gelen dosyalardaki tutanakların önemli bir kısmı gerçeğe aykırı bir şekilde düzenlenmektedir. Dünyanın hiç bir demokratik ülkesinde devlet görevlilerinin vatandaşlarına bu şekilde iftira attığı görülmemiştir. Müvekkillerimin tahliye edilmesi gerekir."

Mahkeme üyesi Hakim M. Necdet Ertem'in bazı sanıkların tahliye

edilmesi yönündeki görüşüne rağmen mahkeme heyeti oy çokluğuyla tahliye taleplerini redederek, dosyadaki eksikliklerin giderilmesi için duruşmayı 12 Kasım'a erteledi.

Katil korucuya beraat yolu göründü

Batman'ın Kozluk ilçesi Eynromiyê köyünde biri hamile iki kadını öldürmekten sanık Herbelus köyü korucularından Mehmet Seyid Acar, hakkındaki gıyabi tutuklama kararı kaldırıldı.

Kozluk ilçesi Eynromiyê köyü muhtarı Mehmet Genç'in hamile olan eşi ile gelinini öldüren korucu Mehmet Seyid Acar'ın yargılanmasına devma edildi. Batman Ağır Ceza Mahkemesi'nde dün yapılan ve gıyabi tutuklu Acar'ın getirilmediği duruşmada, muhtar Mehmet Genç ile avukatı Zeki Ekmen hazır bulundu.

Acar'ın avukatı İlyas Solak müvekkilinin Adli Tıp raporuna göre suçsuz olduğunun ortaya çıktığını iddia ederek giyabi tutukluluk kararının kaldırılmasını istedi. Avukat Zeki Ekmen ise Acar hakkındaki tutuklama kararının devem etmesini istediği duruşmada, "Daha önceki duruşmada İstanbul Adli Tıp Kurumu tarafından hazırlanan rapor tam soruşturulmadan hazırlandığı için yeni bir rapor hazırlanmasını istemiştim. Bu raporun beklenmesini talep ediyorum" dedi.

Mahkeme heyeti istenen ikinci raporun beklemesine gerek görmeyerek, korucu Acar hakkında daha önce verdiği giyabi tutuklama kararını kaldırdı. Duruşma karar verilmek üzere 15 Ekim tarihine ertelendi.

Cinayet korucu çetesinin işi

Eynromiye köyü muhtarı Mehmet Genç yönetimindeki otomobil, 15 Mayıs 1996 tarihinde köy yakınlarında uzun namlulu silahlarla taranmış, saldırıda Genç'in hamile olan eşi Mecbure ile gelini Fadime Genç olay yerinde ölmüştü. Saldırının Herbelus (Beybağı) köyü korucularından Mehmet Seyid Acar tarafından gerçekleştirildiği ortaya çıkmıştı. Muhtar Genç, mahkeme kayıtlarına geçen ifadesinde Kozluk'ta Jandarma Tabur eski komutanı Halit Özgün tarafından korucuların yer aldığı bir çete oluşturulduğunu, çetenin cinayet dahil bir çok suç işlediğini belirtmişti. Eşi ve gelininin bu çete tarafından öldürüldüğünü belirten Genç, ayrıca Kozluk eski Kaymakamı Mehmet Sarıcan'ın davadan vazgeçmesi için kendisine 10 milyar para teklif ettiğini söylemişti. ■ **Ü. GÜNDEM** / BATMAN

İşadamları Çiller'i terletecek

DYP Genel Başkanı Tansu Çiller, Refahyol döneminde ilişkilerini gerginleştirdiği ve muhalefete düştükten sonra da "Tekelci sermaye" diyerek çattığı iş dünyasıyla karşı karşıya gelecek. Çiller Amerika'da bazı üniversitlerde düzenlenecek etkinliklere katıldıktan sonra 3 Ekim günü İstanbul'a dönerek üç gün boyunca TÜSİAD'da yapacağı konuşmaya hazırlanacak. Çiller, 6 Ekim günü İstanbul'da TÜSİAD'ın konuğu olarak işadamlarına hitap edecek.

Aksu'dan uyuşturucu savunması

FP Genel Başkan Yardımcısı Abdülkadir Aksu, uyuşturucu kaçakçılığına karıştığı iddialarını yanıtlayarak, "Bu iddialar nedeniyle 1994 yılında Ankara DGM hakkımda takipsizlik kararı verdi. Şimdi bu iddiaların yeniden gündeme getirilmesi bana ve partime yönelik alçakça bir komplodur" dedi. "Alçakça ve ahlaksızca bir tertiple karşı karşıyayım" diyen Aksu, "Bu komplo, mensubu bulunduğum FP'ye çamur atmak amacıyla tezgahlanmış adi bir komplodur" diye konuştu.

Çeteler için 24 trilyon harcandı

Çiller döneminde çetelere aktarılan örtülü ödeneğin Yılmaz hükümeti döneminde de aktarıldığı belirlendi. 14 aylık Yılmaz hükümeti döneminde, çetelerle mücadele adı altında 23 trilyon 923 milyar lira harcandığı bildirildi.

Çiller döneminde çetelerin organizasyonu için kullanılan örtülü ödeneğin, Yılmaz Hükümeti döneminde çetelerle mücadele adı altında, gizli haber alma harcamalarında kullanılarak büyük bir rekor kırıldığı belirlendi. Hükümetin, iktidarda bulunduğu 14 aylık dönemde örtülü ödenek ve gizli haber alma çalışmaları için 23 trilyon 923 milyar lira kullandığı bildirildi.

DYP Genel Başkanı Tansu Çiller'in başbakanlığı döneminde PKK'yle mücadele adı altında; Kürt işadamlarının öldürülmesi, faili meçhul cinayetlerin işlenmesinde kullanılan tetikçilerin finansmanın sağlanması, kişisel çıkarlar ve çete organizasyonlarında kullanılması için tahsis edilen örtülü ödeneğin, 55. Hükümet döneminde "çetelerle mücadele" için kullanıldığı öne sürüldü.

Edinilen bilgiye göre göreve geldiği Temmuz 1997'den, 1998'in Ağustos ayı sonuna kadar, Emniyet Genel Müdürlüğü, MİT, Sahil Güvenlik Komutanlığı'nın gizli haber alma çalışmaları için toplam 23 trilyon 923 milyar lira kullanıldığı öğrenildi. Sadece, Ocak-Ağustos 1998 döneminde örtülü ödenekten yapılan harcamalar ile güvenlik birimlerinin gizli haber alma ve operasyonları için harcanan kaynağın 10 trilyon 505 milyar lira olduğu bildirildi. Örtülü ödenek ve gizli haberalma çalışmaları için 14 ayda toplam 23 trilyon 923 milyar lira harcayan hükümet, ayda ortalama olarak 1.7 trilyon liralık "örtülü harcama" yapmış oldu.

REFAHYOL hükümetinin Temmuz 1996'dan Temmuz 1997'yi kapsayan bir yıllık döneminde ise örtülü ödenek harcamasının 13 trilyon 721 milyar lira olduğu kaydedildi. Böylece, 55. Hükümet döneminde örtülü ödenekten yapılan harcamaların 54. Hükümet'e göre yüzde 71 oranında arttığı saptandı. ■ ANKARA

Yurttaş Girişimi'nden acil önlem paketi

Adalet Bakanı Hasan Denizkurdu'nun yeni yasama döneminin ilk 10 gününün adalet reformuna ayrılmasını istemesinin ardından vaadedilen düzenlemelerin hiçbirinin tasarı haline getirilmeyişi Aydınlık İçin Yurttaş Girişimi'ni harekete geçirdi.

Aydınlık İçin Yurttaş Girişimi Sözcüsü Av. Ergin Cinmen dün yaptığı basın toplantısında yeni yasama yılında yurttaşın önerdiği acil önlem paketini açıkladı. Av. Cinmen, umutla beklenen adalet reformunda hayati mahiyette olan ve TBMM Adalet Komisyonu gündeminde bulunan tek tasarının "Bazı Örgütlü Suçlarla Mücadele Kanun Tasarısı" olduğunu belirtti. Bu tasarının da incelendiğinde, böylesi devasa suçları işleyenlerin cezalarının, işlenen suçların vehametine göre pek az olduğunu hatırlatan Av. Cinmen, "Tasarıya göre bu örgütler silahsızsa yöneticilerine üç yıldan altı yıla, üyelerine ise iki yıldan dört yıla kadar hapis cezası verilebilecekken, aynı yapılar silahlıysa cezalar üçte birden yarıya kadar artırılacaktır" dedi.

Av. Cinmen, tasarıda öngörülen cezaların miktarının ne olması gerektiğini tespit etmek için geçerli kriterin, TCK'da bulunan ve devleti tehdit ettiği belirtilen diğer teşekküllerin üye ve yöneticilerine verilen cezalarla, tasarıda belirlenen suça verilmesi öngörülen cezanın karşılaştırılması gerektiğini kaydetti. Av. Cinmen "Tasarıdaki ceza miktarlarının arttırılması, mücadeledeki kilometre taşlarından biri olacaktır. Aksi takdirde harçları protesto etmek için pankart açan gencin devasa suç örgütlerinin reislerinden, onların devletle bağlantısı olan siyasetçiden daha fazla süreyle hapis yatmaya devam edecektir. Bu durumun hem ceza adaleti açısından, hem de bu örgütlerin üzerine giden yargı açısından ne kadar yadırgatıcı olduğu gün gibi ortadadır" dedi. ■ Ü.GÜNDEM / İSTANBUL

■ Acil görev listesinden bazı maddeler

Aydınlık İçin Yurttaş Girişimi'nin bakanlıklara ve tüm milletvekillerine gönderilmek üzere hazırladığı yeni yasama döneminde acil görev listesi olarak sunulan listede şu öneriler yer alıyor.

✔ Bazı örgütlü suçlarla mücadele yasa tasarısı, Yargıtayın ve Baroların görüşü alınarak derhal yasalaştırılmalıdır.

✔ Devletin en etkili kişi ve kademeleriyle ilişki kuran Alaattin Çakıcı'nın ilişkide olduğu kişi ve kurumlar derhal ortaya çıkarılmalıdır.

✔ Anayasa'nın ilgili maddelerinde yapılacak olan değişiklikle, yargıç ve savcılara konuşma, açıklama yapma olanağı sağlanmalıdır.

✔ Dünyada yalnızca ülkemizde bulunan Osmanlı'dan kalma Memurin Muhakemat Kanunu mevzuatı tümüyle kaldırılmalıdır.

✔ Hukuk devletine varılması için, taleplerini hukuk zemininde dile getirebilen güçlü bir sivil topluma gerek duyulmaktadır. Bunun için de Gün Işığında Yönetim olarak adlandırılan sistemin derhal yasalaştırılması gereklidir.

Suç duyurusunda bulunacaklar

Hazırlanan bu pakete göre idari mekanizmanın derhal harekete geçmesini isteyen Av. Cinmen, "Bu anlamda tam bir temizliğin başlatılması için savcılıkların herhangi bir merciden talimat beklemeksizin soruşturma açmalarını bekliyoruz. Aksi halde bütün yurttaşları suç duyurusunda bulunmaya davet edeceğiz" dedi.

Gençyılmaz çetesi davasında 6 tahliye

Ankara 2 No'lu DGM, Kasım Gençyılmaz ile hasmı Hüseyin Melek'in de aralarında bulunduğu 17 sanığın ''cürüm işlemek için teşekkül oluşturmak, gasp, işyeri kurşunlamak, uyuşturucu madde, ruhsatsız silah ve sahte nüfus cüzdanı kullanmak'' suçlarından 2 yıl ile 208 yıl arasında değişen hapis cezalarına çarptırılmaları istemiyle yargılandıkları davada 6 sanığı tahliye etti.

Ankara 2 No'lu DGM'de görülen davanın dünkü duruşmasına, Kasım Gençyılmaz'ın da aralarında bulunduğu tutuklu 9 sanık ve avukatları ile yakınları katıldı. Gençyılmaz'ın hasımları sanıklar Hüseyin Melek ve Hakan Öztürk ise gelmedi. Mahkeme Başkanı M. Turgut Okyay, sanıklar Hüseyin Kantar, Ecevit Oral ve Serdar Akkuş'un, ''silahlı çetenin mensubu oldukları ve yasadışı birçok eyleme katıldıkları'' gerekçesiyle haklarında açılan ayrı bir davanın, Kasım Gençyılmaz ve adamlarının yargılandığı dava ile ilişkili olduğunu ve bu nedenle de bu dava ile birleştirildiğini bildirdi.

Cumhuriyet Savcısı Ünal Haney, dosya kapsamına ve mevcut delil durumuna göre tutuklu sanıkların tutukluluk hallerinin devamına karar verilmesini istedi. Mahkeme Başkanı M. Turgut Okyay, duruşmaya verilen kısa bir aradan sonra, tutuklama tarihlerine, dosya kapsamına ve mevut delil durumuna göre sanıklardan Hüseyin Melek, Hakan Öztürk, Murat Şahin, Nevzat Alper, Çetin Özbay ve Metin Ürey'in tahliyelerine karar verildiğini açıkladı.

Duruşmanın sona ermesinin ardından, sanık Hüseyin Melek'in kardeşi İbrahim Melek'in, sanık Kasım Gençyılmaz'a ''seninle görüşeceğiz'' diye bağırması üzerine çıkan kavgayı ise jandarma ve polis güçlükle yatıştırdı. İbrahim Melek, mahkemenin huzurunu bozduğu gerekçesiyle 1 ay hapis cezasına mahkum edildi. Kavga, duruşma salonunun dışında da devam etti. Emniyet kuvvetleri, her iki tarafın yakınlarını da DGM binasının dışına çıkararak olayları yatıştırdı. Mahkeme Başkanı M. Turgut Okyay, daha sonra yakalanarak duruşma salonuna getirilen İbrahim Melek'i, ''Mahkemenin huzurunu bozduğu ve Kasım Gençyılmaz'ı (seninle görüşeceğiz) diyerek tehdit ettiği'' gerekçesiyle 1 ay hapis cezasına mahkum etti. ■ ANKARA

‘Gazi davası İstanbul’a alınsın’

Gazi mahallesi ve Ümraniye'de 23 kişinin ölümü, 426 kişinin de yaralanmasıyla sonuçlanan katliamın Trabzon'da görülecek 13 duruşması öncesinde, katliam mağdurları, insan hakları savunucuları ve sanatçılar, davanın bir an önce İstanbul'a alınmasını istediler.

İHD İstanbul Şubesi'nde katilamda yaşamını yitiren Zeynep Poyraz'ın babası Cemal Poyraz ve sanatçı Orhan Aydın ile birlikte dün basın açıklaması yapan İHD İstanbul Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi R. Şen Süer Kaya, davanın Trabzon'da görülmesinin uluslararası hukuka aykırı olduğuna dikkat çekti. Kaya, davanın, katliamın yaşandığı yer olan İstanbul'da yapılması gerektiğini vurguladı.

Sanatçı Orhan Aydın da, Gazi davasının tarihi bir dava olduğuna dikkat çekerek, "Devlet bu davada atıl davranıyor. Sanıklarla ilgili bilgileri mahkemeye göndermiyor. Bu davanın bir an önce katliamın yaşandığı ve sanıkların ellerini kollarını sallayarak dolaştığı İstanbul'a alınması gerekir" dedi. Aydın, yetkililerin bu konuda üzerlerine düşeni yapmalarını istedi.

Zeynep Poyraz'ın babası Cemal Poyraz ise, devletin davayı Trabzon'a sürerek çocuklarının katillerini koruduğunu belirtti. Bin 200 kilometrelik Trabzon İstanbul yolunu 12 kez katettiklerini ve her duruşmada çeşitli saldırılara uğradıklarını söyleyen Poyraz, "Her gidişte otobüs başına 300'er milyon para ödüyoruz. Çocuklarımızın katledilmesi yetmiyormuş gibi, her gidişimizde otobüslerimizin camları kırılıyor, tanıklarımız duruşmalarda silahla tehdit ediliyor" diye konuştu.

Katliam davasının 13'üncü duruşmasının 2 Ekim günü Trabzon'da yapılacağını hatırlatan Poyraz, otobüslerin bugün saat 11.00'de Gazi Cemevi'nin önünden hareket edeceğini belirterek, duyarlı tüm siyasi parti, sendika ve demokratik kitle örgütlerinin kendilerine destek vermelerini istedi.

■ Ü.GÜNDEM / İSTANBUL

İnfaz AİHK'e gidecek

Van'da asker tarafından sokak ortasında öldürülen 12 yaşındaki Fırat Kıvanç'ın ailesi davayı AİHK'e götürmeye hazırlanıyor.

İHD Genel Başkan Yardımcısı Av. Eren Keskin, Van'ın Şerefiye mahallesinde askeri lojmanların önünde geçerken nöbetçi asker tarafından öldürülen Fırat Kıvanç'ın (15) ailesini ziyaret etti. Anne Fatma Kıvanç'tan olay hakkında bilgi alan Keskin, daha sonra Askeri Savcı'yla görüştü. İncelemeleri hakkında bilgi veren Keskin, saldırgan askerin tutuklandığını söyledi. Keskin, "Fırat Kıvanç otopsi raporuna göre sırtından aldığı üç kurşun yarasıyla ölmüş. Elbiseleri delil teşkil ediyor ancak ailesine verilmemiş. Asker ise 'tedbirsizlik sonucu ölüme sebebiyet vermek' suçundan tutuklanmış. Oysa görgü tanıklarının beyanlarına göre 'dur' ihtarında bulunmadan ateş açmış. Askere ateş açmasının sebebini soran bir görgü tanığı kadın, 'terörist zannettim onun için ateş ettim' yanıtını almış. Ayrıca çocuk üzerinde mayo ile gölde yüzmekten geliyormuş. Böyle bir kişiden asker ne diye süpheleniyor? Yaptığımız görüşmeler sırasında askerin kasten ateş ettiğini tespit etmiş bulunuyoruz "dedi.

Aileye davadan vazgeç baskısı

Tutuklanan askerin para cezası dahi alacağına inanmadığını ve girişimlerinin yetkilileri rahatsız ettiğini de belirten Keskin, "Savcı 'İHD'nin başka işi yok mu bu işle uğraşıyor. Biz ilgileniyoruz' dedi. Ayrıca Kıvanç'ın annesine Sosyal Yardımlaşma Vakfı adına kesilen makbuzlarla bir miktar para verilmiş. Parayı veren asker ve polisler davadan vaz geçmelerini istemiş" dedi. Fatma Kıvanç'ın davadan umutlu olmadığını ve AİHK'e gitmek istediğini de kaydeden Keskin, dava sonuçlandıktan sonra AİHK'e gidilmesi konusunda aileye gerekli desteği sunacaklarını da sözlerine ekledi.

■ Ü. GÜNDEM / VAN

Bekir Yıldız'ın da cezası onandı

Yargıtay 9. Ceza Dairesi Kudüs Gecesi davasında 4 yıl 7 ay hapis cezasına çarptırılan Sincan eski Belediye Başkanı Bekir Yıldız ile bir yazısından dolayı 17 yıl 6 ay hapis cezasına çarptırılan Selam gazetesi yazarı Nurettin Şirin hakkındaki hükmü onadı.

Yargıtay 9. Ceza Dairesi, temyiz istemlerine ilişkin kararı dün açıkladı. 9. Ceza Dairesi Başkanı Demirel Tavil, yaptığı açıklamada, sanıkların "Türkiye'de ve bazı komşu ülkelerde faaliyet gösteren ve amacı dini temellere dayalı bir devlet kurmak olan Hizbullah örgütünün sair efradı" olduklarının ve bu örgütün propagandasını yaptıklarının belirlendiğini öne sürdü. Tavil, "yasadışı örgüte yardım ve yataklık" suçundan 3 yıl 9 ay, "halkı sınıf, din ve bölge farlılığı gözeterek kin ve düşmanlığa tahrik ettiği" gerekçesiyle de 10 ay olmak üzere toplam 4 yıl 7 ay hapis cezasına çarptırılan Sincan eski belediye başkanı Bekir Yıldız hakkındaki hükmün oy çokluğuyla onandığını kaydetti. Bu arada, Ankara 2 No'lu DGM, Yıldız'ı 3 yıl süre ile kamu hizmetlerinden de yasakladığı için bu karar da onanmış oldu.

Şirin'e 17 yıl

Selam gazetesi yazarı Nurettin Şirin hakkında "Hizbullah örgütüne üye olduğu" gerekçesiyle 17 yıl 6 ay ağır hapis cezasına çarptırılmasına ilişkin hükmü de onayan 9. Ceza Dairesi, "silahlı çetenin propagandasını yapmak suretiyle yardım ettikleri" gerekçesiyle 3 yıl 9'ar ay hapis cezasına çarptırılan Mükremin Kılıç, Hüseyin Avni Yazıcıoğlu, Osman Özüpek ve Duran Özdemir hakkındaki hükmü de uygun buldu. Yargıtay 9. Ceza Dairesi, aynı davada beraat eden Selçuk Öz, Alim Çiçekçi, Burhan Polat, Mustafa Akbeyaz ve Nuri Niyazioğlu hakkındaki kararı da yasa ve usule uygun buldu. Bu karardan sonra İnfaz Yasası'na göre Bekir Yıldız, tutuklu kaldığı 4 ay 25 gün çıktıktan sonra toplam 2 yıl 5 ay cezaevinde yatacak. ■ ANKARA

Perinçek'e bir sürpriz daha

Ankara DGM Başsavcılığı'nca, "İP ile PKK arasında ilişki olduğu" gerekçesiyle başlatılan soruşturma kapsamında gözaltına alındıktan sonra yedek hakimlik tarafından serbest bırakılan İP Genel Başkanı Doğu Perinçek ile Genel Sekreter Mehmet Bedri Gültekin hakkında tutuklama kararı çıktı.

Soruşturmayı yürüten Ankara DGM Savcısı Nuh Mete Yüksel, "PKK'ye yardım etmek", "devletin gizli kalması gereken belgelerini elde etmek" ve "Ateşli Silahlar Kanunu'na muhalefet" gerekçesiyle tutuklama talebiyle yedek hakimliğe sevkettiği Perinçek ve Gültekin'in yedek hakimlik tarafından serbest bırakılmalarının ardından bu karara itiraz etti. Yüksel'in Perinçek ve Gültekin'in tutuklanmaları istemini görüşen Ankara 1 No'lu DGM, talebi yerinde görerek, "suçun vasıf ve mahiyeti, mevcut delil durumuna göre" Perinçek ve Gültekin'in tutuklanmasına karar verdi. Karar üzerine Gültekin dün yeniden DGM'ye çağrıldı. Gültekin "Devlet sırlarının bulunduğu belgeleri bulundurmak ve ifşa etmek" suçu işlediği iddiasıyla verilen karar yüzüne okunup cezaevine gönderildi.

Perinçek ise Ankara DGM'ce serbest bırakılmasının ardından 1991 yılında yapılan genel seçimler öncesinde TRT'de yaptığı konuşmada "bölücülük propagandası" yaptığı gerekçesiyle, Ankara 1 No'lu DGM'ce çarptırıldığı 14 aylık hapis cezasının kesinleşmesi üzerine bu cezası infaz edildikten sonra cezaevine konulmuştu.

Haymana Cezaevi'nde hükümlü bulunan Perinçek ile ilgili karar Haymana Savcılığı'na gönderilecek ve karar buradaki Asliye Ceza Mahkemesi'nde Perinçek'in de katılacağı oturumda vicahiye çevrilecek. Perinçek, kesinleşen 14 aylık hapis cezasının infazından sonra kalan dörtte üçünü yatacak. Buna göre Perinçek, 10 ay 15 gün cezaevinde kalacak. ■ ANKARA

Birdal davası bugün

İHD Genel Başkanı Akın Birdal'a yönelik gerçekleştirilen suikast davasının üçüncü duruşması bugün yapılacak.

İHD Genel Başkanı Akın Birdal'a Mayıs ayında silahlı saldırı gerçekleştiren 11 sanık hakkında, "Siyasi amaçlı adam öldürmeye tam teşebbüste bulunmak" suçlarından 1 ile 24 yıl arasında değişen hapis cezaları na çarptırılmaları istemiyle dava açılan ve aralarında Yeşil kod adlı Mahmut Yıldırım'ın da isminin geçtiği davanın üçüncü duruşması bugün Ankara 1 No'lu DGM'de görülecek. İHD Genel Başkanı Akın Birdal ile çok sayıda avukatın katıldığı geçtiğimiz ay görülen duruşmaya tutuklu olarak bulunan sanıklardan Semih Tufan Gülaltay, Hasan Hasanoğlu, Bahri Eken, Kerem Deretarla, Ahmet Fulin ve Demir Demirok da hazır bulunmuştu. Tutuklu olarak yargılanan Uzman Çavuş Cengiz Ersever, ile tutuksuz olarak yargılanan emekli Binbaşı Namık Zihni Ozansoy, Cem Kadir Keçecioğlu, Cengiz Kördeve ile Ekrem Santulu ise duruşmaya katılmamıştı. ■ ANKARA

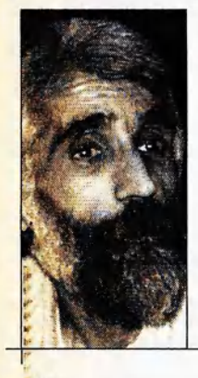

TEMEL DEMİRER

İtirafçı “Hukuk (suzluk)”

Özgürlük ve demokrasiyi savunup, kirli savaşa karşı çıkarak çetelere "Hayır" mı diyorsunuz? O zaman, karşınıza baştan ayağa sınıfsal karakterli "adalet(sizlik)" despotizminin dikilmesi kaçınılmazdır. Ne kadar cilalanırsa cilalansın, Ortaçağ Engizisyonu'nu anımsatan bu çark; Mutlakiyet'in iki kelimeli, "Vurun kellesini!" "adalet(sizliğ)i"nin ötesine geçemez.

"Gıda"sını "Pişmanlık Yasası"nın itirafçılarından alan bu "hukuk(suzluk)"; Hıdır Akbalık, Hidayet Bozyiğit, Mustafa Çimen, Ali Ozansoy, Hüseyin Tilki, Saniye Alataş, Şah Müslüm Öztürk, Abdulkadir Öztürk, İsmail Kılıç, Hamit Toprak, Reşat Çelik, Leyla Aktaş, Yıldırım Merkit, Şahin Dönmez, Suphi Çevirici, Kahraman Bilgiç, Alaattin Kanat, Abdülhakim Güven, Mesut Mehmetoğlu, İsmail Yeşilmen, Süleyman Yalçınkaya, Abdurrahman Marangoz, Sami Demirkıran, Engin Karadağ, Şemdin Sakık, Ziynet Etyemez, Arif Sakık, Murat İpek, Murat Demir vb'lerinin iftiralarıyla beslenen bir "hukuk(suzluk)"dur.

Onlardan söz ederken kusacak gibi olsam da; böylesi bir "adalet(sizliğ)i"n ne olduğunu yaşayanlar bilir! Bilindiği üzere egemenlerin talan düzeninin bekaasına karşı çıkarak "Hayır" deyip eleştiren veya "kuşku" duyan herkes; onların "adalet(sizliğ)i" gözünde "suçlu"dur, "zındık"tır, "mülhid"dir! Bunun için de, muhalifler açısından "suçsuzluk varsayımı" veya eskilerin deyişiyle "masumluk karinesi" söz konusu değildir!

2500 yıl önce Atinalı Perikles'in, "Sadece iddiaya dayanan hüküm ahlâksızlıktır" haykırışına kulaklarını tıkayan onlar; ilk kez 1789 tarihli İnsan ve Yurttaşlık Hakları Beyannamesi'nin 9. maddesiyle hukuksallık kazanmış, sonradan birçok sözleşmenin yanı sıra Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6/2 ve Anayasa'nın 38/6, 3984 Sayılı Yasa'nın 4/n maddesinde yer alan "masumluk karinesi"ne itibar etmezler!

Türk(iye) "hukuk(suzluğ)u" için hiçbir geçerliği olmayan "masumluk karinesi", muhalifler için gereksiz "lüks" addedilmiştir. Oysa Mehmet Akif Tutumlu'nun deyişiyle, "Bir olayda saptanan fail için 'yaptı, etti' gibi kesin yargı belirten sözcükler kullandığınız zaman, kamuoyunda izleri belki de hiç silinemeyecek bir önyargıya neden olursunuz." (Radikal, 7 Haziran 1998, s.9) Ancak bu; Türk(iye) "hukuk(suzluğ)u"nun umurunda değildir! Çünkü Türker Alkan'ın, "onaylayarak" sorduğu, "Her şey siyasallaşırsa yargı yansız kalabilir mi?" (Radikal, 26 Eylül 1998, s.5) sorusundaki icraatın herşey; geriye kalanın da hiçbir şey olduğu Türkiye'de, Barolar Birliği Başkanı Eralp Özgen'in deyişiyle, "Bu sistemde yargı bağımsızlığından söz edilemez!" (Hürriyet, 9 Ağustos 1998, s.20).

Gerçek budur! Yani Türk(iye) "hukuk(suzluğ)u"nun fiiliyatı DGM'nin icraatıyla özetlenmektedir! Mevcut burjuva "hukuk(suzluğ)u"nu bile çiğneyen DGM'ler, "yasal" mıdır? Elbette değil! DGM konusunda, "Hukuksal olarak artık 'mahkeme' olarak nitelenmesi mümkün olmayan" nitelemesiyle Aydın Engin'in, "Hayır" yanıtını vermesi; (Cumhuriyet, 14 Ağustos 1998, s.5) veya emekli Yargıç Albay Ümit Kardaş'ın, "DGM'ler hukuka aykırı mahkemelerdir; sorun Avrupa Mahkemesi'nde söylendiği gibi sadece askeri yargıç olması değil, bu çok zayıf bir gerekçe. Durum aslında çok daha vahim. (...) DGM'lerin tamamen kaldırılması lazım. Bunları tarafsız ve bağımsız bir bir yargı mercii olarak kabul etmek mümkün değil" (Milliyet, 6 Ağustos 1998, s.20) demesi, boşuna değildir!

"Suçsuzluk varsayımı"nı çiğneyip; itirafçıların iftiralarıyla beslenen sınıfsal "adalet(sizlik)" despotizminin DGM'ler eliyle yapılması gerekenleri yaptıktan sonra; "gecikmeli" kararlarını da adalet olarak sunmaya kalmışması anlamsızdır! Belki anımsayan vardır: "İtirafçı mağduru gazeteciler beraat etti: İtirafçı Murat İpek ve Murat Demir'in iftiraları sonucu Diyarbakır 1. No'lu DGM'de yargılanan Demokrasi Gazetesi haber müdürü Sanlı Ekin, Ankara haber müdürü Temel Demirer, Diyarbakır Temsilcisi Zeynel Bağır, muhabir Ahmet Sümbül ve ATV Diyarbakır bürosu muhabirlerinden Kadir Konuksever beraat etti" haberi, sadece, 23 Eylül 1998 tarihli 'Ülkede Gündem'in 4. sayfasında yer aldı.

21 Eylül 1998 tarihli beraat kararına yol açan "düzmece" dava tam 26-28 Nisan 1997'de T. Demirer'in TEM tarafından göz altına alınmasıyla başladı. İlk duruşma tarihi 11 Ağustos 1997'di. Z. Bağır, A. Sümbül, K. Konuksever aylarca hapiste yattı ve dava 512 gün sürdü!

Davaya yolaçan M. Demir ve M. İpek'in deli saçması iftiraları ciddiye alındı. Hatta 28 Nisan 1997'den itibaren 15 gün boyunca 'Öncü' Gazetesi'nde bunlar çarşaf çarşaf yayınladı! Ancak kimse itirafçı Murat'ların iftiracı olduğunu ve Susurluk çetesinin ayakçılığını yaptıklarını dikkate almadı! Örneğin Avni Özgürel'in, "M. Demir ve M. İpek gibi bu işin dış halkasında yer almış kişilerin bile kapının dışına nakledildiklerinde ortalığa neler döküp saçtıklarına bakmak yeterli" (Radikal, 7 Haziran 1998, s.9) diye nitelediği Murat'ların ne olduğu bilinmiyor muydu? MİT, JİTEM, TEM'le çalışan ve kod adları "bülbül", adresleri de "cezaevi" olan devlet tetikçisi itirafçılardan Adil Altan ve Mehmet Güngör'e, "İhbar ettik, vurduk, padişah gibiydik" (Ülkede Gündem, 1 Ağustos 1998, s.2) dedirten itirafçılık müessesi, bu düzenin "has" ürünü değil miydi? Tüm bunlar "es" geçildi!

Oysa "Kafaları koparırdık" diyen M. Demir, 'Hürriyet' Gazetesi ile yaptığı röportajda, "Ben de, Hidayet de itirafçılık yaparken birçok faili meçhule karıştık ya da tanık olduk. Bizim gibi yüzlerce itirafçı var" (Hürriyet, 28 Haziran 1998, s.21, Avr. Bas.) "itirafında" bulunuyordu! Ancak itirafçılar konusunda T."C" "hukuk(suzluğ)u" hep, ya baskı ya da "Susuş Kumkumalığı"nı tercih emekteydi. Örneğin CHP Denizli Milletvekili Hilmi Develi'nin soru önergesiyle TBMM'nin gündemine taşıdığı; Susurluk ve Uğur Mumcu cinayetiyle ilişkili olduğu iddia edilen M. İpek'in cezaevinde cep telefonu kullanması ve kimlerle görüştüğünün açıklanması istemini; dönemin Adalet Bakanı Oltan Sungurlu, "Gizlilik kurallarına uyulması bakımından soru önergesine konu olan hususların cevaplandırılması mümkün görülmemiştir" (Hürriyet, 12 Temmuz 1998, s.7, Avr. Bas.) diye reddetmişti.

Bunlar, elbette nedensiz değil; çünkü Türkiye'de, "Uyuşturucu, silah kaçakçılığı, fidye, adam kaçırma, para karşılığı adam öldürme, ihalelerde yolsuzluk var. Çete değil, şebeke bu! (...) Onlar nereye bağlı, onları kim yönetiyor? (...) Çetenin üzerine gidene ceza veriliyor. Suç işleyenler serbest" (Radikal, 7 Eylül 1998, s.6) diyen Astsubay Hüseyin Oğuz'un resmettiği gerçek yaşanıyor ve yine bunun parçası olarak da Denizli'de Emniyet Müdürlüğü ile TEM'in yönlendirmesi ve yardımı ile DEHA-TV'yi kurşunlamak, HADEP'lilerden tehditle para istemek suçundan 5 yıl ağır hapis cezasına çarptırılan M. İpek'in davası temyiz ediliyordu! (Ülkede Gündem, 27 Temmuz 1998, s.4)

DYP Topçu'nun peşini bırakmıyor

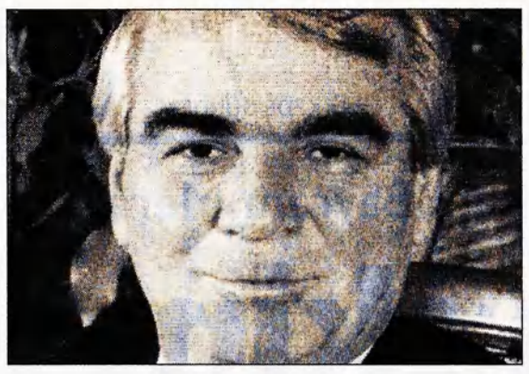

DYP Genel Başkan Yardımcısı Hasan Ekinci, İzmit Körfez Geçiş ihalesinde yolsuzluk yapıldığı gerekçesiyle Bayındırlık ve İskan Bakanı Yaşar Topçu hakkında verdikleri gensoruya CHP'nin de destek vermesini istedi. Ekinci, "Meclis'te bu konuda her türlü denetime destek vereceklerini umuyorum. Esasen bu istikamette de beyanları vardır" dedi. Hasan Ekinci, CHP'nin de usulsüzlük yapıldığını kabul ettiğini hatırlatarak, gensoruya destek vermeleri çağrısında bulundu.

Kutan Pankobirlik yöneticileriyle görüştü

FP Genel Başkanı Recai Kutan, Pankobirlik Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Bayrak ve beraberindekileri kabul etti. FP Genel Merkezi'ndeki kabulde konuşan Kutan, tarımda pancarın büyük öneme sahip olduğunu ifade etti. Kendisinin bakan olarak görev yaptığı 54. Hükümet'in, pancar taban fiyatlarını o dönemde yüzde 150 oranında artırdığını anlatan Kutan, mevcut iktidarın ise sadece yüzde 50 dolayında artış vermesini eleştirdi.

HADEP'ten Kurultay startı

Tutuklu parti yöneticilerinin tahliye edilmesinin ardından Genel Başkan Bozlak'ın başkanlığında toplanan MYK, 3. Olağan Kurultay hazırlıklarını görüşmesi için Parti Meclisi'ni toplantıya çağırdı

AYDIN BOLKAN /ANKARA

Aralarında Genel Başkan Murat Bozlak'ın da bulunduğu HADEP yöneticilerinin yaklaşık 8 ay tutuklu kalmalarının ardından geçtiğimiz günlerde tahliye edilmeleri üzerine, HADEP MYK önceki gün toplanarak, son siyasal süreci değerlendirdi. Toplantıda, 7 ilde bölge toplantıları yapılması, İstanbul'da HADEP'in sorunlarının tartışılacağı konferansın hazırlıklarının yapılması, PM'nin de 3. Olağan Genel Kurul'u görüşmek üzere toplantıya çağrılması kararı alındı.

HADEP MYK yaklaşık 8 ay aradan sonra önceki gün Genel Başkan Murat Bozlak başkanlığında toplandı. MYK toplantısında son siyasal gelişmeler ile 1 Eylül'de yürürlüğe giren tek taraflı ateşkes konusunun görüşüldüğü bildirildi. Toplantıda, 3. Olağan Genel Kurul'un yapılması için Parti Meclisi'nin 6 Ekim'de toplantıya çağrılması kararı alınırken; kurultay hazırlıklarının yürütülmesi için HADEP Genel Başkan Yardımcısı Osman Özçelik'in başkanlığında PM üyesi Selim Özalp, MYK üyesi Cihan Sincar, Genel Sayman İshak Tepe ve PM üyesi Melik Aygül'ün yeraldığı "Kurultay Hazırlık Komisyonu" oluşturuldu.

İstanbul'da konferans

HADEP'in sorunlarının tartışılacağı konferansın 22-23 Ekim'de İstanbul'da partinin Bağcılar İlçe Salonu'nda yapılmasının kararlaştırıldığı toplantıda, konferansa parti kurucuları, PM üyeleri, il-ilçe başkanları ile kurultay delegelerinin katılacağı belirtildi. Konferans hazırlıklarının yapılması için Genel Başkan Yardımcısı Bahattin Günel'in başkanlığında PM üyesi Selim Özalp, İstanbul İl Başkanı Mahmut Şakar, Adana İl Başkanı Eyüp Karageçi ile İzmir İl Başkanı Ahmet Turan Demir'den oluşan "Konferans Hazırlık Komisyonu" oluşturulduğu öğrenildi.

İstanbul, Ankara, İzmir, Mersin, Ankara, Elazığ, Van ve Kars'ta bölge toplantıları yapılmasının kararlaştırıldığı MYK toplantısında; Genel Başkan Bozlak'ın 11 Ekim'de İzmir'de yapılacak olan "Barış Mitingi"ne katılmanın yanı sıra, 4 ekim'de İstanbul, 10 Ekim'de Van, 18 Ekim'de ise Diyarbakır'ı ziyaret etmesi kararı alındı.

4 Ekim'de yapılacak olan Ankara İl Kongresi hazırlıklarının yapılması için Genel Sekreter Yardımcısı Zeynettin Unay, MYK üyesi M. Nuri Güneş, Genel Sayman Yardımcısı Sinan Sonkurt ile PM üyesi Melik Aygül'ün görevlendirilmesi kararı alınan toplantıda, 1 Kasım günü yapılması planlanan HADEP 3. Olağan Kurultayı için Yükseliş Koleji Salonu'nun tahsis edildiği de öğrenildi.

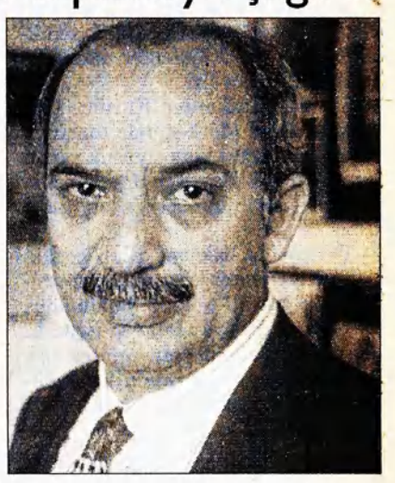

Çetin işi ağırdan alıyor

TBMM Başkanı Hikmet Çetin, Genel Kurul Salonu'nun yenilenmesinde gündeme gelen yolsuzluk iddiaları nedeniyle 4 bürokrat hakkında "lüzumu muhakeme" kararı veren muhakkiklerin raporunu tamamlamasının üstünden 20 gün geçmesine rağmen 'Memurin Muhakematı Komisyonu'nu hala oluşturmadı.

Ankara Başsavcılığı'nın yargı sürecini başlatmak için Memurin Muhakematı Yasası'na göre "lüzumu muhakeme" kararı alınmasını istemesi üzerine, TBMM Başkanı Çetin tarafından başlatılan soruşturma sonuçlandı. Eylül ayının başında Müşavir Hayati Şener ve iki Sayıştay Denetçisi, Genel Kurul Yolsuzluğu nedeniyle eski Genel Sekreter Necdet Basa, Yardımcısı Fahri Köprülü, Teknik Daire Başkanı Mehmet Mısırlı ve İşletme Yapım Müdürü Erdal Yüksel hakkında lüzumu muhakeme kararı verdi ve Başkan Çetin'e iletti. Ancak Çetin, aradan 20 gün geçmesine rağmen yasal prosedürü başlatmadı.

Daha önce belgelerde sahtekarlık yapıldığı yönündeki iddialar üzerine Mısırlı ve Köprülü hakkında muhakkiler lüzumu muhakeme kararı vermiş, rapor Çetin'e 14 Ağustos'ta iletilmişti. Çetin aynı gün Memurin Muhakematı Komisyonu'nu kurarak 7 günlük karar verme sürecini başlatmıştı. Komisyon da 20 Ağustos'ta toplanarak iki bürokrat hakkında lüzumu muhakeme kararı vermişti.

Meclis içinde üst düzey bürokratlar arasında sürdürülen kulis çalışmaları nedeniyle komisyonun kurulmasının geciktiği, kurulmasından itibaren 7 gün içinde karar vermek zorunda olan komisyonun özellikle geciktirildiği belirtilirken, Çetin'e yakın kaynaklar bu gecikmeyi yeni salonun açılış hazırlıklarına bağladı. ■ **ANKARA**

Yeni bakan için gözler Cindoruk'ta

DTP, Refaiddin Şahin'in istifası ile boşalan Devlet Bakanlığı'na kimin getirileceğini bu hafta sonuna kadar karara bağlayacak. Parti yetkili kurullarının isim belirleme konusunda Genel Başkan Hüsamettin Cindoruk'a tam yetki verdiği belirtilirken, Genel Başkan Yardımcıları Hamdi Üçpınarlar ve Yıldırım Aktuna, "Cindoruk kabineye girmeyecek" dediler.

Cindoruk'un hafta başında yurtdışından dönmesiyle, Şahin'in yerine getirilecek bakanın belirlenmesi yeniden gündeme geldi. Parti yetkili kurullarının Cindoruk'a tam yetki verdiğini kaydeden Hamdi Üçpınarlar, "Sayın Cindoruk ve ben, kesin olarak teşkilat ile uğraşmak istediğimizi bildirdik. Cindoruk'un kabineye girmek isteyeceğini sanmıyorum. Genel Başkan'ın belirleyeceği isme saygı duyma konusunda ilke kararımız var" diye konuştu.

Cindoruk'un kabineye başbakan yardımcısı olarak girmesinin prensip olarak doğru olmayacağını belirten Yıldırım Aktuna ise, "Sayın Cindoruk, hükümet kurulurken kabinede görev almayı reddetti. Şimdi kabineye girmesi bir olay olduğunu kabullenmek anlamına gelir" dedi. DTP içindeki bakanlık yarışının abartıldığını öne süren Aktuna, "Genel Başkan tam yetkilidir. Kimi seçerse seçsin, sorun çıkmaz" dedi. Aktuna, partide Mehmet Köstepen dışında hiçbir isme itiraz olmadığını savundu.

Öte yandan, Cindoruk'un partisinde bir dağılmayı önlemek için kendisinin kabineye girmesi formülü üzerinde bir süre düşündüğü, ancak bu kararın da parti içindeki çekişmeleri bitirmemesinden endişe duyduğu öğrenildi. Cindoruk'un başbakan yardımcısı olması çözümüne İsmet Sezgin'in de sıcak bakmadığı öğrenildi. ■ **ANKARA**

Konsolosa ziyaret tepkisi

CHP Genel Sekreter Yardımcısı Haydar Oymak, ABD'nin İstanbul Konsolosu Caroline Huggins'in Tayyip Erdoğan'a destek vermesinin Türkiye'nin "içişlerine karışmak" anlamına geldiğini savunarak, "Türkiye ABD'nin uydusu, müstemleke değil" dedi.

Oymak, partisinin genel merkezinde düzenlediği basın toplantısında, 10 aylık hapis cezası Yargıtay'ca onanan İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Erdoğan'ı ziyaret ederek destek veren Huggins'i sert bir dille eleştirdi. Oymak, Huggins'in bir yargı kararını eleştirmesinin vahim bir olay olduğunu, bunun Türkiye'nin içişlerine karışmak anlamına geldiğini ileri sürdü. Haydar Oymak, "Önce kendi ülkesinin de bir hukuk devleti olduğunu görmesi gerekir. Bir Başkan'ın özel yaşamı nedeniyle yargılandığını, koltuğundan olma noktasına geldiğini görmesi gerekiyor" diye konuştu.

Konsolos sıfatı olan insanların Türkiye'deki yargı kararlarını eleştirmeye hakkı olmadığını savunan Oymak, "Bu da teröre destek vermek demektir. Türkiye bir müstemleke ülkesi, ABD'nin bir uydusu değildir. Konsolosun artık Türkiye'de görev yapması mümkün değildir. Dışişleri Bakanlığı derhal harekete geçmelidir" diye konuştu.

İP İstanbul İl Başkanı Turan Özlü ve bir grup İP'li de ABD Başkonsolosluğu'na siyah çelenk koyarak, İstiklal Caddesi Deva Çıkmazı'nda bulunan İP İl Merkezi önünde toplandı. Polisin İP'lilerin caddeye çıkışına izin vermemesi üzerine bir süre gerginlik yaşandı. Açıklamayı sokak içinde yapan Turan Özlü, Erdoğan'ın mahkumiyetinden sonra ilk ziyareti ABD Başkonsolosu'nun gerçekleştirdiğini anımsatarak, "ABD elçi ve konsolosları Türkiye'nin iç politikasının içinde yıkıcı faaliyeti alenen yürütüyor. Diplomatik taamüllerle ilgili hiçbir endişe taşımadan büyük bir küstahlıkla içişlerimize karışmaktadırlar" dedi. Özlü, ABD'nin irticanın arkasında olduğunu da öne sürdü. ■ **ANKARA**

EMEP ittifaka çağırdı

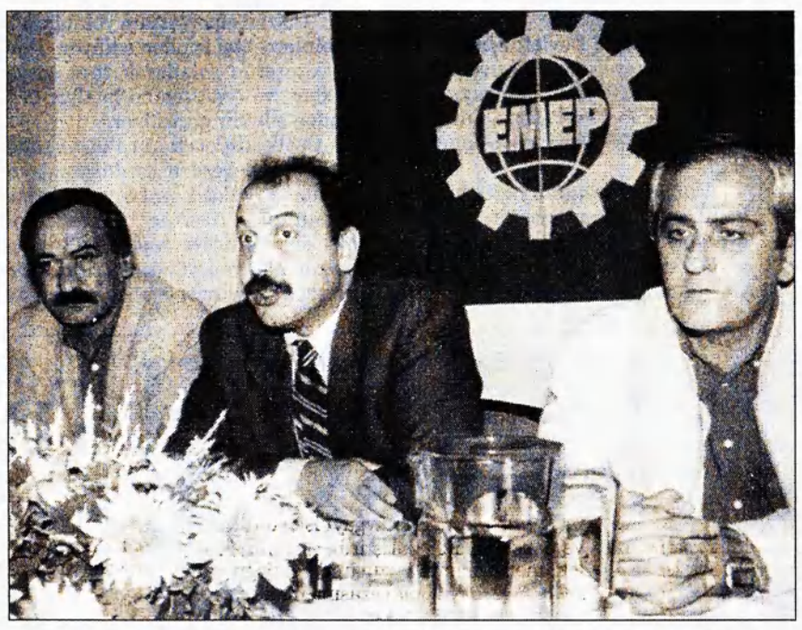

Özgürlük, demokrasi, bağımsızlık ve barışın sağlanması için HADEP ve ÖDP'ye seçimlerde ittifak çağırısı yapan EMEP Genel Başkanı Levent Tüzel, "Böyle bir birlik, geleceğe yürüyebilecek tek seçenektir" dedi.

EMEP İstanbul İl Merkezi'nde İl Başkanı Mehmet Kılıçarslan ile İstanbul ilçe ve belde başkanlarının da katılımıyla gerçekleştirilen basın toplantısında konuşan Tüzel, son siyasi gelişmeler ile 18 Nisan'da yapılması planlanan seçimlere ilişkin parti görüşlerini açıkladı. İki ay önce 500'e yakın milletvekilinin oyuyla alınan seçim kararına bugün kimsenin sahip çıkmadığına dikkat çeken Tüzel, "Nisan'da genel seçim yapılacağına kimse inanmamaktadır. Artık karşımızda gerekçesi ne olursa olsun, seçimden korkar hale gelmiş, seçimden kaçarak varlığını sürdüren bir meclis vardır" diye konuştu.

Türkiye'yi bu konuma sürükleyenlerden hesap sormak için ve sermaye partilerine dur demek için seçimlerde ittifakın kaçınılmaz hale geldiğini vurgulayan Tüzel, "Burada emekçi halkın çıkarları için hareket edenlere, kendisini emekten yana, sol ilan edenlere büyük görev düşüyor" dedi.

"Özgürlük için demokrasi ve bağımsızlık için, barış için, birleşme ve mücadele zamanıdır" diyen Tüzel, "Merkezinde EMEP, HADEP ve ÖDP'nin yer alacağı bir ittifakın etrafında özgürlük yanlısı bütün güçler, işçi ve emekçiler ve kitle örgütleri birleşmelidir" diye konuştu.

Levent Tüzel, EMEP'in bu çerçevede tüm kitle örgütleri ve demokratik kurumlarıyla üzerine düşeni yapacağını söyledi.

'CHP ve DSP'yle olmaz'

CHP ve DSP gibi sermaye partileriyle biraraya gelemeyeceklerinin altını çizen Tüzel, "Bu partiler birleşecek güçler olmadıkları gibi, bunların adının geçtiği birlik spekülasyonları, halka ve ülkenin geleceğine zarar vermektedir" dedi.

Önümüzdeki günlerde ittifak yapmayı düşündükleri partilerle görüşmeye başlayacaklarını söyleyen Tüzel, Kürt sorununun da bütün ağırlığı ile varlığını koruduğunu ifade ederek, 'Sorun askeri olarak bitmiştir. Bundan böyle ekonomik ve sosyal önlemler alınmalıdır' propagandasına karşın OHAL bölgesinde şiddetin bütün vahşetiyle sürdüğüne işaret etti. Tüzel, parlamentodaki partilerin Kürt sorununu askere havale ettiğini kaydetti.

■ **Ü. GÜNDEM** / İSTANBUL

■ CHP'li Keskin Erbakan'a 3 milyar ödeyecek

CHP Genel Sekreteri Adnan Keskin, Sincan'daki Kudüs gecesinin ardından partisince düzenlenen mitingde, kapatılan RP'nin lideri Necmettin Erbakan'a "yeşil tesbihli şeytan" diyerek hakaret ettiği gerekçesiyle 3 milyar lira tazminat ödemeye mahkum oldu. Adnan Keskin hakkında, kapatılan RP'nin yasaklı lideri Erbakan tarafından kendisine hakaret ettiği gerekçesiyle açılan 10 milyar liralık manevi tazminat davası sonuçlandı. Dava sonucunda Keskin, Sincan'daki Kudüs gecesinin ardından partisince düzenlenen mitingde Erbakan'a "Humeyni'nin uşağı, Kaddafi'nin kulu, yeşil tesbihli şeytan ve zombi" diyerek hakaret ettiği gerekçesiyle 3 milyar lira tazminat ödemeye mahkum oldu.

TBMM bugün açılıyor

TBMM'nin 20'nci dönem 4'üncü yasama yılı bugün Meclis'te düzenlenecek özel oturumla başlayacak. TBMM yeni yasama yılına, iki yıl süren tartışmalı sürecin ardından tamamlanan yeni salonuyla girerken; kapılarını, hükümet değişimi, seçim tartışmaları ve siyasi gelişmelerin net olmadığı belirsiz bir döneme açmış olacak.

TBMM'nin yeni yasama yılına girişi dolayısıyla düzenlenecek törende milletvekillerinin salona istedikleri şeyi sokabileceği, kapıda üst aramanın mümkün olmadığı kaydedildi. Kimi milletvekillerinin daha önce açıkladıkları gibi, post, tabure ve benzeri malzemeleri salona getirmelerinin engellenemeyeceği bildirilirken, kürsünün ön tarafı da milletvekillerinin birikmelerini önlemek için çiçeklerle doldurulacak.

Yeni Genel Kurul salonunun, açılış gününde DYP milletvekilleri tarafından protesto edilmesi bekleniyor. Törene davetli 850 misafiri 6 ayrı kapıdan localara yerleştirmek üzere görevlendirilen yaklaşık 100 görevli, kargaşa yaşanmaması için çalışacak.

Açılış törenine davet edilen 12 Eylül darbecibaşı ve 7. Cumhurbaşkanı Kenan Evren katılmayacağını bildirdi. Salonun yapımı sırasında simetrik olması için 6 kişilik askeri locaya 30 koltuk konulması nedeniyle sıkıntı yaşayan bürokratlar, askerlerle birlikte oturtacak misafir bulamadılar. Önce eski başbakanların buraya oturması önerisi gündeme geldi, ancak Erbakan'ın askerlerin arkasında oturmak istemeyeceği gerekçesiyle locanın diğer koltuklarının boş bırakılmasına karar verildi. Ayrıca açılış günü protestolara meydan vermemek için ziyaretçi girişi yasaklandı.

Kalemli de törene katılıyor

Meclis Salonu yolsuzluğunun odağında bulunan eski TBMM Başkanı Mustafa Kalemli ise, "TBMM'ye böyle bir salon kazandırdığımız için çok mutluyum. Projenin büyük kısmında katkım var. Salonun açılışına ben de katılacağım" dedi.

TBMM Genel Kurulu gelecek haftadan itibaren çalışmaya başlayacak, ancak yeni sistemin kullanılabilmesi için bütün milletvekillerinin parmak izlerinin alınması işleminin tamamlanması beklenecek. İlk hafta oturumu yönetecek olan Uluç Gürkan'ın daha önceden başladığı eğitim çalışmasını tamamladığı ve önümüzdeki hafta oturumu yönetecek duruma geldiği bildirildi. ■ **ANKARA**

■ Koltuklar cepheyi böldü

DYP'nin "Yeni Genel Kurul salonunu birlikte boykot edelim" önerisine karşın salona girme kararı alan FP, çoğu konuda birlikte hareket ettiği DYP'yi yalnız bıraktı. DYP, FP'ye "Salonu birlikte boykot etme" önerisinde bulundu. DYP önerisini, "Bu yasama döneminde iki parti arasında yapılacak işbirliğinin ilk adımı" olarak tanımladı. FP yönetimi ise DYP'ye öneriyi değerlendirdikten sonra bir yanıt vereceklerini bildirdi. Ancak FP yanıtını vermeden önce DYP, salonu boykot edeceğini açıkladı. DYP'nin boykot açıklamasının ardından FP, salon konusunda nasıl bir tavır alınacağı konusunu tartıştı. FP yönetimi, salona ilişkin tartışmaların bir yolsuzluk iddiasından kaynaklandığı, bunun sorumlularının da belli olduğu değerlendirmesinden hareketle, salonun boykot edilmesinin doğru olmadığı görüşünde birleşti. FP salon boykotuna karşı çıkarken, Meclis açılır açılmaz "Kalemli'nin dosyasını bir an önce getirelim, dokunulmazlığını

Mozart'ı Okşamak Aklanmak ve Roma...

VARLIK ÖZMENEK

Gazetelerde, "AKLANMA GÜNÜ" (Milliyet), "TÜRKİYE KAYDA GEÇİYOR" (Radikal) v.b. gibi başlıkların okunduğu dünkü gündem manşetlerde şunlar seslendiriliyor:

✓ "İTALYAN İHANETİ" (Hürriyet)

✓ "ROMA'DA REZALET" (Yeni Yüzyıl)

✓ "ROMA'YA MİSİLLEME HAZIRLIĞI" (Cumhuriyet)

Ülkede Gündem'de ise şöyle:

"ROMA TARİHE TANIKLIK ETTİ - Sansürlüdür- Burada yeralan haberi İstanbul DGM Savcılığı tarafından toplatma gerekçesi yapıldığından yayımlayamıyoruz."...

Çok düşündürücü...

Türk kapitalizmi, girmeye ite-kaka mecbur kaldığı hamamda, el değmemiş tövbe etmiş gelinlik kız olmaya hazırlanırken, Roma'dan gelen "ihanet" haberiyle sarsılıyor sanki!

Ankara'daki Roma Hamamı kalıntıları mı? Hayır. Ve yine bir sansür!

Ve yine alışıldık tehdit: "Roma'ya misilleme hazırlığı"!..

Bazı televizyon haberlerinden duyulana göre, İtalya'ya "ihale" darbesi indirilecek... Helikopter ihalesinde İtalya devre dışı!

Türk usulü kapitalizm ile "ihale" mekanizmasının göbekbağını düşünürseniz, "misilleme" olarak "ihale"nin kesilme tehdidinin akla ilk gelen şey olması doğal. Doğal ama hazin...

★★★

Ortaya çıkan görünüm yine sövgüden, zart-zurt'tan ileri gitmiyor.

Dünkü Hürriyet gazetesinde (30 Eylül 1998) Ekşi-Ertuğrul düeti, inanır mısınız kabak tadı bile vermiyor. Bu yıl Mayıs'taki 50. kuruluş yıldönümünde de yazdık. 1948'de genç Türk burjuvazisinin sesi olma gereksinimi ile rampalanan bu gazete, bugün sıradan bir "hamamın namusu" korucusu durumunda! İçeride de feci bir küfürbaz: Emin! (Emin'in, eskiden Ankara'daki durumlar anlatılırken vurgulanan "etkili ve zinde güçler"e yakın olduğu söyleniyor. Yazık. Bir tarihte Emin'e söylemiştim: "İyisin hoşsun da, "patron" dünyasına mesafe ayarı çok önemlidir, Emin kardeşim" demiştim. Hatırlasın. Ve herkes de bilsin.)

Yaşanan soruna en soğukkanlı yaklaşımlarıyla dikkat çeken isim, emekli büyükelçi Şükrü Elekdağ.

Son derece yerinde gözlem ve saptamalar yapıyor; aylardır hatta son bir kaç yıldır. Örneğin:

✓ "(...) Örtülü savaş devam ediyor ve Türkiye sürekli kan kaybediyor..." (10 Ağustos 1998, Milliyet)

✓ "(...) Dahası, bu örtülü savaşın, Türkiye'nin ekonomisine, sosyal yapısına, kamu düzen ve huzuruna, ahlaki değerlerine, demokrasisine, dış ilişkilerine ve dünyadaki imajına verdiği zararlar muazzam boyutlara erişiyor. Bizim hesabımızla, bu zararlar, topyekün bir savaşınkinden çok daha ağır."

Ve bu alıntıyı yaptığımız satırlarını şöyle sürdürüyor Elekdağ: "Bu duruma rağmen, Türkiye'nin, bütün bu olup-bitenler karşısında bunca yıldır kahredici bir duyarsızlık ve hareketsizlik sergilemiş olması akla durgunluk veriyor..." (21 Eylül 1998, Milliyet)

Kanımca Elekdağ, bir "Soğuk Savaş" dönemi diplomatı olarak kökenleri o döneme dayanan sorunların gözlem ve saptanmasında başarılı. Çözümler konusunda ise kaçınılmaz tabii; o dönemin yaklaşım alışkanlıklarıyla; başarısız, daha doğrusu çaresiz.

Ancak, Türk kapitalizmi (ve onun zürriyetinden medyası) Şükrü Elekdağ gibi bir deney birikiminden hiç değilse sorunların gözlenmesi, saptanması yönünde çok yararlanabilirdi. Sorunların 21. yüzyıla yönelik çözümleri ve uyumları için de, kendini geliştirebilirdi...

★★★

Dünya, 20. yüzyılda bir "BİLGİ'den, 21. yüzyıla "BİLİŞİM'e gidiyor.

İki büyük paylaşım savaşıyla ve insanlığın yüzkarası gözyaşı dertleriyle, acılarıyla, bunun yanısıra çok önemli eşsiz bilgi yüklenmeleri yaptı dünya 20. yüzyılda. "Bilgi" tekelleşmesi, büyük ve feci sorunlar yarattı. Bu bapta en sorunlu ülkeler arasında yer alan Türkiye'de, "bilgi" sıkıştırılması olayı patlak verdi. Yaşanan günler bunlardır. Medyanın görünümü bu yüzdendir.

Bilgi "BİLİŞİM"e evriliyor.

Dünya dönüyor. İster sövün, ister sayın, düşünün, hiç olmazsa Elekdağ'ın saptamalarını dinleyin.

Yılın başlarında, TÜSİAD'çıların bir toplantısında Muharrem Kayhan ile Halis Komili'nin sözlerini anımsayın:

"Niçin en güçlü olduğumuz zamanda niçin böylesine güçsüzüz?.."

Bu sütunda bir kaç yazı yazmıştık. Bu sözler çok önemlidir, demiştik. Çünkü Türk kapitalizminin simgesi diyebileceğimiz "Koç İmparatorluğu"nun yaratıcısı "Baba Koç" için torunu Ömer Koç, dedesi ile ilgili "mutlu bir anına hiç rastlamadın mı?" sorusunu yanıtlarken şöyle diyor:

"-Vehbi Koç istediği zaman 'sevimli' olabiliyor!.. Hatta buna 'naz yapıyor' bile denebilir!.. Ama bunları, başkalarını kendi isteklerine göre kullanmak için yaptığı hissine kapılıyor insan... Bir defasında dedemin Mozart'ın bir büstünü okşadığını hatırlarım... Hayatında roman okumamış bir insanın, Mozart'ın alçıdan yapılmış büstünü okşarken neler hissettiğini hep merak etmişimdir!.. Vehbi Bey, bütün gücünü tek bir hedefe yönelttiği için mutlu oluyor... Dedemin, bizim varlığımızdan, bize olan sevgisinden dolayı mutluluk duyduğunu sanmıyorum..." (Anılarımla Patronum Vehbi Koç, Can Kıraç, Milliyet Yayınları, 1995, s. 384)

★★★

Torun Koç'un belirttiği "tek bir hedef": PARA'ydı!

Türk kapitalizmi damarlarındaki "tekçi" kanla, "tek hedef" üzerine yürüdü ve bugünlere geldi.

"Mali Milad"da ne temizlenmek isteniyor?

Roma'da ne oluyor?

Bunlar çok ciddi sorular. Ama bunların hem kafası bozuk, hem de ağzı.

Başkanlar Kurulu toplantısı öncesinde konuşan Türk-İş Genel Başkanı Bayram Meral:

Çeteler her şeye hakim

Uzun süredir sessiz kaldıkları ve cılız tepkiler göstermekle yetindiği toplumsal sorunlarda çeteleşmenin etkisine değinen Meral, bu önlenmedikçe demokrasinin olamayacağını belirtti.

Türk-İş Başkanlar Kurulu; 1999 yılı kamu kesimi toplu iş sözleşmeleri, seçimler ve Türk-İş'in tavrı ile Özelleştirme Komisyonu'nun çalışmalarını görüşmek üzere toplandı. Toplantının açılışını yapan Türk-İş Genel Başkanı Bayram Meral, çetelerin siyasal ve toplumsal yaşama hakim olduğu bir ülkede demokrasiden, sendikal hak ve özgürlüklerden sözedilemeyeceğini ifade etti.

Türk-İş Başkanlar Kurulu, dün Türk-İş Genel Merkezi'nde toplandı. Toplantının açılış konuşmasını yapan Türk-İş Genel Başkanı Bayram Meral, genel sorunları içeren bir tablo çizdi.

Türkiye'de baklava çalan çocukların yıllarca hapis cezasına çarptırıldığına ve yeterli bakımı yapılmamış araçlarla çalışmaya zorlanan işçilerin ise kaza yaptığında milyarlarca lira tazminat ödemek zorunda bırakıldığına dikkat çeken Meral, buna karşın yıllarca büyük hırsızların, çetecilerin ve mafyanın üzerine gidilmediğini kaydetti.

Pislikler temizlenmeli

Meral, "Siyasiler temiz siyaset için; kim pis işlere karışmışsa, kim bulunduğu mevkinin imkanlarını şahsi çıkarları için çetelere kullandırtmışsa, kim kanunları çiğnemişse ve kimler ona yardımcı olmuşsa veya görevlerini yerine getirmeyip bunları yakalamışsa tespit etmelidir, halkımıza ilan etmelidir, bağımsız yargı önünde hesap vermelerini sağlamalıdır" diye konuştu.

Meral, özelleştirme uygulamalarının issizliği artırdığı ve belirli kesimlere büyük rantlar sağlandığı için eleştirirken, bunun da uluslararası tekellere yaradığını söyledi.

99 sözleşmeleri görüşülecek

Başkanlar Kurulu toplantısında, 30 Temmuz günü oluşturulan komisyonun hazırladığı raporu ele alacaklarını ve 1999 yılı kamu kesimi toplu iş sözleşmelerini tartışacaklarını belirten Meral, Başkanlar Kurulu'nun geçmiş dönemlerin deneyimlerinin ışığında 1998 yılının son aylarından itibaren izlenecek politikayı belirleyeceğini ifade etti.

Gelir Vergisi Genel Tebliği ile vergi reformuna ilişkin yasanın geçici 5. maddesine dikkat çeken Meral, kaçak işçililkle mücadalenin de Başkanlar Kurulu'nun gündeminde yer alacağını söyledi.

Yeterince anlatamamış!

Türk Metal Sendikası'nın yaptığı TİS karşısında işçilerin tepkisinin diğer sendikaları etkileyip etkilemeyeceği şeklindeki bir soruyu da Meral, şöyle cevapladı: "Sendika yaptığı sözleşmeyi üyelerine yeterince anlatamadığı için böyle bir tepkiyle karşılaştı."

Bir gazetecinin, "TİS görüşmeleriyle seçimlerin aynı döneme denk gelmesinin avantajları olacak mı" sorusunu Meral, "Önce halkımızı ve ülkemizi düşüneceğiz" diye yanıtladı.

Ancak şimdiye kadarki süreçte Tür-İş'in mevcut sorunlar karşısında ortaya koyduğu tavır bunlara ne kadar sahip çıkacağı noktasında soru işaretleri yaratıyor.

■ Ü. GÜNDEM / ANKARA

■ Talepleri:

Meral, Türk-İş'in TBMM'nin yeni çalışma dönemine başlamasından önce temel taleplerini şöyle açıkladı: Başta 1982 Anayasası olmak üzere tüm mevzuatta demokratikleşme sağlanmalı, çalışma yasalarının ILO'ya uyarlanması, Siyasi Partiler Kanunu ve Seçim Kanunu'nun değiştirilmesi, milletvekili dokunulmazlığının yasama görevi ile sınırlandırılması, yargının bağımsızlığının sağlanması; enflasyonun önlenmesi, tarım ve hayvancılığın desteklenerek göçün engellenmesi, tüm ülkede özellikle 'Doğu ve Güneydoğu'da istihdam yaratıcı yatırımların yapılması ve teşvik edilmesi, iş güvencesi yasasının çıkarılması ve işsizlik sigortası uygulamasının getirilmesi, sosyal devlete sahip çıkılması, rüşvetin, yolsuzlukların, haksız kazancın önlenmesi için kararlı bir mücadele verilmesi, SSK'nın alacaklarının tahsil edilmesi, SSK'nın özerk ve demokratik bir yapıya kavuşturulması, işçi-memur karmaşına son verilmesi, özelleştirme konusunda mahkemelerin verdiği iptal ve yürütmeyi durdurma kararlarının uygulanması.

Türk-İş'ten bölge toplantıları

Türk-İş, özelleştirme uygulamalarına karşı çıkmak için bölge toplantıları düzenliyor.

Türk-İş Genel Sekreteri Şemsi Denizer'in başkanlığında, Hava-İş, Liman-İş, Petrol-İş, Tes-İş ve Selüloz-İş sendikaları temsilcileri ve Türk-İş Araştırma Bürosu Müdürü Prof. Dr. Oğuz Oyan'ın katılımı ile oluşan, "Özelleştirme Uygulamalarına Karşı Sosyal Devleti Koruma Komisyonu" tarafından hazırlanan raporda, son 10 yıldır dünyayı saran küreselleşme hareketinin bütün ülkelere ağır faturalar çıkardığı belirtildi.

Dünya nüfusunun beşte birini oluşturan 1 milyar insanın bu küreselleşmenin yarattığı sonuçlar nedeniyle işsizlik korkusu ile karşı karşıya bulunduğu vurgulanan raporda, "Dünyada küreselleşme ve özelleştirme dalgaları hızını kesmiş ve tartışmalı hale gelmişken, Türkiye'de bunun aksi özelleştirme uygulamaları hız kazanmaktadır" denildi.

Özelleştirme uygulamalarının vurgun ve talana dönüştüğü savunulan Türk-İş raporunda, şu görüşler dile getirildi:

"İşsizlik sigortasının yokluğunda onbinlerce işçi işinden ediliyor. Devreye taşeron sokularak tüm sosyal haklar ve örgütlenme hakları üzerinden silindir geçiriliyor.

Özelleştirilecek kuruluşlar sadece düşük değerden satılmıyor, aynı zamanda yüksek satış maliyetleri kamunun üzerine aktarılıyor. KİT'ler bütçeyi beslerken, bütçe harcamalarının yüzde 46'sının faizcilere aktarılması sorun olarak gösterilmiyor. KİT'ler bütçe gelirlerinin yüzde 40'nı sağlarken, faizcilerin vergilerin yüzde 79'una el koyması yadırganmıyor."

3 Merkez'de toplantı

Komisyon olarak özelleştirme uygulamalarının getirdiği olumsuzlukları ve "Türkiye'nin Kurtuluşu Sosyal Devlet İlkesinin Hayata Geçirilmesi ile Mümkün" görüşününü kamuoyuna anlatmak amacıyla, 24 Ekim'de Samsun'da, 14 Kasım'da İzmir'de ve 12 Aralık'ta da Mersin'de bölgesel toplantılar yapılmasını kararlaştırdıklarını belirteren Denizer, ayrıca tüm illerde özelleştirme uygulamalarının getirdiği sakıncaları dile getiren bildiri ve afişlememenin yapılacağını panel ve açıkoturumların düzenleneceğini söyledi.

Ekonominin seyri

■ CİNSİ ■ SERBEST ■ MERKEZ BANKASI

	Alış	Satış	D / Alış	D/ Satış	E/ Alış	E/Satış
ABD Doları	276.600	277.200	275,890	277,220	275,560	277,910
Alman Markı	164.700	165.200	164,850	165,650	164,650	165,980
Fransız Frangı	48.900	49.350	49,117	49,339	48,994	49,522
Hollanda Florini	145.750	146.600	146,010	146,910	145.640	147,280
Japon Yeni	2. 040	2. 085	2,050	2,064	2.037	2,077
Kuveyt Dinarı	---	---	900,940	912,810	878,600	935,810
İngiliz Sterlini	471.500	473.500	471,450	473,910	470,880	475,090
Arabistan Riyali	72.750	74.000	73,782	73.915	73,860	74,839
ECU	---	---	323.200	326.070	---	---

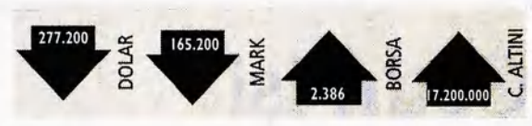

Özelleştirme mağdurlarına 1 trilyon

Özelleştirme nedeniyle işten çıkarılanlara ödenen iş kaybı tazminatları ile bu kişiler adına sosyal güvenlik kuruluşlarına yatırılan primler ve diğer harcamaların toplamı 1 trilyon liraya yaklaştı.

ANKA'nın İş ve İşçi Bulma Kurumu'ndan (İİBK) edindiği bilgiye göre, uygulamanın başladığı Mart 1995'den 1997 sonuna kadar olan dönemde özelleştirme mağduru 8 bin 235 kişi tazminat için Kurum'a başvurdu. Bu sürede 6 bin 984 kişiye Özelleştirme Fonu kaynakları kullanılarak toplam 656 milyar 502.2 milyon lira tutarında "iş kaybı tazminatı" ödendi. Bu kişiler adına sosyal güvenlik kuruluşlarına yapılan ve yine Özelleştirme Fonu'ndan karşılanan prim ödemeleri de 317 milyar 744.8 milyon lira düzeyinde gerçekleşti. Gerçekleştirilen 2 milyar 463.6 milyon liralık diğer harcama ile birlikte özelleştirme mağdurları için yapılan toplam harcama tutarı 976 milyar 710.6 milyon liraya ulaştı.

1994 yılında yürürlüğe giren 4046 sayılı özelleştirme yasası, özelleştirmedolayısıyla işten çıkarılanlar, Özelleştirme Fonu'ndan karşılanmak üzere yapılacak ödemeler konusunda İİBK'yi görevlendiriyor. Özelleştirilen işyerinde hizmet akdi kesintisiz en az 550 gün devam edenlere 90 gün, hizmet akdi 1100 gün devam edenlere 120 gün, 1650 gün devam edenlere l80 gün ve 2 bin 200 gün devam edenlere 240 gün iş kaybı tazminatı ödenmesi hükme bağlanıyor. İşine son verilenlerin tazminat alabilmeleri için işten atıldıktan en geç 30 gün içinde İİBK'ye başvurması gerekiyor. ■ ANKARA

Çalışma Dünyası

Adana'da ekmeğe zam

ADANA- Adana Fırıncılar Odası Başkanı Ebubekir Aras, ekmeğin satış fiyatının 5 bin liralık artışla 40 bin liraya yükseldiğini açıkladı. 27 Haziran depreminin şoku tam atlatılmadan Adana'da bu kezde ekmek zammı depremi yaşandı. Aras, girdi fiyatlarına gelen artışların ardından ekmek zamının kaçınılmaz hale geldiğini aktardı. Ekmek zammına tepki gösteren insanlar, "Bizim maaşımıza zam yapıldımı ki ekmeğe zam yapılıyor. Büyükşehir Belediyesi fırınlarında üretilen ekmek 25 bin liradan satılırken, aynı gramajlı ekmeğin 40 bin liraya yükseltilmesine bir anlam vermek mümkün değil. Yetkililerin ekmek fiyatları konusunda sesimizi duymalarını istiyoruz" dedi.

24 kadroya 3 bin başvuru

CEYHAN- Adana'nın Ceyhan ilçesinde, 24 infaz memuru kadrosu için 2 bin 974 kişinin başvurduğu bildirildi. Yetkililerden alınan bilgiye göre, Ceyhan Özel Tip Kapalı Cezaevi ile Tarım Açık Cezaevi'ne sınavla alınacak 18 erkek ve 2 bayan infaz memuru için, toplam 2 bin 722 kişi başvurdu. Ceyhan Adliyesi'ne alınacak 4 daktilo memuru için ise 252 kişinin başvurduğu belirtildi. Sınavların, 3 Ekim Cumartesi günü Ceyhan Şehir Stadı'nda yapılacağı açıklandı.

Zonguldak'ta sempozyum

ZONGULDAK- Karaelmas Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu'nca düzenlenen "Maden İşkolu İşçi Sağlığı Sempozyumu" 8 Ekim Perşembe günü yapılacak. Sempozyum Düzenleme Komitesi Başkanı Yrd. Doç. Dr. Ayşe Ocakçı, yazılı açıklamasında, sempozyumun, Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı'nın katkılarıyla büyük katılımın planlandığını bildirdi. Üniversitenin konferans salonunda yapılacak sempozyumda, 20 bildiri sunulacağını belirten Ocakçı, şunları kaydetti: Değişik işkollarına göre maden işkolu, iş kazası ve meslek hastalıkları yoğunluğunun en yüksek ve tehlikeli olduğu sanayilerden biridir. Maden işçisinin yaşamının, yerüstü ve yeraltında olmak üzere, iki değişik fizik çevrede geçmesi, genellikle uyum sorunları yaşamasına neden olmaktadır. Sağlık olmaksızın üretimin yapılamayacağı iş ile onun sağlık yönünün birbirinden ayrılmazlığı, işyeri ve iş sağlığı kavramlarına önem kazandırmıştır."

TOBB Malatya'da

ANKARA- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölge Toplantısı ile Konseyler Müşterek Toplantısı 2 Ekim'de yapılacak.Malatya'da Sabancı Kültür Merkezi'nde gerçekleştirilecek olan toplantıya Sanayi ve Ticaret Bakanı Yalım Erez, Maliye Bakanı Zekeriya Temizel, TOBB Yönetim Kurulu Başkanı Fuat Miras ile konsey başkanları, üyeler, bölge oda ve borsa başkanları katılacak.Genel ekonomik ve sosyal konuların ele alınacağı toplantıda, bölgesel sorunlar da tartışılacak.

Zonguldak'ta TİS

ZONGULDAK- Zonguldak'ın Bakacakkadı ve Saltukova belde belediyelerinde toplu iş sözleşme görüşmelerine başlandı. Belediye-İş Sendikası Şube Sekreteri Cavit Zülfikar, yaptığı açıklamada, Bakacakkadı ve Saltukova belediyelerinde 15 Kasım 1998'den geçerli olmak üzere toplam 36 işçiyi kapsayan toplu iş sözleşme görüşmelerine başlanıldığını söyledi. Zülfikar, işverenle yapılan toplusözleşme görüşmelerinin birinci oturumunun yararlı geçtiğini ve teklif ettikleri ücreti önümüzdeki günlerde kamuoyuna açıklayacaklarını kaydetti. Zülfikar, her iki belediyede çalışan içilerin 50'şer milyon lira ücret aldıklarını belirtti.

EMEKLİ-SEN YASAL DÜZENLEME İSTEDİ- Emekli-Sen dün İstanbul Valiliği önünde yaptığı basın açıklamasında 1995'te kurdukları sendikalarının yasal statüye kavuşturulması istedi. Öğlen saatlerinde toplanan emeklilerin valiliğe yaklaşmasına polis izin vermezken, emekliler basın açıklamasını yol kavşağında yaptı. Emekliler adına konuşan Emekli-Sen Genel Sekreteri Avukat Rasim Öz, meclisin "çete" gündemiyle açılacağını vurgulayarak, "6 milyona ulaşan emekli dul ve yetimin örgütsel, ekonomik, demokratik ve sosyal haklarının" verilmesini biran önce 'Emekli Serdikaları' yasasının çıkarılmasını istedi. ■ Ü. GÜNDEM / İSTANBUL

Türk Metal'den işçiye tehdit

BMC'de çalışan işçilerin Türk Metal'den istifaları sürerken, işçilere geri dönmeleri yönünde baskı yapılıyor

DERYA BEKTAŞ / İZMİR

MESS ile Türk Metal-İş Sendikası arasında bağıtlanan sözleşmeden rahatsızlık duyarak istifa eden ardından da DİSK'e bağlı Birleşik Metal-İş Sendikası'na geçen işçileri, Türk Metal-İş Sendikası İzmir Şubesi tehdit ediyor. İşçilerin evlerine tehdit telefonları açan Türk Metal-İş Sendikası İzmir Şubesi, işveren vekili formenler ve sendika işyeri temsilcileri aracılığıyla da işçilerin tekrar Türk Metal-İş'e geçmesi yönünde baskı yapıyor.

BMC'ye 20 yıl emek vermiş olan olan soyadının açıklanmasını istemeyen Celil adlı işçi, sendikadan istifa ettikten sonra evine tehdit telefonları geldiğini ve tekrar Türk Metal-İş'e dönmesinin istendiğini söyledi. Sendikanın, kendisini işçilerin Türk Metal'den istifa etme nedeni olarak gördüğünü aktaran işçi Celil, "Bu yüzden işveren sendikanın direktifiyle beni '99 yılı senelik iznine çıkardı. Ve işyeri çevresine yaklaşmamam yönünde tehdit edildim" dedi.

'BMS sahip çıksın'

Sendikadan istifa etmesi nedeniyle işyerinde kendisine yemek verilmediğini dile getiren Celil, Birleşik Metal-İş'in kendilerine sahip çıkmasını istedi.

BMC işçilerinden Ali İhsan da formenlerin kendisini tehdit ettiğini söyledi. Sendikadan istifa eden işçilerin "yasadışı" olarak gösterilmeye çalışıldığını dile getiren Ali İhsan, "Bu şekilde işçiler arasında ayrılık yaratılmak isteniyor. İş barışı yok edilerek sorumlusunun Birleşik Metal-İş olduğu söylenecek" dedi.

'Yararlanamazsınız' yalanı

Birleşik Metal-İş İzmir Şube Başkanı Özkan Atar da işçilere yapılan baskıları doğruladı. İşçilerin formenler ve Türk Metal işyeri temsilcileri tarafından tehdit edildiğini kaydeden Atar, iki gündür yaklaşık 850 işçinin sendikalarına geçtiğini söyledi.

İşçilerin kitlesel olarak Türk Metal-İş'ten istifa ettiği süreçte, yaklaşık 300 işçinin yıllık izinde olduğunu belirten Atar "İzne ayrılan ancak şu günlerde işe dönen işçilerde, Türk Metal-İş'den ayrılarak, bizim sendikamıza kaydoluyor" dedi. İşçilere "Türk Metal'den istifa ederseniz, TİS'den yararlanamazsınız. Aranızda örgüt var" dendiğini belirten Atar 2000 yılına kadar işçilerin bağıtlanan sözleşmeden yararlanacağını kaydetti.

İddia doğru değil

Atar, işçilerin sendika değiştirmek için 5.5 milyon lira harcamak zorunda kaldığını ifade ederek, Türk Metal-İş'in dün yaptığı "İşçiler tekrar Türk Metal-İş'e geçiyor" söylemlerinin de doğru olmadığını sözlerine ekledi.

Zeytinlikler inşaatlara ayrıldı

İzmir Ticaret Odası (İTO), Ege İhracatçılar Birliği ve Dokuz Eylül Üniversitesi tarafından 23-24 Eylül 1998 tarihlerinde İTO'da gerçekleştirilen Ulusal Zeytinyağı Kongresi Sonuç Bildirgesi dün yayınlandı. Bildirgede, zeytinliklerin konut yapımına açılarak katledildiği ifade edildi.

Türkiye'nin zeytinyağının anavatanı olduğu ve tarım alanlarının yüzde 4'ünün zeytin için ayrıldığının vurgulandığı sonuç bildirgesinde, zeytinyağında prim sistemine mutlaka geçilmesi gerektiği bir kez daha vurgulandı. Bildirgede, sağlık açısından yararlı olan zeytinyağının halka iyi tanıtılamadığı belirtilirken, "1970'lerde 2.5 kg olan kişi başına tüketim bugün 800 grama kadar gerilemiştir. 60-70 bin ton dolayındaki tüketimi ile Türkiye zeytinyağı üreten ülkeler içinde iç tüketimi en düşük olan ülkedir" denildi.

'Faizler ödeme gücünü aşıyor'

Tatminkar bir gelir elde etmesi durumunda üreticilerin bakım ve gübreleme işini daha iyi yaptığı ifade edilen bildirgede, zeytinliklerin konut yapımına açılarak katledildiği vurgulandı. Tarımsal kredi faizlerinin üreticilerin ödeme gücünü aştığına dikkat çekilen bildirgede, şöyle denildi: "Türkiye'de sektörün en önemli sorunu politikasızlıktır. Üretim, tüketim ve dış ticaret olmak üzere tüm boyutlarda belirgin olan bu durum bugün olduğu gibi belirsiz bir ortam yaratmıştır. Sektörün bir envanterinin çıkarılmamış olması, alınacak önlemler ve bunların dozu konusunda sorunlar yaratmaktadır" denildi.

'Prim sistemi hayata geçirilmeli'

Üreticilerin üretim ve budama konusunda bilinçlendirilebilmesi için kursların açılması gerektiğinin dile getirildiği bildirgede, uçaktan ilaçlama konsunda devletin gerekli desteği vermesi istendi. Üreticilerin gübreyi bilinçli kullanması için gezici toprak tahlil labaratuarları kurulması ve sulama imkanının arttırılması gerektiği vurgulanan bildirgede, küçük ölçekli zeytinyağı fabrikalarının birleştirilmesinin sağlanması istendi.

Zeytinyağında prim sisteminin mutlaka uygulanması gerektiğine işaret edilen bildirgede, "Prim hem üretici, hem ihracatçı hem de tüketiciyi memmun edebilecektir. bu sistem kayıt dışı ekonomiyi engelleyerek devletin vergi gelirlerinin artmasına ortam hazırlayacaktır. Gerçek üreticinin belirlenmesi ve tarım envanterinin çıkarılmasına katkı sağlayacaktır. Bu sistem GATT anlaşmasına da uygundur" denildi. Bildirgede, AB'nin zeytinyağı ithaline koyduğu yüzde 100 fon uygulmasanın da gözden geçirilmesi kaydetti. ■ Ü.GÜNDEM / İZMİR

Çifçiye destek gelmiyor

Türkiye Ziraatçılar Derneği (TZD) Genel Merkez Yöneticileri dün Mersin'de toplandı.

Toplantıda; Yeni Hal Yasası, pamuk ve tarım satış kooperatifleri, buğday ve destekleme fonları ile ekmeğin ambalajlanması konuları görüşülecek. Toplantıya ilişkin bir açıklama yapan TZD Genel Sekreter Kamber Kul, çiftçilerin devletten yeterli destek almadığına dikkat çekti.

Son yıllarda Adana-Antalya-Hatay yöresindeki üreticilerin pamuk üretiminden vazgeçerek sebze-meyve ve buğday tarımına yöneldiklerini belirten Kul, Yeni Hal Yasası'na ilişkin olarak "Eleştirilecek bir çok yönüne rağmen üreticiye bazı olanaklar da sunuyor. Eğer en az 50 üretici bir araya gelip, satış kooperatifi şeklinde örgütlenirse, kendi sebzemeyvesini hallerde doğrudan satabilecektir. İleriki dönemde bu satış kooperatifleri merkezi bir üst örgüt, Sebze-Meyve Satış Kooperatifleri Merkez Birliği'ne dönüşürse Türkiye çapında hem önemli bir güç olabilirler, hem de ürünleri değerinden satabilirler" dedi.

Üretici düşük fiyata zorlanıyor

Gelişmekte olan gıda sanayinin, sebzemeyveyi mümkün olduğu kadar ucuza alma çabasının, ürticiyi malını değerinden aşağıya satmak zorunda bıraktığını vurgulayan Kul, tohumun kalitesinin şansa bırakılmasının da üretici için ayrı bir sorun teşkil ettiğini belirtti. Dünyada yaşanan krize bağlı olarak tekstil pazarlarında daralma ve fiyat düşüşü olduğunu bunun da pamuk fiyatlarını olmsuz yönde etkilediğine dikkat çeken Kul, mevcut piyasa koşullarında üreticinin pamuk satmasının zarar olduğunu ifade etti. Tarım Satış Kooperatifleri Birlikleri'nin, üreticilerin alınteri ile kurulan kuruluşlar olduğunu vurgulayan Kul, "Ama ne yazık ki kuruluşundan itibaren devletin güdümünde olmuşlardır" dedi.

Buğday üreticisi de zorda

Buğday ürticisinin de zor durumda olduğuna dikkat çeken Kul, 1 kilo buğdayın maliyetinin 43-44 bin ve açıklanan taban fiyatın da 53 bin lira olduğunu belirterek söz konusu taban fiyatının üreticinin kar etmesine olanak vermediğini belirtti. Ekmeğin ambalajlanması konusuna değinen TZD Sekreteri Kul, ambalajlanmasının insan sağlığı açısından olumlu bir gelişme olduğunu ifade ederek amlajlanmasına yönelik tepkilerin dikkate alınmamasını istedi. ■ Ü. GÜNDEM / MERSİN

Birleşik Metal de TİS'e imza attı

Binlerce işçinin Türk Metal'den istifa ederek Birleşik Metal'e geçmesine neden olan yüzde 43'lük zam öngören toplu iş sözleşmesine Birleşik Metal de imza attı.

İmza atma kararını üyelerinin bilgisi ve onayı dahilinde imzaladıklarını kaydeden Birleşik Metal-İş Sendikası Genel Başkanı Kamil Kinkır, "İçimize sindirmemekle birlikte, toplu iş sözleşmesini imzalamak zorunda kalıyoruz. Metal işçileri, daha ileri bir toplu iş sözleşmesinin önünü tıkayanları tanıyor" dedi.

3 Madde geri çevrildi

Merkez Toplu İş Sözleşmesi Komisyonu'nun yaptığı toplantının sonucunu açıklayan Kamil Kinkır, Türk Metal ve Öz Çelik-İş'in toplu iş sözleşmesini imzalamasının daha ileri bir sözleşmenin önünü tıkadığını belirtti. Daha ileri bir sözleşmenin "iş güvencesi, kapsam ve taşeronlaştırma" gibi maddelerde adım atılması anlamına geldiğini kaydeden Kinkır, işveren sendikasının çalışma sürelerinin esnekleştirilmesine yönelik 3 maddelik karşı teklifini kendilerinin geri çektirdiğini savundu.

'Sürecin sorumlusu iki sendika'

Toplu sözleşmenin daha ileri nitelik taşıması için eylemlilikler sağlayan tek sendikanın Birleşik Metal olduğunu ifade eden Kinkır, MESS'in yüzde 22 oranındaki ücret artışı teklifini, "kararlı" tutumlarıyla yüzde 43'e çıkardıklarını ileri sürdü. Emekçilerin hak elde etmelerinin tek yolunun birlikten geçtiğini ancak iki sendikanın sözleşmeye imza atması nedeniyle bu birlikteliğin ortadan kalktığını vurgulayan Kinkır, bu sürecin sorumlusu olarak, "üyelerinin onayını bile almadan geceyarısı sözleşme imzalayanlar"ı gösterdi.

Bu nedenle sendikalarının tek başına kaldığına dikkat çeken Kinkır, Birleşik Metal'in üyelerinin bilgisi, onayı ve kararı ile toplu sözleşmeyi imzalayacaklarını açıkladı. ■ Ü. GÜNDEM / İSTANBUL

Taliban'a muhalif güçlerden acil çağrı

Afganistan'da Taliban karşıtı güçler, Afganistan'ın büyük bölümünü denetleyen Taliban'a, temsile dayalı bir hükümet oluşturulması için, derhal görüşmelere başlanması çağrısında bulundular. BM tarafından Afganistan'ın Dışişleri Bakanı olarak tanınan A. Abdullah, durumun askeri yollarla çözülemeyeceğine dikkat çekerek, "Tüm tarafların temsil edileceği bir hükümetin kurulması barışa gidecek en önemli noktadır" dedi.

Hatemi'den kadınlara 'kadın yılı' armağanı

İran Cumhurbaşkanı Muhammed Hatemi, 1998'i "Üniversitede Kadın Yılı" ilan etti. Zen gazetesinin haberine göre, Hatemi önceki gün üniversitelerde yeni öğretim yılının başlaması nedeniyle Tahran Üniversitesi'nde yaptığı konuşmada, "İran, belki de dünya tarihinde ilk kez bu yıl İran'da Üniversiteyi kazanan kadınların oranının erkeklerden fazla olduğunu" belirtti. Bu yıl üniversiteyi kazananların yüzde 52.1'ini kadınlar oluşturuyor.

Dünya Bankası'ndan kehanet

Washington'da yapılan Dünya Bankası-IMF ortak toplantıları devam ederken Dünya Bankası tarafından yayınlanan bir raporda mali krizin milyonlarca insanı yoksullaştırabileceği belirtildi

Asya'da yaşanan mali krizin daha da kötüleşebileceği ve küresel ekonomide görülen gelişmeyi tehdit eder hale gelebileceği bildirildi.

Dünya Bankası-IMF ortak toplantıları Washington'da devam ederken, Dünya Bankası tarafından dün yayınlanan "Doğu Asya: Ekonomik İyileşme Yolu" isimli raporda, Asya'da yaşanan mali kriz değerlendirildi.

Raporda, Asya'da yaşanan mali krizin milyonlarca insanı yoksullaştırabileceği vurgulanırken, krizin olumsuz etkisinin yoğun bir biçimde görüldüğü Tayland, Güney Kore, Endonezya ve Malezya'da ekonominin durgunluk içinde olduğu ve bu durumun daha da kötüleşebileceği uyarısında bulunuldu.

Bölge ülkelerinde yaşanan işsizliğin 20 yılın en yüksek rakamı olduğu, devalüasyon nedeniyle gıda ve ilaç gibi temel ihtiyaç maddelerinin fiyatlarının dramatik bir şekilde arttığına dikkat çekilen raporda, "kısa vadede ihracatta iyileşme muhtemel değil. İlerde yaşanabilecek olası şoklar tüm bölge ülkelerini olumsuz yönde etkileyebilir" denildi. Raporda şu görüşlere yer verildi:

"Bu olumsuz gelişme riski, bölgedeki gelişmelere acilen yüksek düzeyde dikkati gerekli kılıyor. Asya krizinin başlamasından bu yana bir yıl geçmesine karşın kriz hala güç topluyor. Dünyanın çeşitli bölgelerindeki diğer mali piyasalara sıçrayan kriz şimdi küresel genişlemeyi tehdit ediyor."

Latin Amerika

Yatırımcıların, Asya krizinin Latin Amerika'yı da olumsuz yönde etkilemesinden endişe ettikleri belirtilen raporda, krizin "en dip noktasının" henüz sona ermediği ifade edildi.

Doğu Asya'da gelecek üç yıl içinde üretimin parçalanması ve gelir dağılımının bozulması halinde, Endonezya, Tayland, Malezya ve Filipinler'de yaşayan yoksul sayısının 40 milyondan 90 milyon kişiye çıkabileceği kaydedildi.

Brezilya faktörü

Öte yandan, Latin Amerika ülkeleri, Washington'da yapılan ortak toplantılarda, global krizden olumsuz etkilenen Brezilya'nın içinde bulunduğu mali krizin de ele alınmasını istiyor.

Bununla beraber, çok az gözlemci Dünya Bankası ve IMF toplantıları sırasında, bu konunun gündeme gelerek çözümlenebileceğini düşünüyor.

Dünya Bankası ekonomistlerinden Eliana Cardoso, yaptığı açıklamada, "Brezilya'da yaşanacak gelişmeler, Latin Amerika bölgesi için çok önemli olmasına karşın toplantılarda, Rusya krizi, Avrupa ve Latin Amerika'dan muhtemelen daha önemli bir konu olacak" yorumunda bulundu.

Cardoso, "Latin Amerika ekonomilerinde yaşanan bir durgunluğun ABD ekonomisini etkileyebilir" dedi.

10 yıl kayıp

Latin Amerika kıtasında yer alan ülkelerin büyük bölümü, 1980'li yılları, "kayıp 10 yıl olarak" tanımlıyor.

Bu ülkeler, 1990'dan itibaren kapalı ekonomilerini açarak, enflasyonun düşürülmesinde önemli rol oynayan reformları gerçekleştirip, ekonomilerinde büyüme sağlamışlardı.

Buna karşılık, Rusya'nın iki katı, Latin Amerika kıtasının gayrisafi milli hasılasının (GSMH) ise yüzde 45'ine sahip Brezilya, Asya krizinin yarattığı olumsuz dalgalanmalardan etkilenmişti.

Rusya'nın para birimi Ruble'yi Ağustos ayında devalüe etmesinin ardından yatırımcılar, para birimini güçlü tutmak için önemli ölçüde dolara güvenen Brezilya'dan ayrılmaya başlamıştı.

Bunun üzerine Brezilya'nın döviz rezervi Eylül ayında 48 milyar dolardan 20 milyar dolara düşmüştü. Bu ülkenin döviz rezervinin azalması üzerine IMF ve G-7 ülkeleri Brezilya'ya acil yardım çağrısında Bölge ülkeleri, Brezilya'nın devalüasyon yapmasından endişe duyuyor. ■ WASHINGTON

Dünya Bankası'nın hazırladığı rapora göre açlar ordusu gittikçe büyüyecek.

Dünya Pusulası

Hükümet yetkilisi kaçırıldı

MOSKOVA- Çeçenistan'daki Rus hükümet temsilciliğinin bir üst düzey yetkilisi önceki gün başkent Grozni'de kaçırıldı. Rus hükümetinin Çeçenistan temsilcisi Georgi Kurin'in açıklamasına göre, temsilciliğin Sosyo-ekonomik Daire Başkanı Akmal Saidov, kimliği belirsiz kişilerce kaçırıldı. Saidov'un, Çeçen komutanların kongre toplantısı yapmakta oldukları stadyumun yakınında yürüdüğü sırada kaçırıldığı kaydedildi. Çeçen komutanların bu kongresinde, Devlet Başkanı Aslan Mashadov'a istifa çağrısı yapılmıştı. Rusya Devlet Başkanı Boris Yeltsin'in Çeçenistan temsilcisi de daha önce kaçırılmıştı.

MSF ülkeden çekiliyor

HONG KONG- Kuzey Kore'de açlık çeken halka yardım amacıyla iki yıldır bu ülkede faaliyet gösteren Sınır Tanımayan Doktorlar (MSF) örgütü, yetkililerin tutumu nedeniyle bu ülkeden çekildiğini açıkladı. Örgütün açıklamasında, Kuzey Koreli yetkililerin tutumundan yakınılırken, yardım sağlayan ülkelerin yardım politikalarını gözden geçirmeleri ve gıda yardımının kullanımını denetlemeleri istendi. MSF, 30 kadar personeliyle Kuzey Kore'de özellikle sağlık kuruluşlarına önemli yardım sağlamıştı. Örgütün Pekin'deki bürosu, geçen Nisan ayında Kuzey Koreli tanıkların ifadelerine dayanarak, devletin gelen yardım malzemelerini halka dağıtmadığını bildirmişti.

Muhalefet yürüyüşten vazgeçti

BAKÜ- Azerbaycan'da, iktidar ile yürüyüş güzergahı konusunda anlaşamayan muhalefet, dün başkent Bakü'deki Bilimler Akademisi önünden başlaması planlanan yürüyüşten vazgeçti. Azerbaycan Halk Cephesi Partisi lideri ve eski Cumhurbaşkanı Ebulfeyz Elçibey ve Musavat Partisi Genel Başkanı İsa Kamber'in de aralarında bulunduğu yaklaşık 3-4 bin kişilik grup, Bilimler Akademisi önünde bir saat kadar bekledikten sonra dağıldı. Grup dağılmadan önce birer konuşma yapan Elçibey ve Kamber, eşit şartlarda seçime gidilmesi taleplerini yinelediler ve haklarını sonuna kadar arayacaklarını söylediler. Muhalefetin 12 Eylül'deki miting girişimi, polis ile göstericiler arasında taşlı sopalı çatışmalara dönüşmüştü. İktidarın bugünkü yürüyüşe izin vermemesi ve muhalefetin ısrarlı davranması gergin bir bekleyişe yol açmıştı.

'Arnavutluk kabile kurbanı

TİRAN- Görevinden istifa eden Arnavutluk Başbakanı Fatos Nano, ülkesinin kabile türü savaşların kurbanı olduğunu belirtti. Nano yaptığı açıklamada, Arnavutluk'ta siyasetin, ilkelliğin esiri olduğunu kaydederek, "Arnavutluk kabile türü savaşların kurbanı olmuştur" dedi. Nano, siyasi programını gerçekleştirmek için kendisine zaman tanınmadığını ifade ederek, "Koalisyon hükümeti üyeleri benim siyasi olarak cenaze törenimi hazırlamak için muhalefetle birlikte hareket etmişlerdir" dedi. Başbakan Nano, Cumhurbaşkanı Recep Meydani'ye gönderdiği mektupta istifa ettiğini bildirmişti.

S.Lanka'da savaş tırmanıyor

Sri Lanka'da Tamil bölgesinin bağımsızlığı için mücadele eden Tamiller 600 askerin cesedini Kızılhaç'a teslim etti

■ DÜNYA HABERLERİ SERVİSİ

Yafna'da bir uçağın kaybolması üzerine yolcular rezervasyonlarını iptal ettirdi.

Sri Lanka'da Tamiller ile devlet arasında süren savaşın şiddeti iyice arttı. Gerillalar ile devlet güçleri arasında çıkan çatışmalarda 600 askerin öldüğü bildirilirken, önceki gün Yafna'dan havalandıktan sonra kaybolan uçağın gerillalar tarafından kaçırıldığı sanılıyor.

Tamil halkının bağımsızlığı için savaşan Tamil Eelam Kurtuluş Kaplanları (LTTE) ülkenin kuzeyinde pazar gününden bu yana devam eden çatışmalarda öldürdükleri 600 askerin cesedini Uluslararası Kızılhaç Komitesi'ne teslim ettiler.

Sri Lanka'nın başkenti Kolombo'da bulunan bir Kızılhaç yetkilisi, Tamil Eelam Kurtuluş Kaplanları (LTTE) örgütünce kendilerine verilen 600 cesedi, Sri Lanka askeri yetkililerine teslim edeceklerini söyledi.

Tamillerin denetimindeki Mallavi'de cesetleri teslim edilen askerlerin, Killinoşi ve Paranthan kentleri çevresinde son üç günde meydana gelen çatışmalarda öldürüldükleri belirtildi.

Sri Lanka ordusu, önceki gün yaptığı açıklamada, çatışmalarda en az 527 kişinin öldürüldüğünü, bunların 200 kadarının asker olduğunu bildirmişti. Kızılhaç yetkililerince yapılan açıklamaların

Sri Lanka devleti tarafından yapılan açıklamalarla çelişmesi ise kirli savaşın psikolojik yönü olarak değerlendiriliyor.

Bu arada, Sri Lanka'nın kuzeyindeki Yafna yarımadasından önceki gün havalandıktan sonra kaybolan uçağın, Tamil gerillaları tarafından kaçırıldığı sanılıyor.

Uçağın sahibi Lionair adlı havayolları şirketi yetkilileri, LTTE örgütünün son günlerde, Yafna yarımadasına uçuşları durdurmamaları halinde uçakları düşürme tehdidinde bulunduğunu söyledi.

LTTE, bazı özel havayollarının askerleri sivil kıyafetlerle taşıdığını öne sürüyor. Başkent Kolombo'ya gitmek üzere Yafna'dan havalanan Antonov-24 tipi yolcu uçağında 48 yolcu ve 6 mürettebat bulunduğu açıklanmıştı.

Birleşik İrlanda için çağrı

İşçi Partisi'nin Kongresi'ne konuk olarak katılan Sinn Fein lideri Gerry Adams, İngiltere Başbakanı Tony Blair'e "Birleşik İrlanda'yı destekle" çağrısında bulundu.

Sinn Fein lideri Gerry Adams, Blackpool'da yapılan İşçi Partisi Kongresi'ne konuk olarak katıldı. Adams, İngiltere Başbakanı Tony Blair'e Kuzey İrlanda'nın İrlanda Cumhuriyeti ile bütünleşmesine destek vermesi çağrısında bulundu. Blair ise Birleşik İrlanda ile ilgili görüş bildirmekten kaçındı.

Blair, Kuzey İrlanda Barış Anlaşması'nın şartlarının yerine getirilmesinin önemini vurgulamakla yetindi. Bu şartlar içinde silahsızlanmanın önemine de işaret eden Blair, anlaşmanın tümüyle uygulanması için iki yıl süre gerektiğine işaret etti.

Blair, silahsızlanmanın anlaşmanın uygulanmasında önemli bir kilometre taşı olduğuna da işaret ederken, taraflardan sözkonusu maddenin uygulanabilirliğinin sağlanması için daha çok çaba istedi.

Blair'ın, Kuzey İrlanda Başbakanı David Trimble, Sinn Fein Lideri Gerry Adams ile Başbakan yardımcısı ve Sosyal Demokratik İşçi Partisi Genel Başkan Yardımcısı Seamus Mallon ile Blackpool'da birer görüşme yapması bekleniyor.

Bu görüşmede, Adams'ın Başbakan Blair'e partisinin anlaşmanın uygulanması için üzerine düşeni yaptığını, ancak aynı çabayı Başbakan Trimble'da görmediğini söylemesi de bekleniyor. Adams'a göre, Trimble'ın oluşturulacak Bakanlar Kurulu'na kendisi ve yardımcısı Martin McGuinness'i almama yönündeki eğilimi de bunun en önemli göstergesi.

Trimble ise Sinn Fein milletvekillerinin Bakanlar Kurulu'nda yer almalarının şartının IRA'nın elindeki silahların teslimi olduğunu ve bu şartın henüz yerine getirilmediğini savunuyor. ■ LONDRA

WASHINGTON MEKTUBU

yücel demirer

İlk Vietnam Savaşı Müzesi...

ABD'nin ilk Vietnam Savaşı Müzesi geçtiğimiz hafta Holmdel, New Jersey'de açıldı. Müzenin tanıtımında ve savaşın müze ziyaretçilerine sunuluşunda çerçeveyi oluşturacak metin üzerinde üç yıl tartışıldıktan sonra yapılan açılış töreni, tartışmanın tüm taraflarını tatmin etmekten uzaktı. Vietnam Dönemi Eğitim Merkezi adı altında biraraya getirilen uzman grubu, geçtiğimiz yıl kendilerine sunulan bir başka metni reddetmişti. Savaş karşıtı gösterilere ve Vietnam'da savaşan askerlerin uyuşturucu kullanma alışkanlığına çok fazla yer verdiği için reddedilen metnin bir diğer kusuru olarak da, Vietnam'da kaybolan ya da hapsedilen ABD askerlerine ilişkin bilgi ve belgelerin kamuoyundan sistemli olarak saklandığı eleştirisini içermesiydi.

Sonuç olarak yazılan çerçeve metinde "orta yol"un bulunduğu kesin görünüyor. Komite üyesi ve Vietnam gazisi Anthony Dellano'ya göre "Vietnam gazileri artık rahatlıkla çocuklarını bu müzeye götürebilecek". Kendisi de Vietnam'da savaşmış ve müzenin açılış bildirgesini yorumlayan Vassar College profesürü Robert K. Brigham'a göre ise bildirgeyi yazanlar "nesnel olayım derken aslında savaşa ilişkin açık seçik bir mesajı olmayan bir şey çıkarmışlar ortaya".

BM Gelişme Programı

Birleşmiş Milletler tarafından Hollanda'da yayınlanan "Gelişme Programı Raporu"na göre insanlar arasındaki paylaşım oranları giderek geriliyor. Yeni yapılan bu araştırmaya göre, en zengin 225 kişinin mal varlığı, tüm dünya nüfüsunun yoksul yüzde 50'sinin mal varlığına eşit. Aralarında Bill Gates'in de yer aldığı ilk üç zengin kişi, 48 en yoksul ülkenin toplam gelirinden daha büyük bir gelire sahipler. Araştırmanın üzerinde çalıştığı 173 ülkeden 70'inin geliri, 10 yıl öncesinin gerisinde. Örneğin Afrikalılar 25 yıl öncesinden yüzde 20 daha az tüketebilmişler. Rapora göre 1 milyar insan yoksulluk ve buna bağlı olak eksik beslenme, okuma yazmada gerilik ve benzeri sıkıntılar içinde. Program yöneticisi James Custave Speth'e göre bugün dünyanın yoksulları en temel gereksinimlerini edinme şansından bile yoksunlar.

Aynı Rapor'a göre, zengin kuzey ülkelerinde yaşayan yüzde 20'lik dünya nüfusu, dünya tüketiminin yüzde 86'sını gerçekleştiriyor. En yoksul yüzde 20'nin tüketimi ise yalnızca yüzde 1.3. Uzmanların hesaplamalarına göre tüm dünya düzleminde temel eğitimin, çevre temizliğinin, temel sağlık hizmetlerinin ve beslenmenin özlenen düzeye getirilebilmesi için harcanması gereken sırasıyla 6, 12 ve 13 milyar dolar. Dünya düzleminde yalnızca silahlanma için yılda 780 milyar harcandığı, 435 milyar doların tütün, alkol ve lüks tüketim malzemeleri reklamlarına gittiği gözönüne alındığında, araştırmanın satırları arasından sözülüp gelen vahşet rahatlıkla hissedilebilecektir.

Santiago Sokaklarında Kan

Sosyalist Cumhurbaşkanı Salvador Allende'yi deviren, binlerce Şilili'nin yaşamına malolan askeri darbenin 25. yıldönümü olaylı geçti. 1973 darbesini protesto etmek amacıyla sokağa çıkan göstericilere polis saldırdı. "Demokratik" Şili'de izlenen bu durum, askeri darbenin kalıntıları olarak yorumlanıyor.

Sosyalist Parti lideri Allende'nin başkanı olduğu "Halk Birliği" hükümeti 1970 seçimlerini kazanark iktidara gelmişti. Şili Sosyalist ve Komünist partileri ile diğer sol örgütlenmelerin destekleği Allende yönetimi, 1973'deki kanlı askeri darbe ile devrilmişti. Kennecott, Anaconda ve Cerro bakır şirketleri ile iletişim devi ITT'nın çıkarları doğrultusunda yapılan darbenin ilk gününde Allende cumhurbaşkanlığı sarayında elinde silahıyla öldürülmüştü.

İktidarı alan General Augusto Pinochet yönetimi binlerce insanı işkencede öldürmüştü. Pinochet, iktidarı 1989'da terketmesine rağmen bugün hala Şili Senato'sundaki koltuğu ve ordu ile koruduğu sıkı ilişkileri ile siyaset alanında etkili bir figür.

İran'ın füzeleri

Geçen hafta bir askeri geçit töreninde "Şahab-3" isimli orta menzilli füzelerini sergileyen İran, ABD ve İsrail'i kaygılandırıyor, İran'dan ateşlenmesi durumunda İsrail ya da Suudi Arabistan'daki Amerikan kuvvetlerini vurma kapasitesi olduğu belirtilen füzenin daha gelişkin modelleri üzerinde çalışıldığı İran Savunma Bakanı Ali Shamkhani tarafından açıklandı. Shamkani ayrıcı füze teknolojisinin Rusya, Çin ve Kuzey Kore'den alındığı iddialarını reddetmişti.

Geçtiğimiz günlerde İran'ın güney şehri Bushehr'deki nükleer santralini bombalayabileceği yolunda İran'ı uyaran İsrail'e verilen yanıt Sahab-3'lerin gösterilmesi oldu. İran Yönetimi füzelerinin deniz düzeyinin 155 mil üzerinde, 1 tonluk savaş başlıkları taşıyabilme yeteneğinde olduğunu açıkladı.

Bu kriz öncesinde resmi olmayan bir gezi çerçevesinde ABD'de bulunan İran Cumhurbaşkanı Muhammad Hatemi basın ve iş çevrelerinden seçkin bir grupla biraraya gelmiş ve iki ülke arasındaki kültürel ilişkilerin geliştirilmesi yönündeki dileğini dile getirmiş. Bu çağrısının yanlış anlaşılmaması konusunda basın mensuplarını uyaran Khatami, devleti ile ABD arasındaki resmi ilişkilerin, bu ülkenin İran'a yönelik düşmanca tutumuna son verene kadar kurulma şansının olmadığı açıklamıştı. Dışişleri Bakanı Madeline Albright'ın Haziran ayında iki ülke arasındaki ilişkilerin düzeltilmesi yolunda yaptığı çağrıya yanıt niteliği taşıyan bu açıklama, Khatami'nin "Şeytan Ayetleri" yazarı Salman Rüşdi'nin idamı için verilen fetvanın geçerliliğinin kalmadığını açıklaması ile ilgiyle karşılanmıştı.

Filistin devleti

Monica Lewinsky skandalıyla geçen yoğun aylardan sonra ABD Başkanı Clinton dış politika sorunlarına ağırlık vermeye başladı. Geçtiğimiz pazartesi günü Birleşmiş Milletler Genel Konseyi'ne seslenen Filistin lideri Yaser Arafat, yaptığı konuşmada geleneksel yaklaşımını sürdürdü. Arafat'ın BM konuşmasından sonra Clinton, Netanyahu ve Arafat'la birlikte basın mensuplarının önüne çıktı. Barış sürecinde ilerleme kaydedilmeye devam edildiği gibi bulanık bir üslupla görüşmeleri kamuoyuna açıklayan Clinton'un Arafat'ı Filistin devletinin kuruluşu yönündeki taleplerini şimdilik ertelemesi konusunda ikna etmeye çalıştığı belirtiliyor.

Daha önce, İsrail'le yürüttükleri görüşmelerden Mayıs ayına kadar herhangi bir sonuç çıkmazsa kendi devletlerinin kuruluşunu kendilerinin ilan edeceğini açıklayan Arafat'ın Filistin devletinin meşruiyeti konusundaki atacağı adımlar merakla bekleniyor.

Her kesimi yakından ilgilendiren genel seçimlerin yaklaşması RTÜK'ü de harekete geçirdi

RTÜK'te seçim hazırlığı

Genel seçimlerin ertelenmesini isteyen ancak bu yönde ilk adım atan olmak istemeyen siyasi partiler seçim zamanı tartışmalarını sürdürürken, seçim heyecanı Radyo ve Televizyon Üst Kurulu'nu da (RTÜK) sardı.

24 Aralık 1995 seçimlerinde parlamentoya Biltekin Özdemir ve Cumhur Ersümer'i gönderen RTÜK'te Başkan Kutlu Savaş, Başkan Yardımcısı Şevki Göğüsger, üyelerden Güneş Müftüoğlu ve Fatih Karaca'nın 1999'da yapılacak seçimlerde aday olacağı belirtiliyor.

Savaş ANAP'tan aday

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu'nun kuruluş ve işleyişini içeren 3984 sayılı Kanun gereğince, siyasi partilerin gösterdikleri adaylar arasından TBMM Genel Kurulu'nda yapılan oylama sonucu seçilen RTÜK üyeleri, görevlerini yaparken tarafsız olmaya özen gösterseler de partili olduklarını unutamıyorlar.

Yaklaşık 4 yıl önce kurulan RTÜK bugüne kadar TBMM'ye iki milletvekili gönderdi ve yenilerini de göndermeye hazırlanıyor.

18 Nisan 1999'da yapılacak genel seçimlerde halen RTÜK Başkanlığını yürüten Kutlu Savaş'ın ANAP'tan milletvekili adayı olacağı belirtilirken, Başkan Yardımcısı Şevki Göğüsger'in ANAP'tan Kırşehir Milletvekilliği'ne, Güneş Müftüoğlu'nun DYP veya DTP'den Zonguldak Milletvekilliği'ne, Fatih Karaca'nın da kendisini ikinci kez üyeliğe aday gösteren DYP ya da FP'den Ankara Milletvekilliği'ne aday gösterileceği dile getiriliyor.

Milletvekili üyeler

RTÜK'te başkanlıktan ve üyelikten istifa eden Orhan Oğuz, halen üye olan Şevki Göğüsger ve Güneş Müftüoğlu daha önce milletvekilliği yapmış olan üyeler.

Halen RTÜK'te görev yapan üyeler ve onları aday gösteren siyasi partiler şöyle: Kutlu Savaş (Başkan) - ANAP, Şevki Göğüsger (Başkan Yardımcısı) - ANAP, M. Emin Başer - Kapatılan RP, Tülay Çetingüleç - DSP, Mehmet Doğan - Kapatılan RP, Fatih Karaca - DYP, Güneş Müftüoğlu - DYP, Ercan San - ANAP, Nedim Tekin - DYP. ■ ANKARA

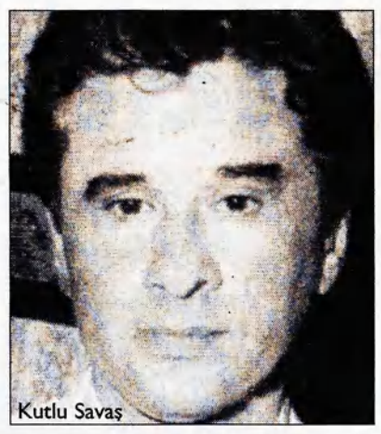
Kutlu Savaş

Orhan Oğuz

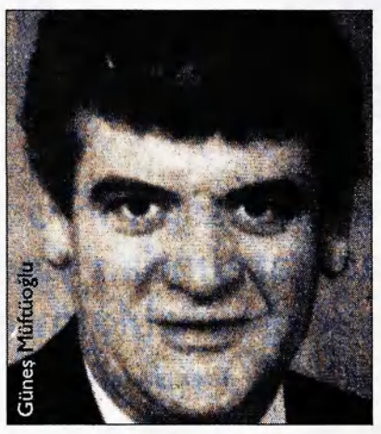
Güneş Müftüoğlu

ESKİ BAŞKANLARA 'HATIRA PLAKETİ' VERİLDİ

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) eski başkanları Prof. Dr. İbrahim Agah Çubukçu ile Prof. Dr. Orhan Oğuz'a, RTÜK üyelerinin de katıldığı bir törenle hatıra plaketi verildi.

RTÜK'te düzenlenen törende konuşan RTÜK Başkanı Kutlu Savaş, Prof. Dr. İbrahim Agah Çubukçu ile Prof. Dr. Orhan Oğuz'un, hem üye hem de başkan olarak tecrübeleri, bilgi ve becerileriyle çalışmalara büyük katkıda bulunduklarını ifade etti.

Prof. Dr. İbrahim Agah Çubukçu da, RTÜK'ün, kurulduğu günden bu yana ülkeye çok değerli hizmetler yaptığını, yönetmelikler çıkardığını, ilkeler tespit ettiğini, yaptığı toplantılarla yayıncılığın önemini vurguladığını iddia etti. Medyanın Türkiye'de birçok konunun aydınlanmasında büyük hizmetler verdiğini belirten Çubukçu, şöyle dedi: "Sadece medyaya yüklenmek, bazı kusurları onlara yüklemek doğru değildir. Ailelere, okullara, çeşitli müesselere, hepsine görev düşmektedir. Örneğin şiddetten söz ediyoruz. Yalnız RTÜK bir şey yapamaz." ■ ANKARA

Bizim Aydınlar Bizim Medya

RAGIP DURAN

18 Eylül tarihli Le Monde gazetesinde, "Entellektüeller ve Medya" konulu tartışma hakkında iki tam sayfada altı Fransız aydınının makaleleri yayınlandı (Bu konuda gelecek hafta Radikal İki'de bir derlemeye yer verilecek.) Toplum bilimci Pierre Bourdieu'nün "Televizyon Üzerine" (YPK Yayınları) başlıklı kitabının yayınlanmasından sonra yaygınlaşan bu tartışmada, aydınların medya karşısında nasıl bir tutum takınmaları gerektiği gündemde. Doğa, yapı, işlev ve konum olarak muhalif olması gereken aydın, yalan dolan, eğlence-aldatmaca, reklam-propaganda aracı haline gelmiş olan ve siyasi-ideolojik-iktisadi iktidarın toplum içindeki beşinci koluna dönüşmüş olan medya karşısında ne yapacak? İçine girip onu değiştirmeye mi çalışacak? Dışında kalıp onu eleştirip, sorgulayıp yıkmaya mı çalışacak? Egemen, yani "Rıza Üreten" medyayı, yine aynı bu medya aracılığıyla mı teşhir edecek? Tartışmanın özünü oluşturan sorular bunlar. Bir başka deyişle, medyanın dünyada ve toplumda eskisine oranla daha güçlü, daha etkili hale geldiği bu sözde "Global İletişim Çağında", Zola'nın, Gramsci'nin Nizam'ın Sartre'ın Chomsky'nin ya da Said'in tanımladığı 'entelektüel' kılık kıyafet, akıl izan, resim-tanım, rol ve görev değiştirip yeni tür bir 'Medyatik Aydın' halini mi alacak? Fransa'da sağcı aydınlar, mesela Bernard-Henri Levy, hem yazdıkları hem de yaptıklarıyla bu yeni 'Medyatik Aydın' tanımını savunuyor. Bu yeni medyatik aydınları, solcu Serge Halimi "Yeni Bekçi Köpekleri" olarak tanımlıyor, kimileri de bunlara "Çağdaş Soytarılar" adını veriyor. Bunları sıradan insanlardan, ya da diğer medyatik şahsiyetlerden (artiz, şarkıcı, türkücü, futbolcu, manken...) ayırdeden neredeyse tek nitelik, tahsil terbiye görmüş olmaları dolayısıyla da bilgi ve kültür sahibi olmaları. Gerçi bu da tartışmalı ya neyse... Bunların bilgi ve kültürü ne tür bilgi ve kültür ki? Sağcı Fransız aydınları, geleneksel yani muhalif ve angaje aydınların totaliter olduğunu ileri sürüp onların medyanın önderliğine karşı çıktığını belirtiyorlar, muğlak ve mutlak bir çoğulculuk ve özgürlük adına medyatik aydınlara da medyada neredeyse çerez babında yer verilmesi gerektiğini söylüyorlar. Sağcılar, solcu aydınların önderliklerinin egemen medya tarafından tanınmadığı kabul edilmediği için bu solcuların medyayı eleştirdiğini ve halktan koptuklarını filan da iddia ediyorlar.

Bize gelince... Şöyle bir karıştırın gazetelerin künyelerini, bakalım kaç tane akademi kökenli profesyonel gazeteci göreceksiniz. Eski doçentleri, profesörleri kırpıp kırpıp Genel Yayın Yönetmeni ya da köşe yazarı yapıyorlar, Türk medyasında. Onlar da aydın kimliklerini, akademisyen namuslarını portmantoya asıp giriyorlar medya plazalara. Üniversite de iken yayınladıkları ve sonraları baskısı bitmiş kitaplarının yeni baskılarını yapmayı rededenler var aralarında ayrıca çoğu ünvanlarını kullanmıyorlar. Çünkü onlar artık gazeteci! Maaşları eski maaşlarının on katı, prestijleri çok daha yüksek, havalarından geçilmiyor... Çoğu pişman: "En verimli yıllarım üniversitede üç kuruş maaşla geçti. Kimse bilmezdi tanımazdı beni o zamanlar" dediklerini duyar gibiyim. O zamanlar kürsü başkanı dekan hatta Rektör bile pek umurlarında değildi. O zaman solcuydu onlar yahu! Şimdiyse başlarında ya bir patron var ya da servis şefi. Bunlar geçmişlerini inkar edecekler ama bugün bulundukları yere bu geçmişleri sayesinde geldiklerini bildikleri için bu reddi mirası açıkça yapamıyorlar. Kıvranıyorlar. Halen üniversitede görevlerini sürdürüp düzenli ya da belirli aralıklarla medyaya katkıda bulunanlar ayrı bir kategori. Onları akademisyen meslektaşlarından sorun. "Haa o mu? Haftada üç saat ders verir gider, buraya pek uğramaz!Gasteci oldu o!" derler. "Gasteci" sözcüğünü telaffuz ederken de bir gülümseme belirir bıyıkaltında. "Gasteci" bu gercek akademisyenlerin sözlüğünde "Satılmış" anlamına gelir.

Ben her iki kategoridekilere de sadece acıyorum. Düşünebiliyor musunuz, üniversitede kalsalardı, gençlerle eğitim ortamında birlikte olmak gibi müthiş zevkli ve nispeten özgür bir mecrada yaşayacaklardı. Bugün onlar kalem memuru. Akademiyi terketmeselerdi Habermas'la uğraşacaklardı. Bugünse Seda Sayan haberlerinin manşetteki yerini "etüd ediyorlar."

Bunlar artık aydın değil, bunlar "gasteci". Hem de "iktidarın gastecisi". Have a nice day!...

RSF kınadı

Merkezi Paris'te bulunan Sınır Tanımayan Gazeteciler, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Tayyip Erdoğan taraftarlarının gazetecilere saldırısını kınadı.

RSF tarafından yapılan yazılı açıklamada, Erdoğan'ın Fazilet Partisi yetkilileriyle yaptığı toplantıdan sonra düzenlenen protesto gösterisinde, Milliyet muhabiri Ahmet Dumanlı, Yeni Yüzyıl muhabiri Levent Öztürk, Star televizyonu kameramanı Serhat Sunay ve TGRT kameramanı Adnan Gül'e saldırıldığına işaret edildi.

Açıklamada, Erdoğan'a yönelik hapis cezasını protesto eden İslamcı militanların saldırısından büyük endişe duyulduğu belirtildi ve saldırılarla ilgili olarak soruşturma yapılması çağrısında bulunuldu. ■ İSTANBUL

İran'da devlet-basın gerginliği

İran'da son zamanlarda artan basın özgürlüğü ihlalleri nedeniyle gerginleşen devlet-basın ilişkilerinde halk sessiz kalıyor. Özellikle kadınların baskı altında tutulduğu İran'da son olarak kadın gazetesinin yetkilileri sorgulandı.

CAME-YE SALİM DE KAPATILDI

İran'da yayımlanan aylık Came-ye Salim (Sağlıklı Toplum) dergisinin yayın izni, dergide İran İslam Cumhuriyeti'nin kurucusu Ayetullah Humeyni'ye hakaret edildiği gerekçesiyle iptal edildi.

Tahran Eyaleti Adliye Başkanı Ali Razini'nin, derginin geçmiş sayılarında Ayetullah Humeyni'ye hakaret etmek, yalan haber yayımlamak ve Humeyni'nin sözlerini saptırmak iddiasıyla açtığı dava sonucu, derginin yayın izni iptal edildi.

Hemşehri gazetesi, dergide yayımlanan ve ünlü İtalyan kadın gazeteci Orianna Fallaci'nin Humeyni ile yaptığı röportajla ilgili yazının hakaret unsurları içermesinin kapatma gerekçesi olduğunu yazdı. ■ TAHRAN

DEVLET İÇİ SUİKAST İDDİASI

Tahran milletvekili ve Zen (Kadın) gazetesinin İmtiyaz Sahibi ve Sorumlu Müdürü Faeze Haşimi, Güvenlik Kuvvetleri İstihbarat Başkanı Muhammed Rıza Negedi'nin, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Abdullah Nuri ve Kültür Bakanı Ataullah Mohacerani'ye düzenlenen saldırıya katıldığını iddia etti.

Eski Cumhurbaşkanı Ali Ekber Haşimi Rafsancani'nin kızı Faeze Haşimi, Negedi'nin, hakkında yalan haber vermek iddiasıyla açtığı davada önceki gün ifade verdi.

Zen gazetesinin haberine göre, Faeze Haşimi, "Negedi'nin saldırıda bulunduğunu gören tanıklarımız var. Onlarla konuştum ve bu tanıkların kimliklerini mahkemeye sunuyorum. Negedi, Mohacerani ve Nuri'ye saldırıda bulunuyordu" dedi. Faeze Haşimi, bir avukatın, 4 Eylül'de Tahran'da cuma namazından sonra düzenlenen saldırıdan bir gün sonra Milli Güvenlik Konseyi İç Güvenlik Komitesi'ne yazılı başvuruda bulunduğunu ve ifade verdiğini söyledi. Faeze Haşimi, savunmasında şunları söyledi:

"Basın demokrasinin dördüncü gücüdür ve kamuoyunun güvenini kazanmak zorundadır. Bazı kurumların basına engel oluşturması, ilk bakışta milli güvenliğin korunması ve güvenlik ortamının sağlanmasına hizmet ediyor görünmesine rağmen, uzun vadede güvensizlik duvarının oluşmasına, gerginliğe ve söylentilerin artmasına yol açacak, bu da basına, halka ve düzene zarar verecektir."

Basın kanunun hem kendisinde hem de uygulamasında eksiklikler bulunduğunu belirten Faeze Haşimi, bu konuda düzenlemeler yapılmasını da istedi. ■ TAHRAN

TELEVİZYON PROGRAMLARI

MED TV

08.00 Sabah Gündemi
09.00 Nuçe
11.35 Med Boyut
12.10 Muzik
13.00 Haberler
13.15 Müzik
14.10 Sanattan Hayattan
15.15 Danasina Bernama
17.25 Baxçeye Zarokan
19.00 Nuçe
19.45 Dengubas
20.30 Haberler
21.30 Yaşadığımız Günler
22.05 Sela Sor
00.05 Çend Dimen Ji Kurdistane
00.30 Nuçeyen Şeve

KANAL E

07.35 Gündem
09.30 Haberler
10.35 Borsanın Şirketleri
12.35 Dünya Modası
14.35 Sektör Sohbetleri
17.35 Dağarcık
18.35 Hedef Üniversite
20.00 Haberler
21.35 Ekonomi Satrancı
23.10 Pusula

KANAL D

09.00 Çizgi Dizi
11.00 Sabah Şekerleri
13.00 Sinema: Aşktan Da Üstün
17.00 Haberler
18.00 Aileler Yarışıyor
19.00 Haberler
21.05 Sinema: Tehlikeli Yaratık
23.10 Gecenin İçinden
23.50 Sinema: Sokak Silahşörleri
02.30 Platin

atv

07.00 Kahvaltı Haberleri
09.05 Çizgi Dizi
10.40 Ayşe Özgün Show
13.00 Gün Ortası
14.00 Çizgi Diziler
17.00 Yarışma
18.50 Dizi: Çiçek Taksi
20.00 Haberler
22.20 Magazin Forever
23.20 Bam Teli
00.00 Gece Haberleri
00.50 Sinema: Kod Adı Susturucu
02.30 Platin

FLASH TV

07.30 Cümbüş
11.00 Sinema: Müthiş Macera
13.15 Ankara Gündemi
15.00 Yıldo İle..
19.00 Ali Babanın Çiftliği
19.30 Haberler
20.30 Sinema: İki Cinayet
23.00 23. Saat
24.00 Gerçek Kesit

SHOW T.V.

09.15 Sinema: Yangın
11.30 Klip 98
13.30 Çizgi Dizi
15.30 Yarışma
16.15 Sinema: Yıkılış
20.00 Haberler
21.15 Yasemince
22.30 Dizi: Sonbahar Kadınları
23.30 Haber Hattı
02.00 Klip 98

TGRT

09.00 Huzura Doğru
10.30 Sabahın Sedası
12.30 Dizi: Kasabanın Sevgilisi
13.30 Pişir Pişirebilirsen
15.00 Çocuk Sineması
17.00 Haberle
17.30 Üç Yapraklı Yonca
19.00 Ana Haber Bülteni
20.00 Yarışma
22.30 Kiboş Geliyor
00.30 Muhabbet Saati

TRT 1

06.30 Bu Toprağın Sesi
09.00 Çocuk Saati
10.00 Haberler
13.30 Sinema: Oyun İçinde Oyun
15.05 Küçük Kadınlar
16.25 İnanç Dünyası
18.00 Haberler
19.00 Dizi: Bizim Mahalle
20.00 Haberler
21.15 Dilek Pınarı
22.20 Perde Arkası
02.30 Sinema: Askerin Türküsü

NTV

07.00 Güne Başlarken
09.00 Haberler
12.00 Günün İçinden
14.00 Haberler
18.05 Gece Gündüz
18.35 Kalite
19.00 Haber 19
20.05 Gündemdekiler
21.05 Ekonomi Dünyası
22.05 Pasaport
23.40 Spor

Kanal 7

07.00 Kanal 7'de Sabah
09.00 Çizgi Film
10.00 Ülkeden Ülkeye
13.45 Sinema: Harrison Bergeron
15.30 Belgesel
16.15 Sağlık Ocağı
18.30 Haberler
19.50 Dizi: Mutluluk Yolu
21.00 Haber Saati
22.40 Sinema: Cadfael III
01.30 Avrupa Gündemi

TV 2

08.30 Bu Sabah
11.00 Deniz Gurbetçileri
12.05 Dört Mevsim Kadın
14.00 Eski Şarkılar
17.00 Gide Gide GAP
19.00 Haberler
20.30 Akşama Doğru
21.15 Gündem Dışı
22.00 Haberler
22.30 Sinema: Çizmeleriyle Gömüldüler

HBB

10.00 Haberler
10.10 Politika Gündemi
11.05 Dört Mevsim
13.15 Müzik Klübü
16.00 Haberler
16.35 Hayvanlar Alemi
18.30 Ana Haber Bülteni
20.00 Konser
22.00 Onda On Haber
22.45 Sinema
24.00 Haberler
01.00 2'den 4'e

general electiric
RAN-PA
SLOGANA BAK! ÖL DE ÖLELİM.VUR DE VURALIM?!
ÖL DE ÖLELİM, VUR DE VURALIM. CESARETE ŞU CÜRETE BAK!
KIZIM BANA ACELE HASAN MUTLU CAN'I BULUN, BEKLİYORUM!

Medya Holding'e uyarı

Borsa Yönetim Kurulu, Sabah ve atv'nin yayıncısı da olan Medya Holding'in yazılı olarak uyarılmasına karar verdi. Kurul, Holding'in 12 Ağustos'taki Yönetim Kurulu toplantısında aldığı Gençlik Yayınları A.Ş.'nin sermayesinin yüzde 25'ine iştirak edilmesine ilişkin kararı, Borsa Başkanlığı'na 1 Eylül'de gecikmeli olarak bildirdiğini belirledi. Bu nedenle, Medya Holding'in yazılı olarak uyarılması kararlaştırıldı. ■ ANKARA

Reklamcılar hukuk mücadelesi veriyor

■ MEDYA SERVİSİ

Reklamcılar Derneği, bazı bakanlıkların, çıkardıkları yönetmeliklerle reklam sektörüne yaptırım uygulamasına karşı hukuki mücadele başlattı.

Dernek, alkollü içkilerin satış noktalarındaki reklamları ile kozmetik ve gıda reklamlarını kısıtlayan yönetmelikleri haksız bulduğu gerekçesiyle, Danıştay'da iptal davaları açtı.

Dernek yönetimi, şu açıklamada bulundu:

"Yasalar, yanıltıcı reklamla ilgili karar ve yaptırımlardan Sanayi Bakanlığı, Reklam Kurulu'nu sorumlu tuttuğu halde, bazı bakanlıklar çıkardıkları yönetmeliklerle reklam sektörüne karşı yaptırımlar uyguluyorlar. Reklamcılar Derneği, bu girişimleri özgürlüğün ve hukuk devleti ilkesinin çiğnenmesi olarak niteliyor." Açılan davalar, sektördeki kısıtlamara karşı açılan ilk hukuk mücadelesi olarak kabul ediliyor.

bulmaca

Levent Uluçer

SOLDAN SAĞA

1- Anarşizm ideolojisinin belirgin niteliği: Hiç bir ilke, görüş ve yasallığa bağlı kalmamak, hepsini yadsımak. **2-** Görünüş ve davranışları bakımından kadına benzeyen erkek. **3-** Portekiz halk dansı... Asya'da bir göl. **4-** "Gibi" anlamında zarf yapan Arapça önek... Su... "Lantan". **5-** Arıtımevi. **6-** Satrançta bir taş... İskambilde "sanzatu"nun kısa yazılışı... Sırça. **7-** Atın bir yürüyüş biçimi. **8-** Bilinen ya da kanıtlanan bir olaya dayanarak bilinmeyen bir olaydan hukuksal sonuç çıkarma... Yabancı. **9-** Osmanlılar'da gece bekçisi... Ürem, faiz.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1- Ortaçağ'da, okyanusta kullanılmış, yelkenli büyük gemi... Bosna-Hersek, Karadağ ve Sırbistan sınırında bölge. **2-** Hastalıktan kurtulma... İskambilde birli. **3-** Nişan alınan somut nokta... Ödünç verilen ya da alınan şey. **4-** "Uluslararası Denizcilik Örgütü"... Ayırdedici özelliğini verdiği harfin altına ve sağına yerleştirilen, daha küçük boyutlu karakter. **5-** "Lityum"... Duyarga. **6-** Bir tarikat şeyhinin müridi olmak ya da manevi bir hizmette bulunmak için izin istemek... İnsan vücudunun dış yüzü. **7-** Altın... Orta Afrika Cumhuriyeti'nin plakası. **8-** "Ramiz....." (Arnavutluk devlet adamı)... İlaç. **9-** Karışık renkli... Sıvacı aleti.

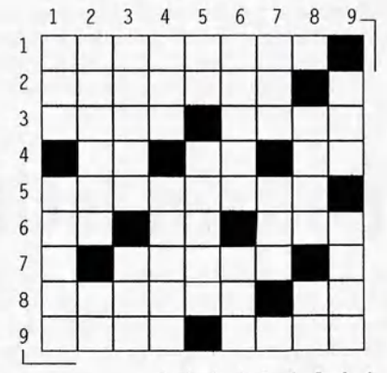

Dünkü bulmacanın çözümü

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	R	E	V	İ	Z	Y	O	N	■
2	E	S	E	R	■	A	Ş	■	S
3	F	İ	R	A	R	■	E	G	E
4	O	R	A	N	■	A	T	Ö	S
5	R	■	N	■	B	A	Y	■	E
6	M	A	D	D	E	■	A	L	P
7	■	T	A	R	E	T	■	A	A
8	D	O	■	E	R	E	B	U	S
9	E	L	E	N	■	B	A	D	E

Şehir Tiyatroları'nda Perde!

İstanbul Şehir Tiyatroları bugün perdelerini açıyor. Şehir Tiyatroları programı bugünden itibaren Harbiye Muhsin Ertuğrul Sahnesi'nde "Güz Bitiminde Moliere ya da Kibarlık Budalası", Fatih Reşat Nuri Sahnesi'nde "Hürrem Sultan", "Üsküdar M. Celal Sahnesi'nde "İkinci Ses", Kadıköy Haldun Taner Sahnesi'nde "Ahududu", Gaziosmanpaşa Sahnesi'nde "Eşik" adlı oyunları ile saat 20.30'da tiyatro izleyicisiyle buluşacak.

Brecht'in 'Yosma'sı Samsun'da

Dostlar Tiyatrosu, Genco Erkal'ın, bu yıl doğumunun yüzüncü yılını kutladığımız devrimci tiyatrocu Bertolt Brecht'in yapıtlarından uyarladığı "Yosma" adlı tek kişilik oyunu Samsun'da sahneleyecek. Geçtiğimiz tiyatro sezonunda da sahnelenen ve Zeliha Berksoy'un rol aldığı oyun, Büyük Samsun Oteli Salonu'nda 8-9 Ekim'de izlenime sunulacak. Oyunun müzikleri Kurt Weill-Hans Eissler'e, düzenlemesi Server Acim'e, sahne tasarımı ise Ayçin Tar'a ait.

Dengbêjler gerçek yaşamdan aldıklarını estetik bir yorumla halka sunarken bir yandan da tarihi dünden bugüne taşırlar

Dengbêjlerde gizli tarih

SALİH EROL / BATMAN

Kürt halkı içinde yaşadığı coğrafyayı, sosyal yaşamını, estetik beğenilerini, güncel yaşamın tüm süreçlerini en iyi şekilde 'dengbêjlik' geleneğinde dile getirmiştir. Kürtlerde yazılı tarih pek gelişmediği için sözlü tarih bu boşluğu doldurmuştur. Bu gelişime en büyük etkiyi ise dengbêjlik geleneği yapmıştır. Günümüzde hızla tükenmekte olan folklor değerlerinin yarattığı olumsuzluk karşısında, güncel yaşam içinde eskiyi koruyarak onu yeninin nefesleri ile tanıştıran 'dengbejlerin' söyledikleri, aynı zamanda tarihi birer belge niteliğindedir.

Dengbêjlik geleneği ve oluşturduğu edebiyat, Kürt folklorünün en eski aşamalarından bu güne, binlerce simge ve anlatım uslupları ile zenginleşerek geldi. Tam bir anlatım yeteneğine dönüştü. Dengbêjlik, halk tabakaları arasında boy vererek Mîr, Beg, aşiret reisleri ve köy odalarında icra olundu. Her dengbêj kendisinden önceki dengbêjin söylem tarzına sadık kalarak bu geleneği sürdürdü.

Dengbêjlerde arkaiklik

Prof. Dr. Celilê Celîl ve Prof. Dr. Ordixanê Celîl 'Destanên Kürdî' adlı çalışmalarında dengbêjlik sanatına 'arkaik' bir takvim teşkil edebilecek 'Sitî û Ferxê Destanı'nı örnek olarak verirler. Bu destana göre küçük bir çocuk daha annesinden doğar-doğmaz üç-dörk dizeli mitik şarkılar söylemeye başlar. Destana göre Ferxê daha annesinden doğduktan sonra şu şarkıyı söyler: "Neh roj, neh mehî min temam bûne / Li min çêbûn dest û rûnê /Ez axiqê Sitîyê Silêman Begê bûmê...(Dokuz gün dokuz ayım doldu / Ellerim ve yüzüm oluştu / Süleyman Bey'in kızı Sitî'ye aşık oldum...)"

Bu destanda ilk göze çarpan Ferxê'nın söylediği dörtlüklerin lirik olması ve üçlü dizelerin ise dini yönleri ağır basan dizeler olmasıdır: "Hey gavan hatî li wêda / Gopalê heft rîtilan li destê da / Tu bidî xatirê xwedê û pêxambêran / Bê û zarûkê hilînî ji komê zibilê da. (Hey çoban o taraftan geldin / Yedi karışlık değenek elinde / Allah ve peyganberin hatırı için / Gel ve çocuğu tezekin altından kaldır).

Dengbêjlerde aşk başkadır

Kürt folkloründe yer alan destanlardan biri de 'Binefşa Narîn û Cembelîyê Hekkarê'dir. Bu destanda yer alan dengbêjin adı 'Aşik hemo ve Ûmo' olarak geçer. Aşıq Hemo, Cembelîyê Mîrê Hekkarî'nin dengbêjidir. Mîr'in yanında ona destanlar, uzun manzum eserler icra etmektedir. Destana göre, Cebbarîyê Mîrê Hekkarî'nın başına gelenler, onu bir dengbêj yapar. Gördüğü her şeye için bir lirik manzum söyler.

Wedîh: "Şivano dilêmin dilekî dibêye / Eze herim cem bavê xwe / Ji bavê xwe ra bêjim / Bavo nobedarek ji min ra lazim e / Ku şev li dora çît û perdê min bikişînî nobetêye / Ko rahêje darê tifingê ye / Ji mexrîp hayanî fecera sibehê bikişîne nobetê ye. (Wedih: Çoban gönlüm diyor ki / Babamın yanına gideyim /Babama diyeyim ki / Baba bana bir bekçi lazım / Geceleri evin ve bahçenin önünde /tan vaktine kadar nöbet tutacak)

Cebbarî (Cembeli): "Xatuna min dilê min dibê ye /Xwede hebîna me emrê xwe de min ranahiştîye /Darê tifingê ye / Ez zilamekî xwedî kilfet im, xwedê zarok im / Tirsa min ez fakêtê lêxim li tifingê / Wê bi min de biteqî, zorakê min bimînin li çolê

ye" (Cembeli: "Hanımım gönlüm diyor ki / Ben ömrümde tüfek tutmadım / Evli ve çocuk sahibiyem / Tüfeğin tuzağına düşmekten korkarım / Patlamasından ve çocuklarımın sahipsiz kalmasından.)

Dengbêjlikte teşbih sanatı

Kendine özgün bir dili ve sanat imgesi ile bir felsefe oluşturmuş olan dengbêjlik, teşbih ve bir çok edebi hüneri kendi bağrında bütünleştirmiştir. Xelil Bego destanında dengbej bir güzeli (Edê) överken onun varlığının tüm detaylarını sırasıyla benzetme yoluyla somutlaştırmıştır. Bu teşbihlere bakacak olursak; "Ede'nin gözleri ve boyu ışığını dünyanın dört bir yanına yayılıyor". Alnı: "Alnı ayın bir parçası gibidir". Gözleri: "Kaşı ve gözleri kağıt üzerindeki resim gibidir." Burnu: "Burnu kekliğin gagasıdır." Ağız ve dudakları: "Ağzı ve dudakları Kuran'ın birer yaprağı." Yüzü: "Yüzünün elmacık kemiği Malatya elması gibi, Dağın göbeğindeki kar gibi beyaz ve kırmızı." Dişleri :" Dişleri Karacadağ'ın pirinci gibi." Boy-posu: "Elbisesi gül yaprağı desenli / Dört karış ve dört parmak yerde sürünür/ Yürüyüşü ördeğe benzer / Gölden çıkar karaya." şeklindeki teşbihler sevgiliyi farklı biçimlere büründürerek anlatmakta kullanılmıştır.

Dengbejlikteki gizli tarih

Dengbêjleri bir tek sevgiliyi ya da mîr ve ağalar için ürettikleri manzum eserlerle tanımak yanlış olur. Dengbêjlik geleneğinde gizli bir tarih yer alır. Kürtlerde bir çok dengbêj Kürt isyanlarını klamlara dönüştürmüşlerdir. Dengbêj Teyibo'nun Serê Smaîl Ağa İsyanı'nı anlatırken birçok öğeye de yer verir:

"Li hawar û îmdada Îsmaîl Axa, bavê Xosero reîsê kurda nayê / Agirê ku ketiye text û bayê Şahê Îranê / Tofana ku ketiye Kerbelayê // Lo birano sibe ye, emê midiyarê qesr û qonaxê Îsmaîl Axa, bavê Xosero, reîsê kurda diketin / Havîn e vi loman e, dinya germ e / Li vê girane, eskerê Şahê Îranê, bi girana Teyaran e / Bi gurmîna topan e // Esker giran e, ji siba Xwedê ve kişyane û hate ser me / Smaîl Axa bi du dengan, li Reşo û Silo re, li her du zarê êzîdiya dikir gazî / Digot: 'Lawo ji me ra çêbin, çepka xwazin dest hilînin / Hunê bikujin yuzbaşîyan, bînbaşîyan, generalan, nefer nekujin, nefer gune ne, em eşîr in ji me re şerm e" (Xosero'nun babası Kürtlerin reisi İsmail Ağa'nın imdadına yetişin / İran Şahı'nın tahtına düşen ateş / Kerbela'ya düşen tufandır //Oy kardeş sabahtır, Xosero'nun babası, Kürtlerin reisi İsmail Ağa'nın konağı yıkık / Yazdır ve hava sıcak /İran Şahı'nın askerleri uçakların desteği ile / Etrafı bombalıyorlar // Asker çoktur, sabahtan itibaren üzerimize geliyorlar / İsmail Ağa, Reşo ve Silo adlı iki Yezidi çocuğuna bağırarak / Diyordu ki: 'Çocuklar silah alın ve baş kaldırın / Yüzbaşıları, binbaşıları ve generalleri öldürün, askerlere dokunmayın. Onlar yazıktır. Biz soyluyuz, bize yakışmaz."

Yine dengbejler isyan eden aşiret reisleri hakkında ayrıntılı bilgi de verirler. Buna da Şerê Mala Faro (Cemîlê Çeto) destanından bir örnek verelim:

"Xasê digo Silemano lawo şereke giran li me diqewiye, li gorê memika, li çemê qumara, li warê quwluk, li çîyayê Kolîk, Zengayê Mamo, li warê Silê, li hafa Deşta Xerzan la ho li tepe ye / Min di girane dengê sêzê tivinga Bişarê Çeto bave Şelmo / Çemîlê Çeto bavê Feremez, Ehmedê İskan bavê Misto, bi tevî Silêmanê Mistê Xwedê bavê Ezê, Gula mala Dibo, ji siba Xwede ve di warê Silê de oxirme ye, Ezê bêjim Bişar Axa bextê bavê te ketime tu pesn û wesiyeta xwe nadî, nebêjî Gencoyê birayê min axa ye / Bi potîn û qondere ye / Nebejî Silêmanê Mistê ço bike çolê bi çarik û bi gore ye.... (Xase diyor ki: 'Süleyman oğul, ağır bir şavaş var, Memika mezarlığında, Kumara Çay'nda, Kevlik yöresinde, Kolik Dağı'nda, Zengaye Memo'da, Sile yöresinde, Garzan Ovası'nın karşısındaki tepede / Şelmo'nun babası Bişare Çeto'nun tetik sesleri geliyor / Feremez'in babası Cemile Çeto, Mustafa'nın babası Ahmede İskan, Eze'nin babası Süleymane Miste ile birlikte, Dibo aşiretinin gülü ile sabahtan beri Sile yöresinde arama yapıyorlar / Ben Bişar Ağa'ya diyeceğim ki, babanın bahtına düştüm sen kendini övüp vasiyetini verme, deme ki kandeşim Genco ağadır, potin ve kundura sahibidir, Söyleme Miste'nin oğlu Süleyman çarıklıdır."

Sanat gündemi

Musa Kart'ın sergisi Teşvikiye Nelli Sanatevi'nde

■ İSTANBUL

Tohum Kültür Merkezi'nde "Carla'nın Şarkısı" adlı filmin gösterimi saat 18.30'da

Beyoğlu Sineması Yaz Şenliği kapsamında bugün "Arizona Rüyası" adlı filmin gösterimi var.

Roland Emmerich'in yönettiği "Godzilla" adlı film Beyoğlu Emek ve Fitaş sinemalarında.

Musa Kart'ın karikatürleri 14 Ekim'e kadar Teşvikiye Nelli Sanatevi'nde.

Steven Spielberg'in yönettiği "Er Ryan'ı Kurtarmak" filmi Beyoğlu Fitaş ve Atlas sinemalarında.

Burhan Kum'un resim sergisi 17 Ekim'e dek Galeri Oda'da görülebilir.

Canan Tolon'un "Kaza Eseri" başlıklı sergisi 2 Ekim 3 Kasım tarihleri arasında izlenebilir.

Gail McCarty seramik-resim sergisi İMKB'de 13 Ekim'e kadar görülebilir.

Tülin Tanman resim sergisi İstanbul İş Bankası Sanat Galerisi'nde 2 Ekim'e dek gezilebilir.

Merih Akçam'ın sergisi 10 Ekim'e kadar Estet Sanat Galerisi'nde görülebilir.

■ ANKARA

Altanay Sanat Galerisi'nde Selva Genç'in resim sergisi 14 Ekim tarihine dek gezilebilir.

Türküler için yeni yorum

VECDİ ERBAY / İSTANBUL

Son dönemlerde türkü dünyasında bir hareketliliğin yaşandığı gözlemleniyor. Hergün bir yeni sanatçıyı piyasaya süren pop müzik kadar olmasa da, türkü dünyası da yeni sanatçılar çıkardı, çıkarıyor. Bu alanda yapılan çalışmaların nitelikli olması, yitirildiği sanılan itibarını yeniden kazandırdı türkülere. Bunda türkü ustalarının çalışmalarında gösterdiği performans kadar, ustaların gençlere sunduğu desteğin de katkısı var kuşkusuz.

Son dönem çalışmalarıyla genç sanatçı Emrah Çavaz'da bu gençler içinde yer aldı geçtiğimiz günlerde çıkardığı albüm ile. Çavaz'ın ilk albümü "Ben Bilemedim" adıyla Sertaç Müzik'ten çıktı. İlk albüm çalışmasında oniki türküye yer veren Emrah Çavaz, bir ilk çalışmada genellikle kaçınılmaz olarak karşımıza çıkan hataları en aza indirgemeye çalışmış.

"Ben Bilemedim" adlı ilk albümü geçtiğimiz günlerde Sertaç Müzik'ten çıkan Emrah Çavaz, halk ozanları geleneğini sürdürme çabası içinde olan bir sanatçı. "Gaziantep Yolunda" ile "Fincanın Etrafı Yeşil" adlı sevilen iki yöresel türkü dışında kalan on türkünün neredeyse tümünün söz ve müzikleri Emrah Çavaz'a ait. Albümde yer alan "Dersim'den Göç" ile "Acıya Dair"in sözleri Hayrettin Horoz, "Olamsın"ın sözleri Gülsüm Karakan'a, müzikleri ise Emrah Çavaz'a ait.

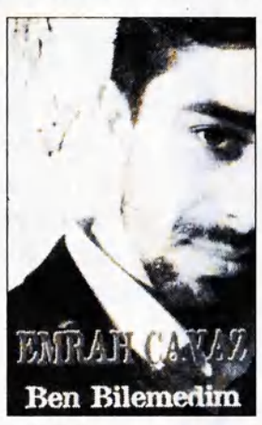

Gençlerin dayanışması

Albümün kapağına bakıldığında, albümde katkısı olan isimlerin neredeyse tümünün gençlerden oluştuğu görülüyor. Gençlerin bu dayanışmasına, işlerini sevmeleri ve işlerinin ehli olmaları da eklenince, hata düzeyi en aza inen bir ilk yapıtın ortaya çıkması sağlanmış gibi görünüyor. Gençler arasındaki bu dayanışma daha özgün yapıtların ortaya çıkmasını sağlayacaktır kuşkusuz. Bu gençlerin ustalar tarafından desteklenmesi, motive edilmesi, onların çalışmalarını daha profesyonel ve daha hızlı yapmalarını da getirecektir beraberinde.

Yılların deneyiminden, birikiminden yararlanarak, türküleri daha çağdaş boyutlara taşıyacak olan, kültür dünyasını zenginleştirecek olanlar yine gençler olacaktır. Bunu becerebilmek için düzenli ve disiplinli bir çalışmaya, araştırmaya gereksinimleri var. Bu zorlu çalışmadan yılmayan sanatçıların başarılı olmaları için hiç bir neden yok.

İlk çalışmasında, ozan geleneği bilgisinden ve Antepli olmanın avantajlarından büyük ölçüde yararlanıyor Emrah Çavaz. Konservatuvarda aldığı eğitimin yanısıra değerli bir folklor araştırmacısı olan babası Ali Çavaz'ın da emeklerinin katkısı vardır edindiği bilgi ve birikimde. Bazı parçalarında Antep yöresinin havasının sezilmesi, sanatçının bu yörenin kültürüne yabancı kalmadığını ve bundan yararlandığını gösteriyor. Sonuçta bu bilgi ve birikimini çağdaş bir yorumla buluşturuyor türkülerle.

Gençlerin emekleriyle çıkan bir ilk yapıtta elbette bazı aksaklıklar olacaktır. Emrah Çavaz'ın ilk yapıtı "Ben Bilemedim"de de aynı aksaklıklar var. Bu aksaklıkların başında teknik sorunlar hemen gösteriyor kendini. Bir de Emrah Çavaz'ın albümü için seçtiği türküler, nitelikleri bir yana, genel olarak yorumda bir tek düzeliğe neden oluyor. Ritmik parçaların azlığının bunda önemli rolü var. Yorumu ve sesi çok 'yeni' değil belki Emrah Çavaz'ın, ama özverisi, türkülere tutkusu yine de farklı bir tadla ulaşıyor dinleyenlere. Emrah Çavaz'ın türkülere en büyük katkısı ise üretkenliği. Çavaz, sadece söylemiyor, sözler yazıyor ve bunları besteliyor. Genel bir üretimsizliğin yaşandığı bir ortamda bu da az şey değil. Emrah Çavaz'ın ilk yapıtı "Ben Bilemedim" ileride yapılacak daha yetkin çalışmaların habercisi...

Altın Portakal yarışması başlıyor

KÜLTÜR SANAT SERVİSİ

Kemal Sunal "Onur Ödülü" alacak

Sinema Oyuncuları Derneği (SODER) ve Çağdaş Sinema oyuncuları Derneği'nin (ÇASOD) organizasyonun tavırlarına karşı katılmama kararı aldığı 35. Antalya Altın Portakal Film Festivali bugün başlıyor.

35. Antalya Altın Portakal Film Festivali, tüm tartışmalarla beraber her yıl olduğu gibi bugün de sanatçılar ve halkın katıldığı geleneksel kortej ile başlıyor.

Edinilen bilgiye göre, saat 16.00'da Falez Otel önünden başlayacak olan kortej, Hülya Koçyiğit, Fatma Girik, Yılmaz Duru, Memduh Ün, Kemal Sunal ve Engin İnal'ın da aralarında bulunduğu sanatçıların katılımıyla, Cumhuriyet Meydanı'ndaki açılış töreni ile son bulacak.

1964 yılından bu yana, birçok kez devletin muhalif sanatçıların filmlerini çeşitli biçimlerde yasaklayarak sürdüren ve 2 kez iptal edilmesinin dışında düzenli olarak yapılan Altın Portakal Film Festivali, bu yıl daha önceki yıllardan farklı olarak, sadece film gösterileri ile gerçekleştirilecek.

Bu yıl Türkiye'den ve uluslararası sanatçılardan oluşan 300 kişilik konuk listesine sahip olan festivalde, toplam 65 film yarışacak. Pekçoğu daha önce çeşitli festivallerde ödül almış olan yerli ve yabancı filmler, festival süresince, Batı, Plaza ve Prestij sinemaları ile Antalya Kültür Merkezi'nde (AKM) gösterilecek. Ayrıca festival süresince, Cem Karaca, Candan Erçetin ve Nilüfer konserler verecekler.

35. Antalya Altın Portakal Film Festivali etkinlikleri arasında 7 sergi de yer alacak. Cam Piramit Sanat Galerisi'nde Yılmaz Duru'nun "Yılmaz Duru 50. Sanat Yılı" sergisi, Talya Oteli'nde ise Hatice Donma'nın "Doğa ve Çevre" konulu yağlıboya resim sergisi sanatseverlerin beğenisine sunulacak.

Ephemera Derneği ile Burçak Evren'in ortaklaşa olarak düzenledikleri "Başlangıçtan Günümüze Kadar Türk Sineması'nın Kadın Oyuncuları" fotoğraf sergisi Falez Otel'de, Bella Fotoğraf Stüdyosu tarafından düzenlenen "Sanatçı Fotoğrafları sergisi Cam Piramit Meltem Salonu'nda sergilenirken, Agah Özgüç arşivinden "Antalya Altın Portakal Film Festivali Ödüllü Türk Filmleri" afiş sergisi ise Cam Piramit Toros Salonu'nda izlenebilecek.

Hale Sontaş'ın "Ve Kadının Adı Sultan ve Kadının Adı Marly ve Yüzyüze Tanrıları" resim sergisi, Antalya Kültür Merkezi'nde sergilenirken, Gül Yasa Aslıhan-Işık Aslıhan çiftinin "Boyalı Karpuz Sergisi" Hasan Subaşı Kültür Parkı'nda yer alacak.

KASET VE CD ÇIKTI. MÜZİK MARKERTLERDE

A
1- Boçî
2- Azizem
3- Narîn
4- Meyan
5- Meîro

B
1- Xanîmamın
2- Xwe Neveşere
3- Dîlem
4- Leylan
5- Yar

KOM MÜZİK YAPIM
KOM MÜZİK YAP. YAY. ve DAĞITIM LTD. ŞTİ. İMÇ 6. BLOK NO: 6443 UNKAPANI-İSTANBUL
TEL: (o212)520 78 65
FAX: (0212) 520 78 33

KORSANLARDAN SAKININIZ

Antalya'ya yeni heykeller

Antalya'da düzenlenen 2. Uluslararası Taş Heykel Sempozyumu'nun atölye çalışmaları sona erdi.

Sempozyumda, bir ay boyunca en güzel eseri ortaya çıkartmak için ter döken sanatçılar, kente 10 değerli eser kazandırdı.

Dün tamamlanan atölye çalışmalarıyla birlikte Hasan Subaşı Kültür Parkı'na yerleştirilen heykeller, Antalya'da sanat adına yapılan girişimleri de ön plana çıkartıyor.

Antalya Büyükşehir Belediyesi, Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Heykel Bölümü, Çağdaş Heykeltraşlar Derneği ile Antalya Mimarlar Odası'nın ortaklaşa düzenlediği ve bu yıl uluslararası hale getirilen "2. Uluslararası Antalya Taş Heykel Sempozyumu"nda, Karaaliloğlu Parkı'na kurulan açık atölyede sanatseverler, heykellerin üretimi aşamasına da tanık oldular.

Kültür Parkı'nda heykelleri inceleyen Büyükşehir Belediye Başkanı Hasan Subaşı, burada yaptığı açıklamada, amaçlarının Türkiye'de fazla ilgi gösterilmeyen heykel sanatına dikkati çekmek olduğunu belirterek, sempozyumun geleneksel hale getirilmesini planladıklarını söyledi.

Bu yıl uluslararası düzeyde yapılan sempozyuma, 4'ü yabancı 10 sanatçının katıldığını bildiren Subaşı, kentin çok değerli eserler kazandığını kaydetti.

Çağdaş heykeller

Kültür Parkı'nda heykeltraşlarla da sohbet eden Büyükşehir Belediye Başkanı Hasan Subaşı, Roma Dönemi'nin en ihtişamlı heykelerinin ortaya çıkarıldığı Antalya ve çevresini içine alan "Pamfilya Bölgesi"nde, günümüzde de çağdaş heykeltraşlıkta bu geleneğin sürdürülmeye çalışıldığını ifade etti.

Hasan Subaşı, pek çok şehirde giderek yaygınlaşan Taş Heykel Sempozyumları'nda ortaya çıkarılan yapıtların, kente kattığı mistik hava ile yerli ve yabancı turistlerin de ilgisini çektiğini sözlerine ekledi.

Antalya'da 2 Eylül tarihinde başlayan sempozyum, bugün Heykel" konulu panel ve sertifika töreniyle sona erecek. ■ ANTALYA

Jazz rüzgarları

Bu yıl beşincisi düzenlenecek olan "Musicoroma 98 Kültür Festivali", özel etkinliklere sahne olacak. Festival boyunca uluslararası jazzın ünlü isimleri Bodrum'da fırtınalar estirecek.

Musicoroma 98 Kültür Festivali'nin beşincisi, 27 Ekim Salı günü Bodrum Kalesi'nde Eco Do Brasil grubunun vereceği açılış konseri ile başlayacak. Uluslararası kültürel bir katkı olarak gerçekleştirilecek festivale, jaz dünyasının ünlü ismi Kerem Görsev, Patricia Hopatchinshaja, Asiaminor, Festetics Quartet Budapest ve İspanyol Flemenko dansı üstatları olarak bilinen Tanzensemble Andalucia grubu katılacak.

Festival, 31 Ekim günü Sea Garden Oteli'nde düzenlenecek bir kapanış konseri ile sona erecek. ■ ANKARA

Beşçika'da taraftarlar fişlendi

Belçika'da bugünden itibaren uygulanacak yeni bir sistemle, spor klüplerinin taraftarlarının tamamı fişleniyor ve elektronik kontrol altına alınıyor. Banka kartlarına benzeyen "Taraftar Kartı" sahibi olmayan sporseverler maçları izleyemeyecek. Biletler sadece bu kartlarla alınabilecek.

Statlarda güvenlik sağlamayı ve taraftarların kimliklerini eloktronik sistemle kontrol etmeyi hedefleyen yeni uygulamaya göre, yılda 250 frank (yaklaşık 2,5 milyon lira) karşılığı, her sporsevere bir "taraftar kartı" verilecek. Bu bireysel kartları almak isteyenler, kimliklerini, adreslerini ve çeşitli şahsi bilgileri, taraftarı oldukları spor klübünün isimini kayıt ettirecekler.

Kart sahibi olmayan taraftarlar maçlara gitmek için bilet alamayacaklar. Özel şifreli bu kartlar ancak sahipleri tarafından kullanılabilecek. Bu kartlarla maç bileti alacak olan kişilerin kulüpleri otomatik sistemde belli olacağı için statlarda rakip kulüplerin taraftarlarının biraraya gelmesi engellenecek. Bu durumda, rakip kulüpleri destekleyen iki arkadaş da maçı birlikte izleyemeyecek.

İçişleri Bakanlığı'nın kontrolünde gerçekleşen taraftar fişleme operasyonunun 240 milyon franka (yaklaşık 7 milyon dolar) mal olduğu ifade ediliyor.

Sistem sayesinde, maçlarda satılan biletleri alan ve her maçı izleyen taraftarların kimliği güvenlik birimleri tarafından bilinecek. Rakip kulüp taraftarları ayrı tribünlere yerleştirilecek. "Taraftar Kartı" olmayanlar maçlara giremeyecek ve sabıkalılar ile maçlarda olay çıkartanlara kart verilmeyecek. ■ BRÜKSEL

Kulüpler masa tenisine ilgisiz

Masa Tenisi Federasyonu Adana İl Temsilcisi Ünal Çenet, kulüplerin masa tenisine gereken önemi vermediklerinden yakındı.

Çenet, Adana'da DSİ, Çukurova Üniversitesi, Güney Sanayi, Masa Tenisi İhtisas ve Aksantaş kulüplerinin masa tenisinde faaliyet gösterdiklerini ifade ederek, "Harcama gerektirmeyen masa tenisinde 110 kulüpten sadece 5'i faaliyet gösteriyor" dedi. Kulüpleri, sporu sadece futbola indirgemekle suçlayan Çenet, okulları taradıklarını ve tenise ilgi duyan gençleri kazanmaya çalıştıklarını belirterek, şunları söyledi: "Masa tenisi her yaşta yapılabilecek pahalı olmayan bir spor dalıdır. Daha önceki yıllarda pilot bölge seçilen Adana'da son yıllarda kulüplerin ve sporcuların ilgisizliği bizleri kahrediyor."

Ünal Çenet, Adanaspor'un 49 yıllığına 5 Ocak Stadı'nı kiralaması sonrasında yapılan düzenlemeyle masa tenisi salonunun ellerinden alındığını hatırlatarak, "Stat altında bulunan masa tenisi salonu elimizden alındı. Şu anda çok güç durumdayız. Geçmiş yıllarda Adanaspor'un masa tenisinde faaliyete vardı. Uzan ailesinin masa tenisine yatırım yapmasını bekliyoruz" dedi. Çenet, yaklaşık 16 bin öğrencisi bulunan Çukurova Üniversitesi'nin de masa tenisine sıcak ve ciddi bakmadığını da öne sürdü. ■ ADANA

Beşiktaş, Avrupa Kupa Galipleri Kupası 1. tur rövanş maçında FC Spartak Trnava karşısında

Beşiktaş'ın tur ümidi

Beşiktaş, Slovakya'nın FC Spartak Trnava takımıyla bugün oynayacağı Avrupa Kupa Galipleri Kupası 1. tur rövanş maçıyla, Avrupa Kupalarındaki 68. randevusuna çıkacak.

Siyah-beyazlılar, 1959 yılında başlayan Avrupa Kupaları serüveninde, Türkiye'yi 11 kez Şampiyon Kulüpler, 5 kez Kupa Galipleri, 6 kez de UEFA Kupası'nda temsil etti. Beşiktaş, bugüne dek Avrupa'da oynadığı 67 maçta, 4'ü hükmen olmak üzere 21 galibiyet, 34 yenilgi, 12 de beraberlik aldı. Beşiktaş, 3 kupada toplam 73 gol atarken, kalesinde 104 gol gördü.

Beşiktaş, Şampiyon Kulüpler Kupası'nda 1958-59 sezonunda Yunanistan'ın Olimpiakos ve 1986-87 sezonunda da Kıbrıs Rum Kesimi takımlarından Apoel'in sahaya çıkmamaları üzerine hükmen galip ilan edilerek, tur atlamıştı.

Kupa'da 17. maç

Beşiktaş, kulüpler bazında Avrupa'nın ikinci büyük kupası olan ve "Kupa 2" olarak da adlandırılan, Kupa Galipleri Kupası'nda bugüne dek 17 maç oynadı. Siyah-beyazlılar, 17 maçta, 4 galibiyet, 10 yenilgi, 3 de beraberlik alırken, 6. kez katıldıkları bu kupada, 2 kez 2. tura çıkabildi. Diğer sezonlarda ise siyah-beyazlılar, ilk turda kupaya veda etmek zorunda kaldı.

Beşiktaş, Kupa Galipleri Kupası'nda rakip filelere bıraktığı 17 gole karşın, kalesinde 32 gol gördü.

Slovaklarla 2. randevu

Slovakya'nın FC Spartak Trnava takımıyla yarın karşılaşacak olan Beşiktaş, daha önce bir kez daha Slovak ekibiyle eşleşmiş ve turu geçmişti. Yine Kupa Galipleri Kupası'nda 1993-94 sezonunda ilk turda Slovak FC Kösice ile eşleşen siyah-beyazlılar, ilk maçta deplasmanda 2-1 yenilmiş, İstanbul'da ise Metin Tekin'in 2 golüyle 2-0 galip gelerek 2. tura yükselmişti. ■ İSTANBUL

Fenerbahçe lige döndü

Fenerbahçe Kulübü Başkanvekili Gürbüz Refioğlu, UEFA Kupası 1. tur rövanş maçında AC Parma karşısında istedikleri oyunu sahaya yansıtamadıklarını kaydederek, "2. turu getirecek futbolu oynayamadık" dedi.

Refioğlu, karşılaşmanın ilk yarısından itibaren İtalyan rakipleri üzerinde bir türlü baskı kuramadıklarını ve yedikleri şanssız gollerle mağlup olduklarını kaydederek, şunları söyledi: "Karşılaşmaya iyi bir başlangıç yapamadık. Saffet'in kendi kalemize attığı ilk golde ve 2. golde oldukça şanssızdık.

Baliç muhteşem bir gol attı. Bu golden sonra yakaladığımız birkaç gol fırsatını gerektiği gibi değerlendiremedik. Neticede bize turu getirecek futbolu bir türlü ortaya koyamadık. Bundan sonra, tamamiyle lige konsantre olacağız. Yeni transferimiz Manuel Dimas ile birlikte sol kanat problemimizi ortadan kaldırdık. UEFA Kupası'na erken veda ettik, ancak ligde şampiyon olmak için önümüzde uzun bir maraton var." ■ İSTANBUL

Urfaspor'dan PFDK'ye tepki

İkinci Futbol Ligi 5. Grup'ta mücadele eden Şanlıurfaspor'da, Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu'na (PFDK), Vanspor maçında çıkan olaylar nedeniyle verilen 1 maç saha kapatma ve 500 milyon lira para cezasına tepki gösterildi.

Futbol Şube Sorumlusu Recep Kutluay, bazı güçlerin Urfaspor'u yok etmek için bir hareket içine girdiğini ve son PFDK kararlarının da bunun göstergesi olduğunu iddia etti. Dünyanın hiç bir yerinde, hiç bir olay olmadan ve hiç kimsenin burnu kanamadan, sadece atılan bir kaç pet şişe bahane edilerek ve arkasından yapılan anonslar gerekçe gösterilerek ceza verildiğine ilk kez şahit olduklarını öne süren Kutluay, şöyle konuştu: "Vanspor'a kendi sahamızda 3-0 yenildik. Şanlıurfalı sporseverler de gerek rakip futbolcuları, gerekse teknik direktör Rıdvan Dilmen'i, ayakta alkışladı. Daha sonra Vansporlular bir gece de Şanlıurfa'da kalarak misafirimiz oldular. Vanspor camiası misafirperverliğimizden dolayı bizlere teşekkür ederken, PFDK yok yere sahamızı kapatarak, para cezası veriyor. Bunu anlamak mümkün değil. Eğer Şanlıurfaspor ligden silinmek isteniyorsa bunu açıkça belirtsinler. Bazı hakemler Şanlıurfaspor'a karşı ön yargılı davranıyor. Sahamızın 1 maç kapatılmasına ve 500 milyon lira para cezası verilmesine itiraz edeceğiz. Çünkü bu haksız bir karardır."

Futbol Şube Sorumlusu Recep Kutluay, Fırat Üniversitesi maçı hazırlıklarına da tüm hızıyla devam ettiğini ve bu maçtan 3 puan beklediklerini sözlerine ekledi. ■ URFA

ZAYİ

Sağlık karnemi kaybettim. Hükümsüzdür.
Koray ÖZHAN

Nüfus cüzdanımı kaybettim. Hükümsüzdür.
Abdurrahman TURAN

Öğrenci kimliğimi ve pasomu kaybettim. Hükümsüzdür
Aysel UŞAR

YALÇIN KILIÇ

Kuş olup uçtun enginlere
Irmak ırmak aktın denizlere
Kucakladım sevdamı
Sevdam yeşillendi
Yücelerde
Çığlık çığlık yükseldi
Dillerde
Bak yine güneş var
Gökyüzünde...

Senin şahsında tüm devrim şehitlerini saygıyla anıyoruz.

Bêrîvan EKMEZ

CENAZEYE ÇAĞRI

Zor olacak şimdi tatlı sözler bulmak,
Daha az güçlü, daha az sert sözler.
Unutmaz tarlalardan, dağlardan, denizin diplerinden
Arta kalan bu eller,
Zor olacak bizim için onların ellerini unutmak,
Zor olacak tetiklerde nasırlaşan o elleri...

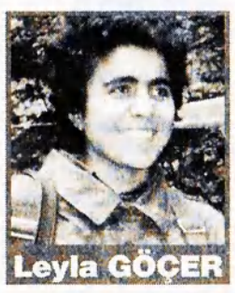
Leyla GÖÇER

Bahattin GÜNER

Ümit GÜNEL

Zeynel KALIPAR

Leyla GÖÇER-Ümit GÜNEL-Bahattin GÜNER ve Zeynel KALIPAR insanlık yürüyüşümüzü taçlandırdılar.

Geçtiğimiz günlerde, Tokat'ın Almus ilçesi kırsal alanındaki çatışmada 4 gerilla daha ölümsüzleşerek toprağa düştü. Haşmetli ve adaletli dağların toprağı, bir kez daha gerilla kanıyla harçlandı, sertleşti, çelikleşti.

Şehitlerden Leyla GÖÇER'in cenazesi 1 Ekim 1998 Perşembe günü, saat 12:00'de Gazi Cemevi önünde toplanılarak Gazi Mezarlığı'nda toprağa verilecektir.
Tüm duyarlı insanları cenaze törenine bekliyoruz.

PARTİZAN DERGİSİ

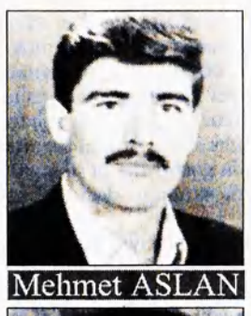
Mehmet ASLAN

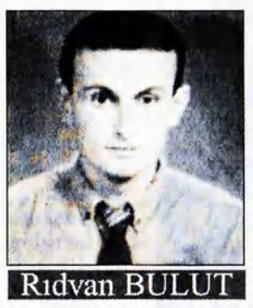
Rıdvan BULUT

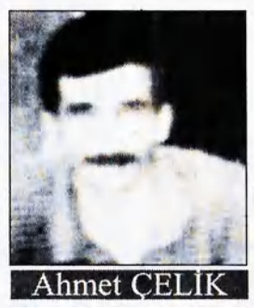
Ahmet ÇELİK

Nimmet ÇAKMAK

"Sarıl parlak yıldızına
Bitsin bu mavi karanlık
Bitsin bu işkence kuyusu
Eğer tıkmaksa dört duvar
arasına bizi
kavgadan koparmak
Çoktan yıktık biz
O köhnemiş duvarı..."

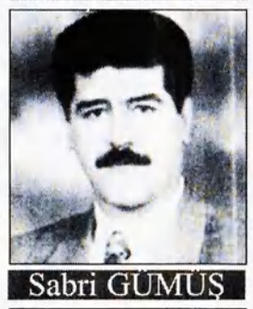
Sabri GÜMÜŞ

Edip DİREKÇİ

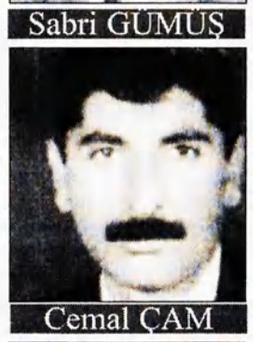
Cemal ÇAM

Hakkı TEKİN

Erkan PERİŞAN

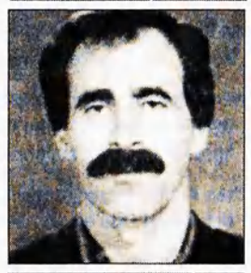
Kadri DEMİR

Mazlum'un yaktığı; Dörtler'in bedenleriyle harlandırdığı; Hayri, Kemal, Akif ve Aliler'in Zafer'e taşıdıkları Direniş Ateşi'ni söndürmek istediler. Ateş sönmedi, ONLAR teslim olmadılar!...

24 Eylül 1996'da Amed zindanında hunharca katledilen ONLAR'ın şahsında tüm devrim şehitlerimizi saygıyla anıyoruz.

Anıları Zafer Gerekçemizdir!

Gebze Cezaevi BDG Platformu (PKK-TDP-TKP (ML)-Devrimci Sol) adına: Resul BAYKARA-Mehmet GÜNEŞ-A.Musa AYDIN-Hüseyin TUT Ve TİKB-PRK/Rizgari-KKP-Direniş Hareketi-Devrimci Yol-TDKP tutsakları adına: Mustafa YAŞAR-Nazım ÖZCAN-Yaşar DEMİR-Sinan TEPE- İbrahim BİÇİCİ-Murat KANDİL

Enternasyonalizmin Yiğit Neferi

Gün gelir
Bizim de dağlarımızda
Açar çiçekler
Toplarız ellerimizle
Diktiğimiz ağaçlardan
Türlü meyvaları
İşte o zaman yaşarsam
Ki....
Yaşayacağım
Canım kardeşim
Yazarım sana
Kavganın en sıcak
Şiirlerini...

MEHMET KELEŞ

Senin şahsında tüm devrim şehitlerini saygıyla anıyoruz.
Yolunuz Yolumuzdur-Andınız Andımızdır!

Yaşamda Alternatif Dergisi Çalışanları

Muhteşem ALKAN
1978-1997

"Ji Bazên Serê Çiyayê Colemêrgê ra"
Saraylar saltanatlar çöker
Kan susar bir gün
Zulüm biter
menekşeler açılır
Üstümüzde nergisler de güler
Bugünlerden geriye
Bir yarına gidenler kalır
Bir de yarınlar adına direnenler...

Emrah İKE
1975-1992

1992'de Rubarık'ta şehitler kervanına katılan heval Tekoşer ile 30 Ekim 1997'de Gever'de ölümsüzleşen Muhteşem Alkan'ın şahsında tüm devrim şehitlerini saygıyla anıyoruz.

Aileleri ve arkadaşları adına: Tarık-Sinan ve Şahabettin

Ek yerleştirme başvuruları bugün

Üniversiteyi kazanamayan binlerce öğrencinin umudu olan ek yerleştirmeye başvurular bugün başlıyor. 1998 Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı Ek Yerleştirme için başvuru işlemleri 1-7 Ekim 1998 tarihleri arasında yapılacak. ÖSYM Başkanı Dr. Fethi Toker yaptığı açıklamada, ek yerleştirmeye başvurmak isteyen adayların, başvuru evrakını ÖSYM Sınav Merkezi Yöneticiliklerinden temin edebileceklerini belirterek, adayların doldurdukları Başvurma Belgelerini yine bu merkezlere teslim etmelerini istedi. Toker'in verdiği bilgiye göre üniversitelerde, 26 bin 597'si ön lisans ve 18 bin 16'sı lisans programlarında olmak üzere, toplam 44 bin 613 boş kontenjan bulunuyor. Başvurmak isteyen adaylar, 600 bin lira karşılığında Ek Yerleştirme Kılavuzu'nu, Ek Yerleştirme Başvuru Formu ve Ek Yerleştirme Ücreti Banka Belgesi'ni 1-7 Ekim tarihleri arasında ÖSYM Sınav Merkezi yöneticiliklerinden alabilecekler. Adaylar, kılavuzda belirtilen esaslara uygun olarak dolduracakları Başvurma Formu ile 1 milyon liralık ek yerleştirme ücretinin ilgili bankaya yatırıldığını gösteren Banka Belgesi ÖSYM Kuponu'nu, bu süre içinde ÖSYM Sınav Merkezi yöneticiliklerinin yetkililerine teslim edecekler. Postayla ÖSYM'ye gönderilen başvuru formları işleme alınmayacak. **ANKARA**

Vietnam-Türkiye arası vizesiz seyahat

Diplomatik pasaport sahibi Türk ve Vietnam halkından bireylerin 30 güne kadar olan ziyaretlerine ilişkin olarak 1 Ekim'den itibaren vizeden muaf tutulacakları bildirildi. Dışişleri Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada, Türkiye ile Vietnam arasında 11 Haziran'da imzalanan Vize Muafiyet Anlaşması'nın Bakanlar Kurulu tarafından onaylandığı hatırlatıldı. Açıklamada, 1 Ekim'den itibaren yürürlüğe girecek olan sözkonusu anlaşma çerçevesinde, geçerli diplomatik pasaport hamili Türk ve Vietnam'lıların birbirlerinin ülkesine yapacakları -30 güne kadar ikamet süreli- seyahetlerinde vizeden muaf tutulacakları kaydedildi. **ANKARA**

Camilere alan düzenlemesi

İmar Planı Yapılması ve Değişikliklerine Ait Esaslara ilişkin Yönetmelikte yapılan değişiklik ile imar planlarında camilere ayrılacak yerler ve camilerde kişi başına düşecek asgari alanlar düzenlendi. Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelik ile daha önce dini alanlarla ilgili düzenleme bulunmayan yönetmeliğe ek yapılarak diğer kentsel sosyal ve teknik alt yapıların büyüklüklerini düzenleyen bölüme dini yapılar da alındı. Büyüklüğüne bakılmaksızın her türlü dini yapıda kişi başına düşecek alan yarım metrekare olarak öngörülürken, imar planlarında küçük camiler için en az 2 bin 500, orta büyüklükte camiler için 5 bin metrekare, büyük camiler için de 10 bin metrekare ayrılması öngörüldü. Bu arada değişiklikte dini yapıların planlarına ilişkin kararlarda il müftülerinin görüşünün alınması da öngörüldü. **ANKARA**

Öğrencilere ücretsiz sağlık taraması

Capitol Alışveriş ve Eğlence Merkezi ile İnsan Sağlığı ve Eğitim Vakfı (İNSEV) işbirliğiyle gerçekleştirilen ''5 bin çocuğa sağlık'' kampanyası, Altunizade'deki Hafize Özal İlköğretim Okulu'nda başladı. Çocuğun gelişiminin izlenmesi, sistematik sağlık kontrolü ve diş sağlığını içeren kampanya kapsamında 4 doktor, 2 diş doktoru, 4 hemşire ve İNSEV gönüllülerinden oluşan bir ekip, ana sınıfından 5. sınıfa kadar öğrencileri ücretsiz sağlık kontrolünden geçirecek. Sağlık taramasından geçen her öğrenciye ilkyardım bilgilerini içeren birer kitapçık hediye edilecek, rahatsızlık tespit edilenlere ilaç verilecek. İNSEV yetkilileri, kampanyanın 5-9 Ekim'de Kirazlıtepe'deki Orhan Seyfi Orhon, 12-16 Ekim'de Bağlarbaşı'ndaki Bağlarbaşı, 19-22 Ekim'de Beylerbeyi'ndeki Ali Fuat Başgil, 23-27 Ekim'de Güzeltepe'deki Güzeltepe ilköğretim okulları ile 28 Ekim'de de SHÇEK'e bağlı Üsküdar Çocuk Yuvası'nda gerçekleştirileceğini bildirdiler. **İSTANBUL**

Rusya: S-300'leri teslime hazırız

Rusya Parlamentosu'nun alt kanadı Duma'nın Savunma Komitesi Başkan Yardımcısı Aleksey Arbadov, Rum yönetimi hazır olduğu zaman, Rusya'nın S-300 füzelerini teslim etmeye hazır olduğunu söyledi. Güney Kıbrıs Yönetimi Temsilciler Meclisi Başkanı Spiros Kiprianu ise, Arbadov ile görüşmesinden sonra yaptığı açıklamada, başta savunma konusu olmak üzere, ikili ilişkiler üzerinde durduklarını belirtti. Kıbrıs sorununun çözümü yönünde bir girişim olması durumunda füzelerin konuşlandırılmasının ertelenip ertelenmeyeceği yönündeki soruya karşılık Kiprianu, bu konuda yorum yapmak istemediğini, çünkü bu konuların öncelikle ulusal konseyde ele alınması gerektiğini kaydetti. **LEFKOŞA**

Yurt projelerine destek bulunamadı

Yeterli sayıda yüksek öğrenim yurdu bulunmayan illerde, öğrencilerin tarikatların sağladığı olanaklardan yararlanmak zorunda kaldıkları uyarısı yapan valilerin, "Cumhuriyet'in 75'inci yılında, tarikat baskısının yoğun olduğu illerde yurtlar yaptırılsın" isteği dikkate alınmadı. Başbakanlık Takip Kurulu'na sundukları raporlarda ve Cumhuriyet'in 75'inci Yılı Kutlama Komitesi'ne isteklerini ileten valiler önerilerine destek bulamadı. Özellikle Diyarbakır, Konya, Erzurum gibi illerin valileri, Mayıs ayında çeşitli bölgelerde yaptığı toplantılarda, tarikat yurtları ile ilgili kaygılarını dile getirdiler ve illerine, adı "Cumhuriyet" olan öğrenci yurdu açılmasını istediler. Aynı illerin valileri, Başbakanlık Takip Kurulu'na sundukları raporlarda da il dışından gelen öğrencilerin barınma sorunundan dolayı tarikatların tuzağına düştükleri uyarısında bulundular. İslamcı akımların yoğun olduğu illerde, öğrencilerin barınma sorununa yeterli çözüm bulunamadı. **ANKARA**

Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi'nin Türkiye raportörü Barsony tarafından hazırlanan rapor:

İnsan haklarını düzelt

Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi'nin (AKPM) Türkiye raportörü Macar parlamenter Andreas Barsony tarafından hazırlanan bir raporda, Türkiye'den insan hakları ve demokrası alanında iyileşmelere gitmesi çağrısında bulunuldu.

Macar parlamenter Barsony, eylül ayı başında, Ankara ve Diyarbakır'ı ziyaret ederek, Türk yetkililer ve demokratik kitle örgütleri ile bir dizi temaslarda bulunmuştu. Türkiye ziyareti sonrası, taslak raporunu kaleme alan Barsony, Türkiye'de özellikle ifade özgürlüğü, toplanma özgürlüğü ve tutukluların hakları konusunda yasal düzenlemelerin yapılması çağrısında bulunuyor. AKPM Genel Kurul oturumunda oylanacak olan Barsony raporunun öneriler bölümünde, yapılması istenen yeni yasaların dışında, daha önce insan hakları konusunda yapılan yasal düzenlemelerin uygulanmasına yönelik uyarılarda bulunuluyor.

Barsony ayrıca, Anayasal reformlar konusunda, Türkiye'nin Venedik Komisyonu ile işbirliği yapmasını öneriyor. Venedik Komisyonu, üye ülkelerin anayasalarındaki maddelerin Avrupa Konseyi ilkelerine aykırı olup olmadığını inceliyor. Bu Komisyon'da Türkiye'yi profesör Ergun Özbudun temsil ediyor.

Venedik Komisyonu daha çok, Avrupa Konseyi'ne yeni katılmış doğu Avrupa ülkelerinin anayasalarını inceliyor ve bu konuda hukuki tavsiyelerde bulunuyor. 1949 yılından bu yana kurucu üye olarak insan hakları ve demokrasinin gelişmesi için faaliyet gösteren bu kuruluşun içinde olan Türkiye'nin, anayasasının Venedik Komisyonu tarafından incelenmeye alınmasının, diplomatik olarak Ankara'yı oldukça rahatsız ettiği bildirildi.

Avrupa Konseyi'nin kapatılan Refah Partisi üyeleri, Ocak ayında, Türk anayasasının Venedik Komisyonu tarafından incelenmesini talep etmişti.

Bu arada, AKPM'nin aynı zamanda Kıbrıs raportörü olan Macar parlamenter Anrdeas Barsony'nin Kıbrıs ile ilgili olarak da bir rapor hazırlamak üzere hareket geçtiği ve bu amaçla ekim ayı içinde Kuzey ve Güney Kıbrıs'ı ziyaret etmek istediği bildirildi. Barsony'nin raporunda, Kıbrıs sorunun çözümüne yönelik öneriler getirmek istediği belirtiliyor.

■ **STRASBOURG**

'AB berbat anayasa istemiyor'

M. ALİ ÇELEBİ / İSTANBUL

Berlin Özgür Üniversite Öğretim Üyesi Prof. Dr. Alpaslan Yenal, Türkiye'nin insan hakları ve demokratikleşme sorunlarını başkaları istediği için değil halk için hayata geçirmesi gerektiğini söyledi.

Avrupa Birliği (AB) ve Türkiye'nin demokratik durumunu gazetemize değerlendiren Prof. Dr. Yenal hala yürürlükte olan 12 Eylül Anayasası'nın "Berbat bir anayasa" olduğunu Avrupa'dan da bu şekilde algılandığını vurgularken etnik yapı vb. şekillerde insanların dışlanmaması gerektiğini bildirdi.

AB'nin genişleme stratejisi dışında tutulan Türkiye'nin iki önemli sorunla birlikte AB içinde değerlendirildiğini ve bu sorunların da bir an önce çözüme kavuşturulmasının elzem olduğunu kaydeden Yenal, "Sorun olarak daimi olarak söylenen insan hakları sorunu, demokratikleşme sorunu ile Kıbrıs ve Ege sorunu ön plana çıkarılıyor. Bu sorunlar haklı olarak söyleniyor, çünkü daha çözülmemiş sorunlar bunlar. AB üyeleri ile Türkiye arasında kültür farkı, demokrasi anlayışı farkı gibi ölçüler gözönüne alınıyor. Şunu da eklemek gerekiyor: Bu sorunları AB'ye girmek istesek de istemesek de çözmek zorundayız. Kendi vatandaşımız için, gelişmemiz için" şeklinde konuştu.

'Berbat bir anayasa var'

Yenal, Türkiye'nin 12 Eylül Anayasası ile yönetilmesinin kabul edilemediğinin vurgularken de "Bakın 12 Eylül Anayasası var. Bu anayasa berbet bir anayasa ve Avrupa'dan da oldukça berbat olarak görülüyor. Bunun değişmesi gerekiyor. Türkiye kendisi için demokratikleşmeli. AB istiyor diye değil. Siyasi istikrarsızlık, seçim sistemindeki aksaklıklar, parti liderlerinin kontrolü önemli problemler. Toplumun bir kesimini dışlayamazsınız. Etnik olarak vb. sebeplerle da dışlayamazsınız" dedi.

'İşsizlik büyük problem'

Yenal, işsizliğin çok önemli bir problem olduğunu hatta, yüzde 50'sinin uzun süreli işsizliğin olduğu 18 milyon işsizle yaşayan AB'de bu sorunun bile para birliğini zorlayacağının altını çiziyor. Türkiye'deki işsizlik konusunda ise Lüksemburg Zirvesi öncesi Başbakan Mesut Yılmaz'ın, bu sorunun çözüleceği sözünü verdiğini söyledi. Yenal gözönüne alındığını söylediği nüfus faktörüne değinirken, "Avrupa'daki Türk toplumunun bir kesimi topluma uymada zorluk çekiyor. Bunu görenler de ya bir de 65 milyon bu topluluğa girse diye düşünüyor. Bu unsur da kafalarında karışıklık yaratıyor" diye konuştu.

AB nereye gidiyor?

AB'nin federalizme mi gideceği konfederalizmde mi karar kılacağı konusunda ise Yenal'ın düşünceleri şu şekilde. "AB'de parlamento gittikçe yetki kazanıyor. Para Birliği önemli bir aşama, buradan geriye dönüş zor. Ekonomik birliğe yol henüz çok uzak. Siyasi birliğe gitmeleri de çok zor. AB'de şimdi 8 milyon olan işsizlik faktörü dahi tek başına birliği etkileyeceğini söylüyorum. Geçilecek olan Euro güçlü bir para olarak doların karşısına çıkacak potansiyele sahip. Para Birliği'ni 4 eksikle kabul ettiler ama enflasyona karşı nasıl ortak hareket edileceği konusunun çözüme kavuşturulmuş değil. Yine ulusal merkez bankaların yetkileri de sürüyor: Kamu maliyesinin de ulusal devletlerin yetkisi dahilinde bırakılması enflasyon politikalarında ters düşme pozisyonu doğurabilir. Birlik içinde ekonomik ve sosyal politikalarda uyumsuzluk giderilemedi. Bunlar sapma getirebilecek faktörler. Bu uyumsuzluklar sürerse Para Birliği zorlanır."

SPD'nin seçim zaferi sevindirdi

Alman Sosyal Demokratların seçimi kazanması üzerine CHP'yi heyecanlandırırken, İHD Genel Başkanı Akın Birdal Sosyaldemokratlar ile Yeşillerin ortaklaşa kuracağı hükümetin Türkiye'nin demokratikleşmesine de katkı sağlayacağını söyledi.

Almanya'da hafta sonu yapılan ve sosyal demokratların zaferi ile sonuçlanan seçimleri değerlendiren CHP Genel Sekreteri Adnan Keskin, seçim sonrasında ortaya çıkan tablonun Alman halkının değişimden yana tercih koyduğunu ortaya çıkardığını ifade etti. Kendilerinin de Alman seçimlerini izlediğini ve SPD'ye destek olduklarını anmsatan Keskin, seçim sürecinde Hrıstiyan Demokratların "İstikrar", Sosyal Demokratların ise "Değişim" mesajları verdiğini anlattı.

Beraberlerinde SPD'nin propaganda amaçlı kullandığı afiş, broşür ve video bantları getirdiklerini, yapılacak tercümeden sonra inceleyerek 18 Nisan seçimlerinde CHP'ye uygun olup olmadığını açıklayacaklarını belirten Keskin, Avrupa'da pek çok ülkenin yakaladığı değişimi, önümüzdeki seçimde Türkiye'nin de yakalayacağına olan inancını dile getirdi.

18 Nisan'daki seçimlerde Türk insanının değişim ve yenileşmeden yana tavır koyacağına olan inancını dile getiren Keskin, "Türkiye'de 19 Nisan'da CHP iktidar, Deniz Baykal da başbakan olacaktır" dedi.

'Demokrasiye katkı'

İHD Genel Başkanı Akın Birdal da yaptığı değerlendirmede, yeni hükümeti sosyal demokratlar ile Yeşillerin kurmasını olumlu karşıladıklarını belirterek, "Bu konu Türkiye'nin demokratikleşmesine de kaktı sağlayacaktır" dedi.

Birdal, seçimlerin yalnız Almanya için değil, Almanya ile siyasi, ekonomik, ticari ve askeri ilişkileri olan ülkeleri de doğrudan etkileyeceğini ifade etti. Türkiye açısından insan hakları konusunu Almanya'daki seçim öncesinde siyasi partilerin seslendirdiklerini hatırlatan Birdal, "Sosyal demokratlarla Yeşillerin oluşturacağı koalisyonun Türkiye'ye bakışı açısı insan hakları olacak. Bu çerçevede de Türkiye'nin insan hakları konusunda önemli gelişmeler olacak.

Almanya insan hakları için projeksiyonunu Türkiye'ye çevirecektir ve kuşkusuz, 'Bu bizim iç işimizdir. Onlar karışmaz' şeklindeki argümanlar inandırıcılığını yitirecektir" diye konuştu.

Almanya'daki seçimlerle birlikte gündeme gelecek değişikliklerin Türkiye'nin AB üyeliğinin de önünü açacağını ifade eden Birdal, "Sonuçları çok olumlu buluyorum. Bu konu Türkiye'nin demokratikleşmesine de katkı sağlayacaktır. Türkiye'nin geleceği de zaten insan hakları ve demokratikleşmede yapacağı düzenlemelere bağlıdır. Belki bu bir vesile olarak Almanya ile Türkiye arasındaki ilişkilerin gelişmesine de yardım sağlayacaktır" dedi.

Çiller: Hayale kapılmayın

DYP Genel Başkanı Tansu Çiller ise, yaptığı açıklamada, Almanya seçimleri konusunda sağlıklı bir değerlendirme için vaktin erken olduğunu vurgulayarak, "Ama kimse de hayale kapılmasın. Almanya'nın iktidar değişikliği bir iç meseledir. Buna bağlı olarak dış politika stratejilerinin değişeceğini de zannetmiyorum. Ancak bir üslup farkı olabilir" dedi.

Çiller yeni hükümetle birlikte Almanya-PKK ilişkileri konusunda ise Avrupa'daki sosyal demokrat iktidarların PKK'ya bakış açılarının öteden beri Türkiye için problem teşkil ettiğini belirterek, "Gerçi Kohl iktidarı da gerçekci bir tavır içinde olmadı" iddiasında bulundu.

"Yeni gelecek hükümetin çok radikal bir tutum değişikliği içinde olacağını zannetmiyorum" diyen Çiller, "Almanya'nın PKK'ya bakışı neticede bir dış politika meselesidir" dedi.

ABD'li konsolos Urfa'da bilgi aldı

Urfa'da incelemelere bulunan ABD'nin Adana 2. Konsolosu Charles O. Blaha ile Ankara Büyükelçiliği Müsteşarı Timothy Betts, Radyo Karacadağ AŞ. Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Ural, MKM Diyarbakır Şube Müdürü Remzi Yıldırım ve Mazlum-Der Urfa Şube Başkanı Şehmuz Ülek ile görüşerek, baskılar hakkında bilgi aldı.

ABD'nin Adana 2. Konsolosu Blaha ile Ankara Büyükelçiliği Müsteşarı Betts, dün Harran Oteli'nin lobisinde Radyo Karacadağ AŞ. Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Ural ve MKM Diyarbakır Şube Müdürü Remzi Yıldırım'la görüştü. Ural, yayın hayatına başladıkları günden itibaren yaşadıkları baskıları bir dosya halinde sunarak, insan hakları ihlalleri karşısında demokrasi güçlerinin sesi olmaya çalıştıklarını ve yok edilmeye çalışılan Kürt kültürüne de sahip çıkmayı amaçladıklarını söyledi. Böyle bir yayın politikası izledikleri için kapatılmayla yüz yüze kaldıklarını vurgulayan Ural, Yaptıkları Kürtçe yayından dolayı kapatma cezaları aldıklarını ifade eden Ural, Kürtlerin kendilerini kimlikleri ve kültürleri ile ortaya koymalarının zorluklarını anlattı.

MKM Diyarbakır Şube Müdürü Remzi Yıldırım ise, çalışmalarının yasadığı bir şekilde engellendiğini belirterek, MKM'nin yok edilmeye çalışılan kültürleri temsil ettiğini söyledi. Şubelerinin Vali Şehabettin Harput tarafından kapatıldığını belirten Yıldırım, tek tip zihniyet yaratılmaya çalışıldığını vurguladı.

ABD'liler aynı gün de Mazlum-Der Urfa Şubesi'ni de ziyaret etti. Ziyaret sırasında konuşan Şube Başkanı Av. Şehmus Ülek, başörtüsü ve türban konusunda ABD'lilere bilgi verdi. İncelemelerini tamamlayan ABD'liler daha sonra Urfa'dan ayrıldı. ■ **Ü. GÜNDEM** / URFA

Deprem çocukları sokağa attı

HÜLYA MA

Adana'da 27 Haziran günü meydana gelen 6.3 şiddetindeki deprem sonucu oturulamaz hale gelen Sokak Çocukları Derneği binasında kalan 20 çocuk üç aydır sokakta yaşıyor.

Onlarca insanın ölümüne ve büyük maddi zarara yol açan depremden sonra hasar tespit yetkililerinin oturulamaz raporu verdiği Sokak Çocukları Derneği binasında barınan 20 sokak çocuğu tekrar sokaklara döndü. Çoğu kirli savaşın yarattığı ekonomik sıkıntılardan dolayı göç etmiş Kürt ailelere ait olan çocukların şu anda kalacak yerleri ve yiyecek yemekleri yok.

Dernek Başkanı Öcal Ata, dernek binasının depremde hasar gördüğünü ve olası ufak bir sarsıntıda çökeceğini belirterek, bu nedenle çocukların binada kalma şansının olmadığını söyledi. Ata, sokak çocukları ile sokağın çocukları kavramlarının farklı olduğunu ifade ederek, "Sokak çocukları, dışarıda çalışan ama ailesiyle organik bağını koparmayandır. Ama sokağın çocukları tüm hayatını dışarıda geçiren, dışarıda yatandır. Bu yüzden depremden sonra sokak çocuklarının bir kısmı, sokağın çocukları oldu" diye konuştu. Dernek için yeni bir yer aradıklarını belirten Ata, çocukları daha fazla zor durumda bırakmamak için çalıştıklarını ve Adana Büyükşehir Belediyesi ile görüşerek kendilerine yer temin etmeleri için yardım isteyeceğini kaydetti. Yaklaşan kış mevsimi ile birlikte çocukların daha fazla mağdur olacağı uyarısı yapan Ata, bu konuda duyarlı kesimi yardıma çağırdı.

120 çocuk üzerinde yaptıkları araştırmada göçün, kirli savaşın yarattığı ekonomik sıkıntılardan kaynaklandığı sonucunun ortaya çıktığını bildiren Ata, göçte Urfa'nın başta geldiğini belirtti. Ata, diğer illeri ise şöyle sıraladı: Diyarbakır yüzde 18, Mardin yüzde 15, Hatay yüzde 5, Antep yüzde 3, Adıyaman yüzde 3.

Sokak çocuklarından Mardinli Metin Kaplan, depremden önce derneğe gittiğini ve derneğin kendilerine iyi davrandığını söyleyerek, "Depremden sonra derneğe gidemedik. Çünkü zaten yürüdüğümüz zaman bina sallanıyordu. Can güvenliğimiz için derneğe yardımcı olunmasını istiyorum. Bizler zor durumdayız. Ailem burda ama ben eve gitmiyorum. Geceleri sokakta kalıyorum" dedi.

Üniversite sınavı Danıştay'da

Hukukun Egemenliği Derneği (HED) Genel Başkanı Av. Erdem Akyüz, 1999 yılında üniversite giriş sınavlarında uygulanacak bazı yöntemlerin iptali için Danıştay'da dava açtı.

HED Genel Başkanı Akyüz, yaptığı açıklamada iptal isteminin Danıştay'da esastan görüşülmeye alındığını bildirdi. Akyüz, 1999 Üniversite giriş sınavlarında, uygulanacak yöntemin iptali istemiyle YÖK ve ÖSYM aleyhine açtığı davada şu konular yer alıyor: "Tek aşamalı sınava indirilmesi: Akyüz, 1977 yılında Üniversitelerarası Kurul'un yaptığı araştırma sonucunda, tek aşamalı sınavdan vazgeçilerek çift aşamalı sınav uygulandığını hatırlatarak, 20 sene sonra tek sınav'a dönülmesinin büyük bir hata olduğunu kaydetti.

Giriş sınavının 2 Mayıs'ta yapılması: Okulların kapanmasına iki ay kala yapılacak sınavların sakıncalı olacağını anlatan Akyüz, açıklamasında, üniversite giriş sınavı telaşına düşen öğrencilerin, okul ve derslere ilgisiz kalacağı ve öğrenimin zarar göreceği değerlendirmesinde bulundu.

Değişik katsayılar uygulanması: Akyüz, gelecek yıl uygulanacak yönteme göre, liseler ve yüksek okulların gruplara ayrıldığını ve bu grupları eşleştirdiğini hatırlatarak, bu tutumun öğrenim özgürlüğüne aykırı olduğunu bildirdi. Meslek lisellilerin yüksekokullara girmesinin engellenmesi: Meslek liseleri ve teknik okul mezunlarının ancak 2 yıllık meslek yüksek okulları ile eşleştirildiğini kaydeden Akyüz, bu okul öğrencilerine üniversite ve yüksek okul kapılarının kapandığını belirtti. Orta öğretim başarı puanı ve ağırlıklı orta öğretim başarı puanı: Öğrenciler ve velilerin başarı puanı uygulamasından yakındıklarını ifade eden Akyüz, bu uygulama ile öğrencinin sınav kağıdında aldığı not dışında, hak etmediği bazı puanların eklenmesine ve çıkarılmasına neden olduğunu, bunun da haksızlığa yol açtığını söyledi.

Hukukun Egemenliği Derneği geçen yıl açtığı dava sonunda, lise mezunlarının mezuniyet yılına göre puanlarının düşürülmesi ve Üniverseti Sınavlarına girişi üç hak ile sınırlayan hükümlerin iptalini sağlamıştı. ■ **ANKARA**

Öğretmenlerin gözü müdürlükte

Milli Eğitim Bakanlığı, yönetici atamalarında değişiklik yaparak, okul müdürlerinin sınavla belirlenmesini kararlaştırırken, sınav için yapılan başvuru sayısı, binlerce öğretmenin "müdürlük hayali" kurduğunu ortaya çıkardı. Okul müdürlüğü sınavı için daha önce yapılan duyuruda, yaklaşık 35 bin öğretmenin başvuru yaptığı belirlendi.

Milli Eğitim Bakanlığı'ndan edinilen bilgiye göre, Nisan ayında Teşkilat Yasası'nda yapılan değişiklik doğrultusunda, yönetici atamalarında da yeni bir düzenlemeye gidildi. Yöneticilerin sınavla belirlenmesi ilkesi doğrultusunda, okul müdürlüğü için 4 Temmuz 1998 Yönetici Seçme Sınavı yapılması planlandı. Sınav için 11-26 Mayıs 1998 tarihleri arasında başvurular alınırken, yapılan itirazlar doğrultusunda, sınav "Milli Eğitim Bakanlığı'na Bağlı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yerdeğiştirme Yönetmeliği"nin yürürlüğe girmesinden sonraya ertelendi. Bu dönemde müdürlük sınavı için 34 bin 806 öğretmenin başvurduğu belirlendi. Başvuruları kabul edilen öğretmenlerin, yeniden başvuru yapmayacağı, daha önce aldıkları Yönetici Atama Sınavı Kimlik Belgesi ile sınava girebileceği bildirildi. Yönetici Seçme Sınavı için ikinci dönem başvuruları, 5-9 Ekim günleri arasında gerçekleştirilecek. Sınav 14 Kasım Cumartesi günü il merkezlerinde yapılacak ve sonuçlar 23 Kasım'da açıklanacak. ■ **ANKARA**

■ Öğrenciler sıkıntıda

Selçuk Üniversitesi (S.Ü) Rektörü Prof. Dr. Abdurahman Kutlu, Selçuk Üniversitesi'ni seçen öğrencilerin yüzde 33'ünün, ciddi anlamda ekonomik sıkıntıda olduklarını söyledi. Kutlu, yaptığı açıklamada, öğrencilerin sosyal, ekonomik ve kültürel sorunları konusunda bilimsel çalışmalar yapıldığını bildirdi. Selçuk Üniversitesi'ndeki yaklaşık 16 bin öğrencinin ciddi anlamda ekonomik sıkıntı içinde olduğunu belirlediklerini kaydeden Rektör Kutlu, öğrencilerin ekonomik sorunlarını öz kaynaklarıyla halletme imkanına sahip olmadıklarından, çeşitli gönüllü kuruluşlarla hayırseverlerin vakıfları aracılığıyla yardımda bulunması için çalışmalar yapıldığını anlattı.

ÜLKEDE
Gündem

■ Gündem Basın ve Yayıncılık San. Tic. Ltd. Şti. adına:
İMTİYAZ SAHİBİ: Selahattin Deli
■ SORUMLU YAZIİŞLERİ MÜDÜRÜ: Hayrettin Demircioğlu
■ MÜESSESE MÜDÜRÜ: Ali Doğan
■ YÖNETİM YERİ: Çakırağa Mah. Sorguçcu Sok. No: 11/6 Aksaray / İstanbul
Tel: (0212) 632 06 81 - (0212) 530 01 40 Fax: (0212) 632 13 17 - (0212) 632 73 38
■ BÜRO VE TEMSİLCİLİKLER: **Ankara:** Tel: (0312) 417 88 07 - (0312) 417 88 20 Fax: (0312) 417 92 36 **İzmir:** Tel: (0232) 422 39 13 Fax: (0232) 422 35 44
Adana: Tel: (0322) 363 25 33 Fax: (0322) 363 18 26
Diyarbakır: Tel: (0412) 224 68 10 Fax: (0412) 224 43 00
Mersin: Tel: (0324) 238 64 94 Fax: (0324) 238 64 95 **Batman:** Tel: (0488) 214 10 66
Malatya: Tel/Fax: (0422) 322 10 61 **Urfa:** Tel/Fax: (0414) 315 32 27
■ BASKI: Yeni Asya Matbaası ■ DAĞITIM: BİR-YAY AŞ..

Ortak duşlar kuruldu

Avustralya'nın en büyük ikinci kenti olan Melbourne'de doğal gaz sistemlerinde meydana gelen patlama nedeniyle sıcak su sıkıntısı yaşanıyor. İki haftadır sıcak su olmadığı için Merkezi Isıtma Sistemleri tarafından kurulan ortak duşlarda sıcak su bulan aileler buralardan faydalanıyor. Doğal gaz sistemlerindeki patlamalar nedeniyle iki kişi hayatını kaybetmiş ve çok sayıda kişi de yaralanmıştı.

Kitap pazarında rant krizi

Yaklaşık 50 trilyon liralık bir pazar olan ders kitabı piyasası, Milli Eğitim Bakanlığı ile Rekabet Kurulu, Yayıncılar ve Dağıtımcılar Birliği'nin arasını açtı.

■ Bakanlığın, yayınevleri önündeki kuyrukları azaltmak için uygulamaya koyduğu gezici kitap satış araçlarına, Rekabet Kurulu ve Yayıncılar ve Dağıtımcılar Birliği'nden tepki geldi. Rekabet Kurulu, bakanlığın gezici kitap satış araçlarına, "rekabeti önlüyor" gerekçesiyle karşı çıkarken, Yayıncılar ve Dağıtımcılar Birliği de bakanlığın kitap dağıtmasından vazgeçilmesini istediler.

■ Yayıncılar ve Dağıtımcılar Birliği'nin, bakanlığın hizmetine, kendilerinin kitap dağıtım işini yapması durumunda alacakları yüzde 25'lik kar payından mahrum kaldıkları için karşı çıktıkları belirtildi. Bakanlık yetkilileri ise, gezici kitap satış araçlarının kar amaçlı olmadığını belirterek, velilerin kitap kuyruklarında bekleme sürelerini azaltmak için bu uygulamanın sürdürüldüğünü bildirdiler.

■ Bu arada, yayınevleri önündeki ders kitabı kuyruklarının sonu gelmezken, Milli Eğitim Bakanlığı, kitap sıkıntısını önlemeye yönelik olarak, 93 çeşit ders kitabında 2.5 milyon adet ek baskı yaptı. Bakanlık, özel yayınevlerinin, elinde kalacak kaygısıyla kitap basmaması üzerine, alanında tek olmayan kitaplardan, talebi karşılamak amacıyla 2.5 milyon ek baskı daha yaptı. **ANKARA**

MEB'in kitap konusunda zamanında seçim yapmaması nedeniyle büyük bir karmaşa yaşandı. Okulların açılmasıyla birlikte yayınevleri önünde toplanan öğrenci velileri bu karmaşadan en çok yorulanlar oldu.

Süper liseler ÖSS mağduru

Süper liselere 1999 ÖSS Kılavuzu'nda ayrı bir okul türü kodu verilmemesi, bu kurumlarda öğrenim gören öğrencilerin, ağırlıklı ortaöğretim başarı puanları ile ÖSS puanlarının düşmesine yol açabilecek.

Üniversite giriş sisteminde yapılan değişiklik, meslek lisesi ve imam hatip liselerinden sonra süper liseleri de tedirgin etti.

Milli Eğitim Bakanlığı'ndan edinilen bilgiye göre, bir çok ildeki süper lise öğrenci ve velileri, Bakanlığa yüzlerce faks göndererek, süper liselere ayrı bir okul türü statüsü verilmesini istedi. Fakslarda, üniversite giriş sisteminde yapılan değişiklik doğrultusunda, süper liselerin ayrı bir okul türü olarak değerlendirilmemesinin, bu kurumda öğrenim gören öğrencilerin, ÖSS puanının düşmesine yol açacağı bildirildi. Süper liselerin, öğrenim süresinin hazırlık sınıfı ile birlikte dört yıl olduğu ve özel bir kayıt yöntemi ile öğrenci aldığına dikkat çekilirken, bu yönlerden de genel liselerden farklı olduğu vurgulandı. Süper liselere, bünyelerinde olduğu genel liselerin değil, ayrı bir okul türü kodu verilmesi istendi.

Süper liselere öğrenci alımında bir seçim yapılması, bu kurumlardaki öğrencilerin başarılarının yükselmesine yol açarken, öğrencilerin ÖSS başarıları da bağlı oldukları genel liselerin diğer kısımında eğitim gören öğrencilerin ÖSS başarılarının üzerine çıkıyor. Süper lise ile bağlı olduğu genel lisenin tek bir kurum olarak değerlendirilmesi durumunda, okulun ÖSS ortalaması, süper lise öğrencileri ile genel lise öğrencilerinin ÖSS puanlarının aritmetik ortalaması olacak. Ortaöğretim başarı puanının, okulun ÖSS puanı ile ağırlıklandırılması aşamasında da, süper lise öğrencilerinin, ÖSS başarıları yüksek olmasına karşın ağırlıklandırılmış ortaöğretim başarı puanları azalacak, genel lise öğrencilerinin puanları da artabilecek. ÖSYM yetkilileri, okul türünü belirleme yetkisinin MEB'de olduğunu bildirirken, Bakanlık yetkilileri de süper liselerin ayrı bir okul türü sayılamayacağını belirtti. Yetkililer, "Süper liseler ile genel liselerin programlarında hazırlık sınıfı dışında bir değişiklik yok.

Ayrıca süper liseler, ayrı bir okul olarak değil, bir genel lisenin bünyesinde açılıyor. Süper liselere ayrı bir okul türü denemez" görüşünü dile getirdi. ■ **ANKARA**

Karakol köpekleri saldırdı

Kozluk'un Bekirhan beldesine bağlı Yanıkkaya Jandarma Karakolu'na ait kurt köpeklerinin saldırısına uğrayan Fikret Yıldız (19) adlı genç hastaneye kaldırıldı.

■ Batman'ın Kozluk ilçesine bağlı Maksudike (Aslanlı) köyünde Fikret Yıldız adlı genç, önceki gün Yanıkkaya Jandarma Karakolu'na ait iki kurt köpeğinin saldırısına uğradı. Saldırıda kolundan ve ayağından yaralanan Yıldız, hastaneye kaldırıldı. Hastanede görüştüğümüz Yıldız, tarlaya gittiği sırada köpeklerin saldırısına uğradığını söyledi.

■ Askerlerin köpeklerin saldırısını bir süre seyrettikten sonra müdahale ettiklerini vurgulayan Yıldız, askerler tarafından önce karakola götürüldüğünü ve yaralı halde uzun süre bekletildiğini belirtti. Yıldız, daha sonra araca bindirilerek Şelmo köyünde bulunan kaplıcaların yanına götürüldüğünü, buradan da bir taksiye bindirilerek Batman Devlet Hastanesi'ne kaldırıldığını söyledi.

■ HADEP Merkez İlçe Başkanı M.Sadık Çetinbaş, il yöneticileri Mehmet Kılıç ve Ahmet Altuntaş, Yıldız'ı ziyaret etti. Çetinbaş, köpeklerin karakola yeni atanan uzman çavuşa ait olduğunu ifade ederek, "Askerlerce beslenen köpekler dışarı salıveriliyor. Kurt köpekler askerlere ait. Olayı kınıyoruz" diye konuştu. **Ü.GÜNDEM** / BATMAN

Siverek'te arazi kavgası can aldı

■ Urfa'nın Siverek ilçesindeki silahlı kavgada 1 kişi öldü, 2 kişi yaralandı. Karakeçi beldesine bağlı Karaveren köyünde Akıl aşireti mensupları arasında, arazi anlaşmazlığı sonucu çıkan tartışma, kısa sürede silahlı kavgaya dönüştü. Birbirlerine karşılık ateş eden bu kişilerden kurşunların isabet ettiği Memnan Akıl (25) öldü.

■ Memnan'ın ağabeyi Hişman Akıl ile Ramazan Çalı (39) çeşitli yerlerinden ağır yaralandı. Yaralıların Siverek Devlet Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alındığı bildirildi. Siverek Kaymakamı Orhan Toprak, takviye ekiplerin gönderildiği köyde durumun sakin olduğunu, olayla ilgili bir kişinin arandığını söyledi. **SİVEREK**

En çok kadınlar başağrısı çekiyor

■ Başın bir tarafında, alında ve şakaklarda kendini hissettiren kronik başağrısı olan migrenin en çok kadınlarda görüldüğü kaydedildi. Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden Doktor Ferruh Keskinci, migrenden şikayeti olan hastaların yüzde 71'ini kadınların oluşturduğunu, migrenin genellikle başın bir tarafında, alında ve şakaklarda kendini belli ettiğini belirtti.

■ Keskinci, "Migrenden en fazla kadınlar şikayetçi oluyor. Ağrılar gerilime bağlı olarak artar veya hafif devam eder. Kronik bir hastalık olması nedeniyle hastanın yaşam standartını sürekli etkiler. Stres, gerginlik ve sinir hastalığın daha ağır ve daha sık aralıklarla nüksetmesine neden olur. Kadınların strese daha fazla maruz kalmaları nedeniyle hastalık da genellikle kadınlarda görülür" dedi. **ANKARA**

Kışa girmeden çocukları aşılayın

■ Dünya Sağlık Örgütü'nün (WHO) önerisiyle bir önceki yıl en çok görülen virüslere karşı her yıl yeniden hazırlanan grip aşılarının, gerekli olan kişilere kışa girmeden yaptırılması gerektiği belirtildi. Grip aşısının çocuklarda bir yaşından sonra uygulanabileceği, ancak astım, bronşit, alerji gibi sorunları olanlara ise 6 aylıktan itibaren yapılabileceği bildirildi. **ADANA**

Telekom davasına temyiz

Türkiye'nin en kapsamlı "nereden buldun" davası olarak ünlenen ve Türk Telekom A.Ş.'yi 300 trilyon lira zarara uğratarak haksız mal edindikleri gerekçesiyle 34 bürokrat hakkında açılan davada Ankara 6'ncı Asliye Ceza Mahkemesi'nin tüm sanıklar hakkında verdiği beraat kararı temyiz edildi.

Temyiz başvurusunu Ankara Başsavcı Vekili Bekir Selçuk yaptı. Selçuk, Ankara 6. Asliye Ceza Mahkemesi'nin verdiği beraat kararlarının bozulması için temyiz başvurusunda bulundu. Selçuk'un hazırladığı iki sayfalık temyiz başvurusunda, dava için hazırlanan 2 bilirkişi raporu arasında çelişki bulunduğuna dikkat çekildi. Davanın, Ankara 6.Asliye Ceza Mahkemesi'nde 8 Eylül'de görülen son duruşmasında, yargıç Saday tüm sanıkların beraat ettiğini bildirdi. Eylül 1997'de açılan ve ilk duruşması 11 Kasım 1997'de yapılan dava için 2 farklı bilirkişi raporu hazırlandı. Bilirkişiler Sermet Uğur Eryiğit, Mevlüt Güngör Erdinç ve Rıdvan Çiğit tarafından hazırlanan 55 sayfalık ilk raporda sanıklardan 30'unun cezayı gerektirecek tutum ve davranışlarına rastlanmadığı, haksız servet edindiklerine ilişkin kanıtların bulunamadığı ifade ediliyordu. ■ **ANKARA**

AIDS davasında erteleme

■ Urfa Kızılay Kan Merkezi'nden verilen kanın sezaryenla doğum sırasında kullanılması sonucu, Siverekli Işıkgöz ailesinin 2 ferdinin AIDS'e yakalanması olayıyla ilgili davaya devam edildi. 1. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmaya, tutuksuz sanıklar katılmadı. Mahkeme Başkanı, Yüksek Sağlık Şurası'na gönderilen dosyanın henüz dönmediğini belirterek, duruşmayı ileri bir tarihe erteledi. **URFA**

EKMEĞİN ÖYKÜSÜ-
Gümüşhane'nin ünlü taş fırınlarında üretilen ekmeğin unu da ildeki buğdaylardan sağlanıyor. Geleneklerin bozulmadığı Gümüşhane'nin köylerinin tamamında köylüler ekmeklerini taş fırılarında üretiyor.

İstanbul artık yağmurlu

Yaz mevsimi İstanbul'da yerini soğuk havayla gelen yağmura bıraktı. Dün sabah saatlerinde başlayan yağmur ile İstanbullu yine zor anlar yaşadı. Yağmur nedeniyle trafik sıkışırken, yine ulaşım çilesi yaşandı. Normal günlerde bile ulaşımın eziyet halini aldığı İstanbul'da sabah işyerlerine gitmek için evlerinden çıkanlar duraklarda yine saatlerce otobüs beklediler. Bu kez vapur trafiğinde aksamaya neden olmayan yağmur, öğle saatlerinde durdu.

Çırçır fabrikasında yangın

■ Urfa Ahmet Tavas'a ait, Tavas Çırçır ve Pres Fabrikası deposunda dün saat 14.00 sıralarında çıkan yangın, OSB ve Belediye itfaiye ekiplerinin müdahalesi sonucu çevredeki fabrikalara sıçramadan kontrol altına alındı. Ölen yada yaralananın olmadığı yangında, 500 milyon lira değerinde pamuk kül oldu. Sigara izmaritinden çıktığı sanılan yangınla ilgili soruşturma sürdürülüyor. **URFA**